

การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของ
นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สระแก้ว เขต 1

นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา

บริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

School Administration to Strengthen Student Learning in Schools
under Sakaeo Primary Educational Service Area Office 1

Miss. PORNPIMON SRIPONNOK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ชื่อและนามสกุล	นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. อาจารย์ ดร.อาจารย์ คูวัจนไพศาล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภัสสรศิริ)	กรรมการ
.....	กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อาจารย์ คูวัจนไพศาล)	กรรมการ
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ)	

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ผู้วิจัย นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก รหัสนักศึกษา 2652300027

ปริญญา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) อาจารย์ ดร.อาจารย์ คุ้มธนาไพศาล (2) รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ ปี
การศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน 2) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน และ 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 306 คน โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 2) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน และ 3) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และด้านการเสริมพลังพัฒนาครู 2) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน สถานศึกษามีการดำเนินการดังนี้ (1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการมุ่งเน้นการบูรณาการประสบการณ์ของนักเรียนกับชีวิตประจำวัน และใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย (2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู มีการส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา มีการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและ (5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และ 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา (2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาครู และจัดทำแผนการนิเทศภายใน (3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ผู้บริหารควรสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะทางสังคมให้กับนักเรียน รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและการให้คำชม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และ (5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ควรเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ การบริหารสถานศึกษา การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ ประถมศึกษา

Thesis title: School Administration to Strengthen Student Learning in Schools under Sakaeo Primary Educational Service Area Office 1

Researcher: Miss. PORNPIMON SRIPONNOK; ID: 2652300027;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Archaree Khoovatanapaisal;(2) Dr. Koolchalee Chongcharoen, Associate Professor ; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the conditions of strengthening student learning; 2) the good practice methods in strengthening student learning; and 3) guidelines for school administration to strengthen student learning in schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1.

The sample consisted of 306 teachers in schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1, obtained by stratified random sampling. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The key informants were 19 experts. The research tools were 1) a questionnaire on the conditions of strengthening student learning, with reliability coefficient of .97, 2) an interview form concerning the good practice methods of strengthening student learning, and 3) an interview form concerning guidelines for school administration to strengthen student learning. Quantitative data were statistically analyzed using the percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed using content analysis.

The research findings revealed that 1) the overall condition of strengthening student learning in the schools was rated at the low level, with the specific aspects of strengthening student learning ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of creating positive attitudes toward students' learning and well-being; that of using technology in educational management; that of developing active learning management process; that of participation of network parties; and that of teacher development empowerment; 2) regarding the good practice methods in strengthening student learning, the schools should undertake the following operations: (1) in the aspect of developing active learning management process, there should be the emphasis on integration of the students' experience with their daily living and the uses of diversified teaching media; (2) in the aspect of teacher development empowerment, there should be the encouragement of the teachers to exchange their learning and establish the systematic learning community; (3) in the aspect of creating positive attitudes toward students' learning and well-being, there should be the encouragement of the teachers to organize diversified learning activities to facilitate student learning; (4) in the aspect of using technology in educational management, there should be the provision of supports for procurement of quality equipment and technological tools; and (5) in the aspect of the participation of network parties, there should be the establishment of concrete network parties and the allowance of opportunity for them to participate in educational quality development and follow-up on a continuous basis; and 3) guidelines for school administration to strengthen student learning in the schools were as follows: (1) in the aspect of developing active learning management process, the school administrators and the teachers should collaboratively plan and set goals for development that appropriate to the school context; (2) in the aspect of teacher development empowerment, the school administrators should have clear visions for teacher development and prepare internal supervision plans; (3) in the aspect of creating positive attitudes toward students' learning and well-being, the school administrators should create environment that enhance learning and social skills for students as well as listening for opinions and giving praises in order to promote creative thinking; (4) in the aspect of using technology in educational management, the school administrators should support the uses of technological equipment in the instruction, and measurement and evaluation of learning outcomes; and (5) in the aspect of the participation of network parties, there should be the emphasis on concrete participation of network parties.

Keywords : School administration; Strengthening of learning; Primary education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.อาจารย์ คุวรัตน์ไพศาล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด อีกทั้งอบรมสั่งสอนพร้อมทั้งให้ประสบการณ์ในการทำงานและแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภูสสรศิริ ประธานกรรมการสอบที่ช่วยให้คำแนะนำเพิ่มเติมเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามเพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และมิตรสหายทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ให้ความรู้ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่นี้ รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ทุกท่านที่ได้การช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา

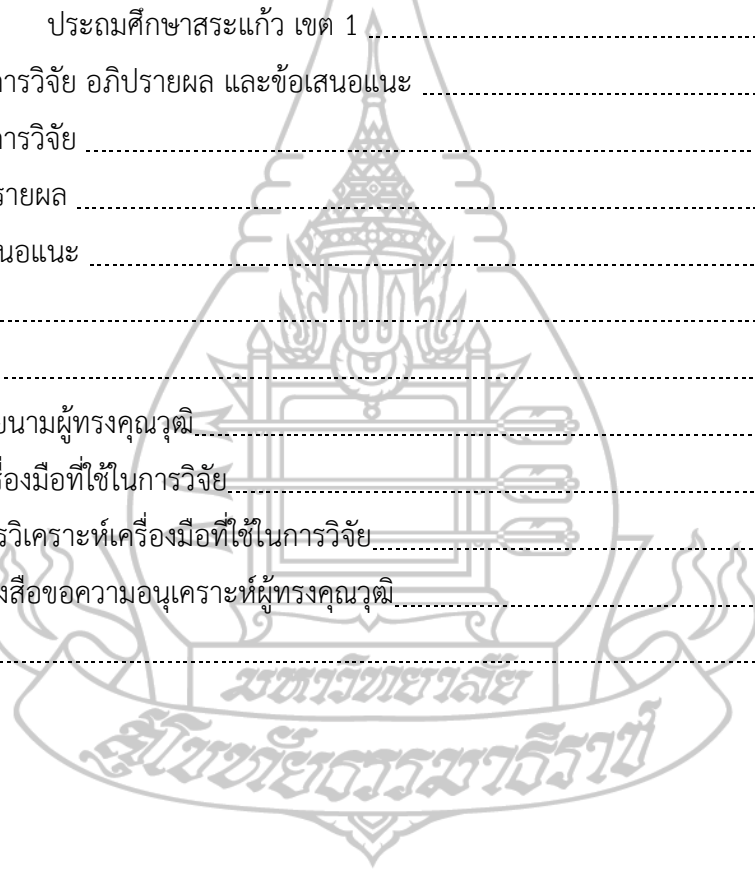
นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่ได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารสถานศึกษา	11
การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน	18
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1	82
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1	105
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	117
สรุปการวิจัย	117
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	148
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	149
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	155
ค การวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	174
ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ	181
ประวัติผู้วิจัย	196

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน	32
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	60
ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวม	75
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	76
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู	77
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน	78
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา	79
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการ เรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	80

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 7

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมืองการปกครอง ในขณะที่สภาพแวดล้อมดังกล่าว เป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการจัดการศึกษาได้เช่นกัน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษา เนื่องจากเทคโนโลยียุคดิจิทัลกลายเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นของชีวิต ภาษา และการสื่อสาร มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด การเข้าถึงความรู้ และแหล่งเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิด กระบวนการบริหารจัดการ และเกิดการปฏิรูปการศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม (สถาพร พงษ์พิบูล, 2560) ในขณะเดียวกัน อาจทำให้ระบบการศึกษาของไทยปรับตัวไม่ทัน และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้ไม่เต็มที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ยังไม่พร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากยังยึดติดกับวิธีการบริหารแบบเดิม ที่อาจส่งผลกระทบต่อครู นักเรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา (Rieckhoff, 2007) ครูจำเป็นต้องปรับตัว และพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาในยุคปัจจุบัน อย่างไรก็ตามหากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วหรือไม่มีการสื่อสารที่เพียงพอ จะทำให้ครูไม่สามารถตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที และทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูยังคงเป็นไปในรูปแบบเดิม เนื่องจากครูมีข้อกังวลในการใช้เทคโนโลยีในการสอน หรืออาจมีความไม่พร้อมที่จะปรับตัว (Fullan, 2007) การจัดการเรียนการสอนรูปแบบเดิมของครู ไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่มีความสนใจในการเรียนรู้ สภาวะที่นักเรียนประสบปัญหาในการเรียนรู้นี้ จะทำให้พัฒนาการการเรียนรู้ของพวกเขาถดถอยลง ทั้งยังส่งผลให้ทักษะทางวิชาการ ทักษะการเข้าสังคม และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถดถอยลง เกิดเป็นภาวะถดถอยทางการเรียนรู้หรือ Learning Loss (Evans, 2016)

ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้นี้ เกิดขึ้นภายใต้อิทธิพลจากสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมภายนอก ที่รวมถึงการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด-19 ที่ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปิดเรียนเป็นเวลานาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะด้านความรู้ทางวิชาการ เช่น การอ่าน การเขียน และการคำนวณ ซึ่งส่งผล

ต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถเรียนตามเพื่อนในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้การขาดความรู้เหล่านี้ยังอาจทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในตนเอง ส่งผลให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น เครียด วิตกกังวล หรือ ซึมเศร้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) นอกจากนี้ยังทำให้ขาดทักษะที่สำคัญ เช่น ทักษะ การสื่อสาร ทักษะการเข้าสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการศึกษา และการพัฒนาตนเองของนักเรียนได้ (อุดม วงษ์สิงห์, 2565)

ดังนั้นการทำความเข้าใจลักษณะของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่ชัดเจนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะนำไปสู่การหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จึงเป็นหนึ่งในหัวข้อทางการศึกษาที่พูดถึงกันอย่างมากในสังคม เพราะสามารถช่วยให้นักเรียนที่ประสบปัญหาในการเรียนรู้ มีโอกาสในการกลับมาเรียนรู้ และเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุดม วงษ์สิงห์, 2565) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัดทำแผน นโยบาย และการวิจัยด้านการศึกษา ได้ดำเนินการสำรวจความพร้อมความต้องการของนักเรียน และครู เพื่อเป็นข้อมูลวิเคราะห์ปรับหลักสูตรสถานศึกษา จัดหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะตามความต้องการจำเป็นของนักเรียน รวมทั้งจัดหลักสูตรแบบเร่งรัด เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำข้อมูลจากการศึกษาดังกล่าว มากำหนดเป็นจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ 2566 ข้อที่ 1 เกี่ยวกับการเร่งแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ โดยมีมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (RECOVER) ให้สถานศึกษาทุกแห่งนำ 7 มาตรการมาปรับใช้ ได้แก่ 1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของนักเรียน 2) การเสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา 3) การสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 4) การพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา 5) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต 6) การยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ และ 7) การจัดสวัสดิการความปลอดภัย การสร้างขวัญ และกำลังใจ ทั้งนี้เพื่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกระดับที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) นอกจากนี้ UNESCO ยังให้แนวทางการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่สอดคล้องกัน ได้แก่ การทบทวน และปรับเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ โดยตั้งเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ทักษะ ศักยภาพที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนอย่างชัดเจน โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ การคิดคำนวณ และการมีทักษะทางสังคมที่ดี รวมถึงเปิดโอกาสให้มีทางเลือกการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ ที่นอกเหนือไปจากเดิม การขยายช่วงเวลาการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น โดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจของนักเรียน ครู รวมไปถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนในห้อง และการปรับปรุงศาสตร์การ

สอนของครูให้เหมาะสม และเป็นประโยชน์กับกับนักเรียนมากที่สุด โดยให้ครอบคลุมถึงการพัฒนา ศักยภาพของครูเช่นกัน เพราะการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ครูถือเป็นหัวใจสำคัญ ที่ต้องเข้าใจสถานการณ์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (UNESCO, 2023) เห็นได้ว่าแนวทางการฟื้นฟูภาวะ ถดถอยทางการเรียนรู้มีหลายแนวทางที่จะช่วยฟื้นฟูประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น ดังนั้น การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในการจัดการศึกษา เพราะมีผลต่อ ความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน และประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม (Florida Department of Education, 2019)

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการบริหารสถานศึกษามีผลต่อความสำเร็จ และความยั่งยืนของสถานศึกษา และมีผลกระทบต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน และบุคลากร การบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เข้ามา สนับสนุนการบริหาร การพัฒนางานทางวิชาการ และงานที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดต่อสถานศึกษา ตลอดจนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร นักเรียน และสังคมโดยรวม เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อม และการสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับ การเรียนรู้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Hopkins & Jackson, 2018) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำ ของสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา และเป็นผู้นำนโยบายมาสู่การ ปฏิบัติ รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ และเข้าใจถึงเป้าหมาย ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างดี รวมถึงการสร้าง บรรยากาศการทำงานที่กระตือรือร้น และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการควบคุมและประสานงานกับ บุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ (Bush et al., 2019) และหากผู้บริหารทราบถึงระดับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาของตน จะทำให้การมี แนวทางบริหารสถานศึกษาในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนมีภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ลดลง จะนำไปสู่การมีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น (Asian Development Bank, 2022)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ ตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ที่จะไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร สถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ 1) การพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) การเสริมพลังพัฒนาครู 3) การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ ดีของนักเรียน 4) การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา และ 5) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ที่มีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith and Jones (2019) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิง รุกในห้องเรียนเพื่อการยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า การใช้กลยุทธ์ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะช่วยเพิ่มความสนใจ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการจัดการ

เรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อพัฒนาการนักเรียนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการประเมินผลอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงและปรับเปลี่ยนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันนะเลต วละสุก (2561, น. 158) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล เพื่อการจัดการเรียนการสอน การผลิตบทเรียนออนไลน์ สำเร็จรูป การอบรมการใช้สื่อการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยี และการใช้เครื่องมือสื่อสารในการติดต่อประสานงานของครู และบุคลากร จะช่วยสนับสนุนให้ครู และนักเรียนเกิดการเรียนรู้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น นักเรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้มากขึ้นในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย และเปิดกว้างขึ้น เกิดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้ เจริญ ภูวิจิตร (2565) ยังได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal พบว่า การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาตนเองไปสู่การสร้างนักเรียนที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม ทำให้นักเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กระตุ้น และเสริมทักษะที่จำเป็นให้นักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีพลังจินตนาการ และความคิดริเริ่มของนักเรียนต่อไป และประทุมทอง ไตรรัตน์ (2566, น. 499) ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนในยุคโลกพลิกผัน พบว่า การพัฒนานักเรียนโดยใช้ฐานของความรู้ แนวคิด เหตุผลที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้นักเรียนมีความฉลาดในการรับรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความฉลาดในการเล่น ความฉลาดในการเข้าสังคม และพัฒนาการบริหารด้วยการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความฉลาดในการแก้ไขปัญหา มีความฉลาดในการเล่น และความฉลาดในการเข้าสังคม ที่ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับกัญญาณัฐ บุตรแสนโคตร (2565, น. 206) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า การสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือ ทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีสถานศึกษาในความรับผิดชอบ จำนวน 145 แห่ง จากผลการนิเทศในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า สถานศึกษาในสังกัด มีผลการจัดการศึกษาที่เป็นปัญหาสอดคล้องกับตัวแปรทั้ง 5 ด้านข้างต้น ดังนี้ ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ และเมื่อทำการสำรวจภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 54.77 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม มีการบูรณาการเชื่อมโยงกับประสบการณ์กับการดำเนินของนักเรียนน้อย มีบ้างในเรื่องของ

การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกแต่ยังไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ และความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน มีความสนใจในการเรียนน้อยลง แม้ผลการนิเทศด้านครู พบว่า ครูร้อยละ 70.00 มีผลงานด้านนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตามนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นเพียงการทำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ อาจจะนำมาใช้จริง ๆ ไม่มากนัก และนอกจากนี้พบว่า ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก ทำให้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อย ตลอดจนขาดเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย และขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา รวมถึงขาดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง แม้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จะมีการจัดกิจกรรมพัฒนาครูที่หลากหลาย อาทิเช่น การจัดอบรมสัมมนา แต่โครงการดังกล่าวเป็นเพียงการอบรมให้ความรู้เท่านั้น ไม่ใช่การอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของครูได้ แม้ว่าสถานศึกษาได้พยายามสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แต่การขาดแคลนทรัพยากรหรืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม อาจทำให้ครูไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีแนวโน้มต่ำลง และด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้เกิดจากตัวผู้บริหารเองขาดทักษะในการบริหารสถานศึกษา รวมถึงทักษะการเข้าสังคม ทักษะการสื่อสาร และทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ ที่ทำให้การบริหารสถานศึกษามีคุณภาพ และขาดการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ที่เห็นได้ชัดจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม ซึ่งหมายความว่า ผู้ปกครอง และชุมชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหรือเสนอความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ความไม่เข้มแข็งนี้สะท้อนถึงการสนับสนุนจากภายนอกในการพัฒนาการศึกษาที่มีข้อจำกัด ส่งผลให้การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอาจทำให้เกิดการขาดการรับรู้ถึงความต้องการ และปัญหาที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566)

จากปัญหา และความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อจะทำให้ได้ข้อค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

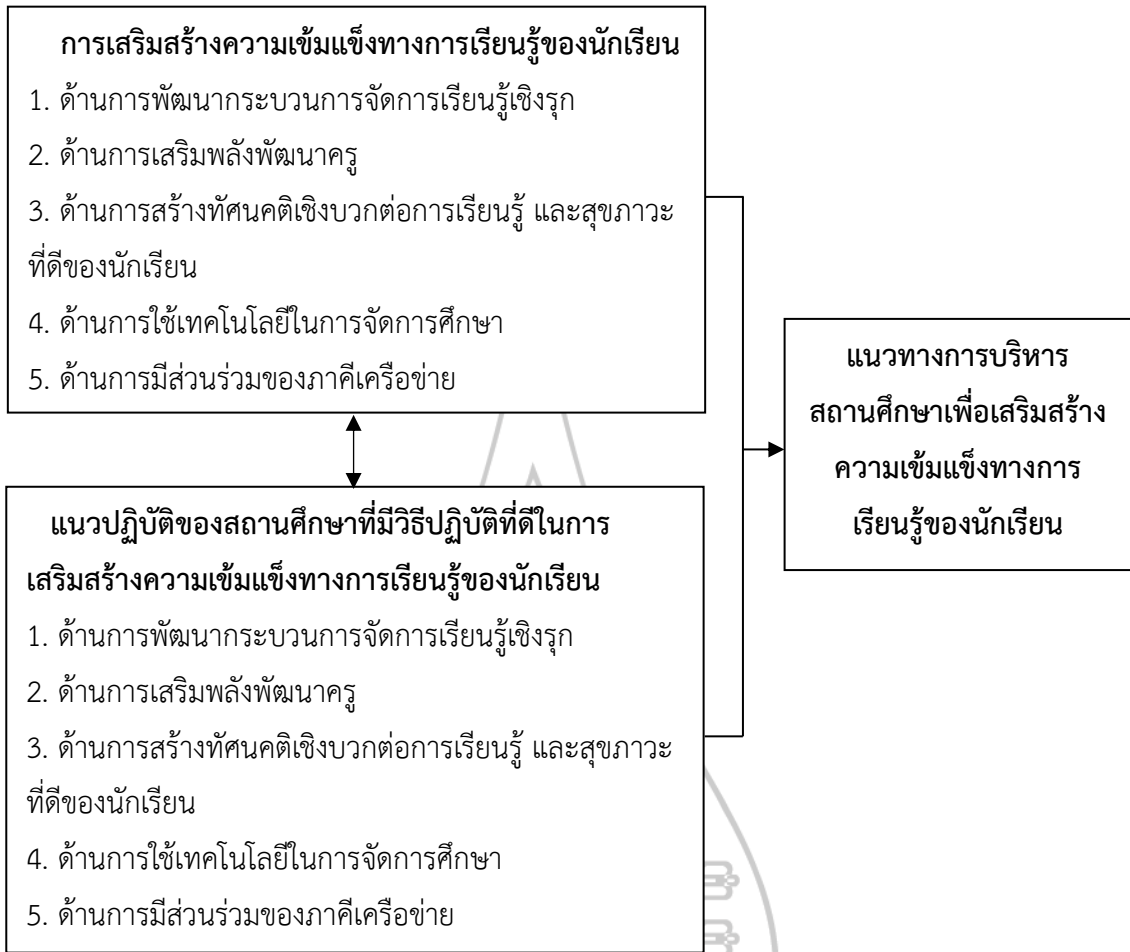
2.2 เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ตามมาตรการการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนรธพร จันทร์เฉลี๋ย เสรีบุตร (2564) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565), UNESCO (2021), UNICEF, UNESCO and The WorldBank (2022), Asian Development Bank (2022), Wenatchee School District (2023) เพื่อสรุปเป็นตัวแปรของการศึกษาได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 145 โรง จำนวน 1,416 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566)

4.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 การบริหารสถานศึกษาที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ประกอบด้วย

- 1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

- 2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู
- 3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน
- 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา
- 5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผน กำหนดแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงอย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษา ทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรภายใน และภายนอกสถานศึกษา

5.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียน ได้แก่

5.2.1 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะอาดในการจัดการเรียนรู้ มีการบูรณาการที่เชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ รวมถึงสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

5.2.2 การเสริมพลังพัฒนาครู หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาครูโดยการสร้างแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และการจัดการชั้นเรียน รวมถึงมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ตลอดจนการสนับสนุนให้ครูมีความมั่นใจในการทำงาน มีการเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของครู ทำให้ครูทำงานอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้แก่นักเรียน

5.2.3 การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก

ห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้ มีความกระตือรือร้น มีความสนใจใฝ่รู้ มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ตลอดจนมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งการมีทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

5.2.4 การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

5.2.5 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือโดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับสมาชิกภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน ข้อมูล โดยมีการรับทราบร่วมกันถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และพิจารณา วางแผนการพัฒนาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนร่วมกัน

5.3 สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์ มีแนวทาง หรือวิธีการที่เป็นที่ยอมรับเกี่ยวกับด้านการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน หรือเป็นสถานศึกษา ที่มีนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานภายนอก ทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับชาติ หรือระดับประเทศในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

5.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหาร และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ซึ่งประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง สระแก้ว อำเภอคลองหาด อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอเขาฉกรรจ์ และอำเภอวังสมบูรณ์

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้แนวทางการบริหาร สถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนา และกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน และสร้างกลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน และองค์กรต่อไป

6.3 สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศจากการวิจัยครั้งนี้มาใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาตนเอง พัฒนาสถานศึกษา และสามารถวางแผนทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ชัดเจน และดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเรียงลำดับตามหัวข้อ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 2.1 ความหมายของการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 2.2 ความสำคัญของการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 2.3 แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 2.4 วิธีปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้
3. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
 - 3.1 ภารกิจ และอำนาจหน้าที่
 - 3.2 ข้อมูลพื้นฐาน
 - 3.3 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาทุกส่วน ซึ่งการบริหารสถานศึกษาเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ทำหน้าที่ส่งต่อนโยบายไปยังผู้ปฏิบัติ

นั่นคือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าพบว่ามีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ นำเสนอแนวคิด และสาระสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 4) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเด่นชัดและเป็นรูปธรรม รวมถึงมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุสิ่งของ การประเมินผล และการจัดการ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ

มนตรีพิทย ทรงกิติพิศาล (2552, น. 33) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมกันจัดทำแผน และดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ ภายใต้การบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

นพพงษ์ บุญจิตราดูลย์ (2557, น. 4) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา และสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน ในเรื่องของบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยอาศัยกระบวนการบริหารต่าง ๆ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, น. 41) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างภายในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือเป้าหมายสถานศึกษา ตามแนวทางของการบริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด ส่วนกลางจะทำหน้าที่เพียงการวางแผน การกำหนดนโยบาย กำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ และการกำหนดประเมินคุณภาพ โดยได้มีการกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และการบริหารไปยังเขตพื้นที่การศึกษา และทางโรงเรียนให้มากที่สุด ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการดำเนินงานภายในของสถานศึกษาตั้งแต่ การวางแผน การปฏิบัติ รวมถึงการนิเทศติดตามผลการดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายของต้นสังกัดมากที่สุด

จิตติมา อัครธิตพิงค์ (2561, น. 78) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ที่จะทำให้นักวิชาการเกิดการรับรู้ตั้งแต่ การวางแผน กระบวนการดำเนินงาน และการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความร่วมมือ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย ซึ่งการบริหารสถานศึกษาอยู่ภายใต้การบริหารงาน ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

Hoy and Miskel (2001, p. 437) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารบุคลากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ครู และนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลดังกล่าว เพื่อการดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้

Moe (2003) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการทำงาน เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

Baker and Green (2019, p. 522) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้เครื่องมือ และกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อบริหารจัดการ นำทางการดำเนินงานของกิจกรรมทั้งหมดในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการจัดการทรัพยากรทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรด้านงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผน กำหนดแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงอย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษาทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการสนับสนุน พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความรุ่งเรืองของประเทศชาติ ยิ่งประเทศมีผู้ได้รับการศึกษาในระดับสูงโดยเฉพาะทางด้านที่เป็นที่ต้องการมากเท่าใด ประเทศก็จะมีศักยภาพในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นมากขึ้นเท่านั้น ผลงานต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐ และเอกชนก็จะมีคุณภาพมากขึ้น เพราะผู้ปฏิบัติมีความรู้ และความสามารถเป็นอย่างดี เมื่อประชาชนมีความรู้มากขึ้นมีความเข้าใจในความถูกต้องผิดชั่วดีมากขึ้น การกระทำผิดกฎหมาย และจริยธรรมลดลง

สัมมา รธนีย์ (2560, น. 94) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ที่ช่วยผลการกำหนดแบบแผน นโยบาย และเทคนิคต่าง ๆ โดยอาศัยทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานศึกษามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการ และทำให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้

รัตพิรพัฒน์ ทะมานนท์ (2561, น. 85) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไม่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา และเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้า ที่เป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา

Campbell et al. (1983, p. 6) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ มีอิทธิพลในการพัฒนาเป้าหมาย และนโยบายของสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้มีการพัฒนาโครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เป้าหมายของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ และช่วยกำหนดวิธีการ การดำเนินงาน และช่วยในการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนโครงการให้ประสบความสำเร็จ

Austin and Reynolds (1990) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการจัดการภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยหลักในการสร้างคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นกับตัวของนักเรียน

Sergiovanni (1991) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพราะช่วยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการจัดการศึกษา พัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Baskett and Miklos (1992) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ควรมี และปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ที่รวมถึงความสามารถในการวางแผน การดำเนินงาน และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ และความรู้ของนักเรียนอีกด้วย

Leithwood (2003) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่การเริ่มวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามผล การบริหารที่ดีจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งล้วนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา

Fullan (2007) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาความสำคัญในการนำการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาสำหรับสถานศึกษา โดยการบริหารที่มีประสิทธิภาพสามารถกระตุ้นการพัฒนาในด้านการเรียนการสอน และการเรียนรู้ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาโดยรวมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

UNESCO (2008) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อคุณภาพ การศึกษา และการเติบโตของบุคลากร และนักเรียน โดยมีส่วนช่วยในการสร้างสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ที่สนับสนุน การพัฒนาทักษะ และความรู้ของนักเรียน และสนับสนุนให้บุคลากรสามารถจัดการ กับความต้องการ และความเปลี่ยนแปลงในการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่าง เหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีส่วนช่วยสร้างความเชื่อมโยง และความร่วมมือกับชุมชน โดยการสร้างพันธมิตร และเครือข่าย ที่สนับสนุนการพัฒนาของสถานศึกษา และการเรียนรู้ของนักเรียน

Hallinger (2011) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาความสำคัญในการสร้าง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะของครู และบุคลากรทางการศึกษา ตั้งแต่ การวางแผนการดำเนินงาน การติดตามผล ซึ่งมีผลต่อคุณภาพของการพัฒนานักเรียนที่สะท้อนการมี ประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการ ดำเนินงานของสถานศึกษา เพราะเป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะช่วยให้กำหนด แบบแผนในการดำเนินงาน และนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจใน ด้านการศึกษา ด้วยวิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีขั้นตอน กติกา และวิธีการดำเนินการที่ สนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความมี หรือไม่มีประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา

1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาจะดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้หรือไม่นั้น เป็นหน้าที่ และภารกิจ หลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องเลือกใช้วิธีการบริหาร และปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร สถานศึกษา ดังนี้

DuBrin (2000, p. 12) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการ ทำงานร่วมกันของบุคลากร และทรัพยากรต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อดำเนินงานให้บรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยกระบวนการบริหารต้องครอบคลุมใน 4 ขั้นตอนนี้ ได้แก่

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การตัดสินใจว่าจะดำเนินการอย่างไรให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

2) การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การจัดการทรัพยากรต่าง ๆ และการ จัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

3) การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยการ และการประสานงานเพื่อให้บุคลากร ในสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย โดยต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับให้การดำเนินงานและกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์การที่ได้กำหนดไว้

Bush (2003) กล่าวว่า กระบวนการบริหารศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญสำหรับการ จัดการสถานศึกษา ตั้งแต่ การวางแผน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ รวมถึงการ วางแผนกลยุทธ์ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และปฏิบัติการการจัดการทรัพยากร ตั้งแต่การ จัดการโครงสร้าง จัดสรรทรัพยากร ทั้งด้านงบประมาณ เวลส และเทคโนโลยี กำหนดหน้าที่ รับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาบุคลากร การสร้างแรงจูงใจและการสื่อสาร การ พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การจัดการความขัดแย้งและปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินผล และการ ควบคุมดูแล เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและตอบสนองต่อความต้องการ ของนักเรียนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Moe (2003) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนที่ต้องมีการกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน และกำหนดกลยุทธ์ที่จะใช้เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายเหล่านั้น ซึ่งรวมถึงการ วางแผนพัฒนาหลักสูตร การจัดการทรัพยากร และการพัฒนาบุคลากร

2) การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การสร้างโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงการจัดการทรัพยากรมนุษย์และวัสดุ การจัดองค์กรควรตอบสนองต่อความต้องการและ ลักษณะเฉพาะของโรงเรียน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

3) การนำ (Leading) หมายถึง การสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสำหรับสถานศึกษา โดยอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแผน และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ ข้อมูล และการประเมินผลเพื่อปรับปรุงกระบวนการ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

Marzano et al. (2005) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นขั้นตอน วางแผน การดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของนักเรียน และพัฒนาสถานศึกษา รวมถึง การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะ และความรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การนำทาง เป็นขั้นตอนการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจนรวมถึงการ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนนักเรียน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2) การประเมิน และติดตาม เป็นการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจ นำมาซึ่งการปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา

3) การจัดการทรัพยากร เป็นขั้นตอนการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และการส่งเสริมความมุ่งมั่น และความพึงพอใจในการทำงาน และเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ เป็นการดำเนินการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะสำหรับนักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา

5) การบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

Leithwood et al. (2006) กล่าวว่า กระบวนการที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดการ และดำเนินการในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทีมงาน และนักเรียนมุ่งหวังไปทางเดียวกัน เช่น การวางแผนกิจกรรม และโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และพัฒนานักเรียน การวางแผนงบประมาณ และทรัพยากรที่จำเป็น

2) การดำเนินการ (Implementation) หมายถึง การดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้ เริ่มตั้งแต่การจัดสร้างทีมงานที่มีความสามารถ และมุ่งมั่นการปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้รวมถึงการจัดการทรัพยากรบุคคล และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การตรวจสอบ และประเมิน (Monitoring and Evaluation) หมายถึง ขั้นตอนการติดตาม และวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ประเมินความสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ตลอดจนการปรับปรุง และปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม

4) การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย และกฎระเบียบของสถานศึกษา ทั้งการตัดสินใจในเรื่องการจัดสรรทรัพยากร และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

5) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และสื่อสาร (Collaboration and Communication) หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ที่อาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน

กล่าวโดยสรุป กระบวนการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารที่อาศัยทั้งศาสตร์ และศิลป์มาประยุกต์ใช้ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น มีระบบ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การ

วางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล ตลอดจนการตรวจสอบ และปรับปรุง ที่อาศัยความร่วมมือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และครอบครัว

2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

2.1 ความหมายของการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

การเรียนรู้ของนักเรียนมีลักษณะที่หลากหลาย และมีปัจจัยมากมายที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หากต้องการให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการเสริมแรงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่เรียกว่าการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ซึ่งมีนักวิชาการให้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ไว้ดังนี้

พัชรินทร์ สิริสุนทร และยุพิน เกื่อนศรี (2551, น. 87) กล่าวว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมความพร้อมของทรัพยากรบุคคล เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา และพัฒนาทางเลือกของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา เพื่อการดำเนินกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม และเครือข่ายความร่วมมือ โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม และกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพลังอำนาจในการควบคุมทรัพยากรภายนอก และความเชื่อมั่นภายในตัวบุคคล

Vygotsky (1978) กล่าวว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง กลยุทธ์ แนวปฏิบัติ และแนวทางต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อปรับปรุง และยกระดับประสบการณ์ และผลลัพธ์ทางการศึกษาสำหรับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมกิจกรรม และเป้าหมายที่หลากหลาย ซึ่งมุ่งหวังพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพที่สูงที่สุด ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการ และการพัฒนาส่วนบุคคล

Griffin (2011) กล่าวว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการฟื้นตัวจากสถานการณ์ที่ยากลำบาก และความสามารถในการหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อของความสิ้นหวัง การเป็นคนเข้มแข็งช่วยให้สามารถจัดการความเครียด ลดโอกาสเป็นโรคซึมเศร้า เป็นการเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสิ่งที่ไม่ได้คาดคิด ให้กลายเป็นคนที่เข้มแข็งมากขึ้น ทั้งความเข้มแข็งทางด้านความรู้ทางวิชาการ ความเข้มแข็งทางรายการ อารมณ์ จิตใจ ให้มีชีวิตที่มีความสุข และสามารถรับมือกับอารมณ์ และสถานการณ์ที่ยากลำบากได้เป็นอย่างดี

Furney (2023) กล่าวว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ หมายถึง การเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ที่แข็งแกร่งในขณะที่ทำงานกับทักษะการเรียนรู้ที่อ่อนแอ

การพัฒนาจุดอ่อนเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากเป็นความสามารถทางระบบประสาทที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ที่ทำให้สามารถทำงานได้ดีขึ้นในทุกสถานการณ์ที่ต้องเผชิญในชีวิต

กล่าวโดยสรุป การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียน

ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนิยามการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในความหมายของการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีนักวิจัย และนักวิชาการให้ความหมายของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ยศวีร์ สายฟ้า (2565) กล่าวว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หรือ Learning loss หมายถึง ภาวะของการเสียโอกาสในการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ทักษะต่าง ๆ ที่นักเรียนควรจะได้รับพัฒนาตามช่วงวัยสูญหายไป ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษา และการสื่อสาร ทักษะ ด้านความสัมพันธ์ ทักษะการเข้าสังคม และทักษะด้านวิชาการ ในส่วนของการอ่าน การเขียนที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, น. 13) กล่าวว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ที่เกิดจากการกระทำของบุคคล หรือเกิดขึ้นโดยระบบการศึกษาที่ล้วนส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเรียนในระดับที่สูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถเรียนตามเพื่อนในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้การขาดความรู้เหล่านี้ยังอาจทำให้เกิดความรู้สึกลังเลไม่มั่นใจในตนเอง ส่งผลให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น เครียด วิตกกังวล หรือซึมเศร้า เป็นต้น

อุดม วงษ์สิงห์ (2565) กล่าวว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อนักเรียน ทั้งยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนจำนวนไม่น้อยต้องหลุดออกจากระบบการศึกษา ทำให้นักเรียนขาดทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในระดับที่สูง รวมถึงการขาดทักษะในการพัฒนาศักยภาพด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ยังทำให้ขาดทักษะที่สำคัญ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเข้าสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการศึกษา และการพัฒนาตนเองของนักเรียนได้

Noam et al, (2021, p. 1) กล่าวว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง สถานะที่นักเรียนประสบปัญหาสูญเสียความรู้ หรือเกิดช่องว่างทางการเรียนรู้ สาเหตุเกิดจากการจัดการเรียนการสอนในช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งภัยพิบัติทางธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกสถานศึกษา เช่น การเกิดฝนตกหนัก น้ำท่วม สึนามิ ทำให้นักเรียนมาเรียนไม่ได้ การหยุดงานของครู (Teacher strike) การจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีคุณภาพ (Ineffective teaching) การขัดขวางระบบการศึกษา (Interrupted formal education) ซึ่งสิ่ง

เหล่านี้ทำให้ปิดโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ที่ทำให้การเรียนรู้ลดน้อยลง

กล่าวโดยสรุป ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง สถานะที่นักเรียนสูญเสียความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะ และการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุที่ทำให้ในความสามารถในการเรียนรู้ และประสิทธิภาพในการทำงานของนักเรียนลดลง

2.2 ความสำคัญของการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งให้กับการเรียนรู้ในอนาคตของนักเรียนในระยะยาว ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและความสนใจในการเรียน และช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะสำคัญทางชีวิตในอนาคต และที่สำคัญยังช่วยในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้มีนักวิชาการ และนักวิจัยหลายท่าน กล่าวถึงความสำคัญของการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ตามแนวคิดของการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังนี้

Asian Development Bank (2022, p. 4) กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางใหม่ในการเรียนการสอนของครู เป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้แนวทางการสอนใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในห้องเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ฟื้นฟูการเรียนรู้ที่สูญเสียไปของนักเรียนได้ โดยครูได้เรียนรู้เทคนิคที่มีประสิทธิภาพ และสร้างกลยุทธ์ที่นำมาใช้เพื่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ที่นำไปสู่การมีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

กัลยา โสภณพนิช (2565) กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้มีความสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหา และช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการปรับตัว ปรับเปลี่ยน ผสมผสานให้เกิดการเรียนรู้กับนักเรียน และช่วยพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในปีบริบทที่หลากหลาย ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ และเกิดการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างแท้จริง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, น. 14) กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หรือที่เรียกกันว่า RECOVER เป็นกระบวนการเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบท และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาได้ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้กับนักเรียน ซึ่งการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีความสำคัญทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

- 1) สร้างการรับรู้ และความตระหนักเกี่ยวกับวิกฤติคุณภาพการศึกษาของไทย รวมถึงช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาการศึกษาไทยหลังยุคโควิด แก่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2) ทำให้เกิดแผนปฏิบัติการฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ในระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่ เทศบาล และระดับสถานศึกษา เพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีกิจกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น โดยคำนึงถึงความพร้อม และความแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่ และขนาดสถานศึกษา

3) ทำให้เกิดการทบทวน ปรับปรุง และกำหนดแนวทาง กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การจัดสรรสื่อ เทคโนโลยี เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ เครื่องมือการเรียนการสอนออนไลน์ให้แก่สถานศึกษาขนาดเล็ก มีการจัดตั้งศูนย์สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาในระดับจังหวัด หรือเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4) เกิดการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเชื่อมโยงระบบแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับจังหวัด เขตพื้นที่ เทศบาล จนถึงระดับสถานศึกษาให้เป็นระบบ ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงหลักสูตร สื่อ และทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ให้ใช้งานร่วมกันได้อย่างทั่วถึง และพัฒนาระบบการติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ

5) เกิดระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit bank) ของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถนำผลการเรียน การพัฒนาทักษะจากการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สะสมเป็นผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรเดียวกันได้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กที่ด้อยโอกาส

6) ทำให้เกิดอิสระแก่สถานศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพบริบท และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

7) มีการบูรณาการการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย โดยบูรณาการเชื่อมโยงการดำเนินงานทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลง

8) ทำให้เกิดภาคีเครือข่าย เพื่อการฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมจากภาครัฐ ภาคเอกชน สถานประกอบการ สถาบันอุดมศึกษา สถาบันการเรียนรู้การวิจัย รวมทั้งองค์การจากต่างประเทศ ในการระดมสรรพกำลัง ทั้งด้านวิชาการ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรทางการศึกษา เช่น งบประมาณ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือสำหรับพัฒนาการเรียนรู้ และนวัตกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้เกิดพลังการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน และฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้

ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค (2565) กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีส่วนสำคัญในการช่วยปรับตัว ปรับเปลี่ยนหลักสูตรของสถานศึกษา ให้มีความพร้อมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนกลับมาเรียนรู้ได้ ตลอดจนเป็นการนำนักเรียนกลับมาสู่ระบบการศึกษา และเพื่อฟื้นฟูการศึกษาของไทยให้เกิดความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

UNICEF (2022, น. 26) กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เป็นภารกิจฟื้นฟูทางการศึกษา ที่เน้นให้นักเรียนได้รับการบริการ และได้รับการช่วยเหลือทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการของนักเรียน เพื่อให้มีความพร้อมด้านการเรียนรู้ มีสุขภาพ และความเป็นอยู่ทางจิตใจ สังคม และความต้องการอื่น ๆ โดยการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่สูญเสียไป โดยครูทุกคนต้องมีการเตรียมพร้อม เพื่อให้สามารถจัดการกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้

กล่าวโดยสรุป การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ มีความสำคัญที่ ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และทักษะการบริหารสถานศึกษารูปแบบต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้ครูพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการออกแบบกิจกรรมกระบวนการใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน วิธีการวัด ประเมินผลให้เหมาะสม ตลอดจนมีการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญช่วยฟื้นฟูการเรียนรู้ที่หายไปของนักเรียน ให้มีความพร้อมด้านการเรียนรู้ มีสุขภาพกาย สุขภาพใจ และความเป็นอยู่ทางสังคมที่ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น และส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ด้วย

2.3 แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ มีความสำคัญในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งหากนักเรียนมีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ลดลงจะนำไปสู่การมีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าพบว่ามีนักวิชาการ นักวิจัย กล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ ตามแนวทางการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังนี้

นรรธพร จันท์เฉลีย เสรีบุตร (2564, น.1) กล่าวว่า แนวทางที่ช่วยฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน มีดังนี้

1) การประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อยู่ในระดับใด สภาพครอบครัว การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การเข้าถึงทรัพยากร ต่าง ๆ เป็นอย่างไร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

2) การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ เมื่อรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแล้วนำมาสู่ขั้นตอนการวางแผน วางระบบการทำงาน รวมถึงทรัพยากรงบประมาณที่ต้องใช้ เพื่อให้ดำเนินการความสอดคล้องกับการบริหารงานของโรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู ชุมชน และผู้ปกครอง ร่วมกันวางแผน

3) การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู ในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สนับสนุนการสร้างพัฒนาสื่อการสอน และสร้างเครือข่ายให้ครูพัฒนาตนเองได้

4) การช่วยเหลือนักเรียน คือ การพัฒนานักเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยลดช่องว่างการเรียนรู้ การช่วยเหลือด้านสุขภาพ และให้ความสำคัญกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพราะพื้นฐานครอบครัวมีความแตกต่าง และหลากหลาย

5) การติดตามปรับปรุง และผลสะท้อนกลับ เป็นการประเมินผลจากสิ่งที่ทำตามในมาตรการต่าง ๆ ต้องนำข้อมูลมาประเมินผล จะต้องทำการประเมินควบคู่ไปกับการทำงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, น. 14) กล่าวว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัดทำแผน นโยบาย และการวิจัยด้านการศึกษาได้ ดำเนินการศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในปี 2565 ได้ดำเนินการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเชิงการปฏิบัติ ตลอดจนข้อคิดเห็นจากการประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำ “มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้” ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พิจารณานำไปปฏิบัติตามบริบทความต้องการจำเป็นของนักเรียน และสถานศึกษาต่อไป โดยมีแนวทางการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังนี้

1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของนักเรียน (Redesigning new learning process) เช่น

(1) การปรับหลักสูตรสถานศึกษา โดยดำเนินการสำรวจความพร้อมความต้องการของนักเรียน และครูผู้สอน เป็นข้อมูลวิเคราะห์เพื่อปรับหลักสูตรสถานศึกษา หรือเพิ่มหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะตามความต้องการจำเป็นของนักเรียน รวมทั้งการจัดหลักสูตรแบบเร่งรัด เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในเนื้อหาที่มีปัญหา หรือกระชับหลักสูตรเน้น เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่สำคัญจำเป็น หรือจัดหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเนื้อหา และเวลาเรียนตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ และบริบทของนักเรียน

(2) ปรับรูปแบบวิธีการวัด และประเมินผล โดยกำหนดหลักเกณฑ์ เครื่องมือ วิธีการวัด และประเมินผลที่หลากหลายตามความถนัดและศักยภาพของนักเรียน เน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อพัฒนานักเรียนมากกว่าตัดสินผลการเรียน ลดการทดสอบที่ไม่จำเป็น มีการวัดผลจากการปฏิบัติการทำงานตามความเหมาะสมของช่วงวัย

(3) มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยบูรณาการด้วยการเชื่อมโยงเนื้อหาทั้งภายใน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ใหม่ ๆ เชื่อมโยงความคิดรวบยอดในกลุ่มสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน รวมทั้งเชื่อมโยงองค์ความรู้เนื้อหาในบทเรียนร่วมกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ด้วยการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวนักเรียน

(4) มีการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง หรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมาย และวางแผนการเรียนรู้ของตนเองได้ สร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยครูมีหน้าที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนมีวินัย ทำข้อตกลงการเรียนรู้ร่วมกัน เสริมแรง ให้คำแนะนำปรึกษา กำกับติดตามให้นักเรียนสามารถกำกับตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

(5) ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล โดยวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำแผนพัฒนานักเรียนรายบุคคล ส่งเสริมกิจกรรม และมอบหมายงานตามความถนัดของนักเรียน ใช้เครื่องมือวัดนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งพัฒนาช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลายมีแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคลสำหรับนักเรียนทุกช่วงวัย

(6) มีการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคม และอารมณ์ของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีด้วยการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ หรือให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมเชิงสังคมที่เหมาะสม ผ่านกิจกรรมทางศิลปะสุนทรีย์ เช่น โครงการศิลปะการออกแบบ การวาดภาพ เล่นดนตรี เป็นต้น รวมถึงการทำกิจกรรมทางวิชาการใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ปรับตัว และเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยการคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน

(7) มีการพัฒนารูปแบบห้องเรียนเคลื่อนที่ โดยจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตามความเหมาะสมของบริบท สถานการณ์ และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา เพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนที่ไม่สามารถเดินทางมาเรียนในสถานศึกษาได้

(8) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Hybrid Learning โดยผสมผสานรูปแบบกิจกรรม วิธีการจัดเรียนรู้แบบออนไลน์ต่าง ๆ กับชั้นเรียนปกติอย่างยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพ โดยมีการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายตามความพร้อม และความถนัดของนักเรียน เป็นการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ ปรับบทบาทครู และนักเรียนสู่ยุค New normal

(9) ออกแบบ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยส่งเสริมครูผู้สอนให้สามารถผลิต และใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัดความต้องการ และความพร้อมของนักเรียนรายบุคคล ทั้งสื่อออนไลน์ ออฟไลน์ และสื่อที่เป็นของจริง รวมทั้งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเอื้อให้ครูผู้สอน และนักเรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของกิจกรรม และรวมถึงการจัดสรรหนังสือเด็ก และอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ให้แก่เด็กนักเรียนปฐมวัย และประถมศึกษาที่ด้อยโอกาสได้เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน และสถานศึกษา

2) การเสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา (Empowering teachers and principals) มีขั้นตอนดังนี้

(1) เน้นการพัฒนาเทคนิคการสอนของครู โดยพัฒนาครูให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิคการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ หลากหลาย ดึงดูดความสนใจของนักเรียน

(2) มีการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู โดยพัฒนาครูผู้สอนทุกช่วงวัยให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อ และเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจ ให้ครูสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้นักเรียน รวมทั้งจัดทำกรอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นกรอบที่ชัดเจนในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของครู และบุคลากรทางการศึกษา

(3) มีการปรับบทบาทครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการความสะอาดในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนากระบวนการโค้ช เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน ให้ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามความถนัด สร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เหมาะสม แนะนำวิธีเรียนรู้กระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม

(4) ผู้บริหารสถานศึกษาปรับบทบาทเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยพัฒนาเสริมสร้างวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้นำในการปรับหลักสูตร การวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศ และพัฒนาครู การจัดหา และพัฒนาเทคโนโลยี สื่อ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการสร้างระดมประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) ใช้รูปแบบวิธีการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ โดยจัดให้มีรูปแบบวิธีการพัฒนาที่มีตัวอย่างการปฏิบัติที่หลากหลาย

(6) จัดให้มีศูนย์พัฒนาครู เพื่อการฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการพัฒนาครู และให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนยุคใหม่ ให้คำแนะนำปรึกษา และกำกับติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3) การสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (collaborating effective learning with stakeholders)

(1) จัดทำหลักสูตรหรือคู่มือสำหรับผู้ปกครอง เพื่อสื่อสาร และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ปกครองได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

(2) สร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอน และผู้ปกครอง โดยมีรูปแบบ วิธีการ ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ผู้ปกครองสามารถสื่อสาร ชักถาม แสดงความ

คิดเห็นได้สะดวก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนกำกับติดตาม และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน

(3) ส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี โบราณคดี และภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

(4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการเข้ามามีส่วนพัฒนาและฟื้นฟูการศึกษาด้วยกันในทุกระดับ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แก่สถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งการกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของสถานศึกษา

4) การพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (open educational resources)

(1) พัฒนากลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เพื่อเป็นคลังสื่อกลางในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยรวบรวมสื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับเผยแพร่ให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองสามารถเข้าถึง และใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกันได้ ครูผู้สอนสามารถแลกเปลี่ยนและแบ่งปันสื่อ ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกกว้างขวางตามบริบทของสถานศึกษา

(2) มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ และจำเป็นโดยออกแบบระบบกลางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ และจำเป็นได้อย่างสะดวก และรวดเร็วให้สถานศึกษา หรือหน่วยงานนำเข้าข้อมูลรายการที่จัดเก็บเพียงครั้งเดียว แล้วสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันในการวางแผน และแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันต่อเหตุการณ์

5) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียนทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต (Valuing positive attitudes and well-being)

(1) จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตทั้งที่บ้าน และในสถานศึกษา ให้มีบรรยากาศที่เป็นมิตรในการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีความสบายใจในการเรียนรู้

(2) ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกาย และสุขภาพจิต โดยให้นักเรียนมีกิจกรรมที่ผ่อนคลาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกายทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เพื่อลดความเครียด และวิตกกังวล เสริมแรงจูงใจเชิงบวกในการเรียนรู้ให้นักเรียน รวมทั้งสอดแทรกการเรียนรู้ทักษะการป้องกันภัยให้นักเรียนควบคู่กับการเรียนรู้ด้านวิชาการ เพื่อป้องกันและสร้างความปลอดภัยด้านสุขภาพกาย และใจแก่นักเรียน

(3) การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิต ทั้งผู้ปกครอง และครูผู้สอน ร่วมกันส่งเสริม และพัฒนาทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองให้กับนักเรียน ร่วมกันพัฒนากรอบความคิดเชิงบวกหรือแบบเติบโต (Growth mindset) ให้นักเรียนอย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

(4) การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ นักเรียน ให้นักเรียน มีความตระหนักและรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงการเฝ้าระวังและกำกับติดตามนักเรียนในการเข้าถึงสื่อ เพราะสื่อที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิตของนักเรียน

(5) มีการจัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคม และอารมณ์ของนักเรียนขึ้นในสถานศึกษา โดยทำความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านบุคลากร ความรู้ที่มาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของระบบนี้ เช่น นักสาธารณสุข นักจิตวิทยา เป็นต้น

(6) ส่งเสริมการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครู และนักเรียนในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผ่านการสื่อสารในช่องทางต่าง ๆ โดยการให้คำปรึกษา กำกับติดตามการเรียนรู้ ความก้าวหน้า ความพร้อม และส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ให้นักเรียน

6) การยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ (Elevating learning with Edtech) ได้แก่

(1) การจัดสรรอินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา ให้ครอบคลุมพื้นที่สถานศึกษา ทุกแห่งอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

(2) จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และโปรแกรม ที่ทันสมัยแก่สถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) มีการจัดตั้งศูนย์สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ในระดับจังหวัด หรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาในพื้นที่ ให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคที่สามารถไปช่วยเหลือยังสถานศึกษาได้ตามความต้องการจำเป็น

(4) เร่งพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพสูง และเชื่อมโยงแพลตฟอร์มการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครู และนักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึง และใช้พัฒนาการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ อย่างเต็มตามศักยภาพ และเท่าเทียมกัน

(5) มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์ในการเรียนรู้ทางไกล เช่น ค่าใช้จ่ายรายหัว Smart devices เป็นต้น โดยจัดสรรให้เหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริง ของนักเรียน ครอบคลุมกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ เป็นต้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาของทุกกลุ่ม

7) การจัดสวัสดิการความปลอดภัย สร้างขวัญ และกำลังใจ (Regarding safety and welfare)

(1) การจัดสวัสดิการในการเดินทาง และประกัน ความปลอดภัยให้แก่ครูที่ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา เช่น ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ทำประกันภัย เป็นต้น

(2) มีการสร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่ครูที่ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนเพื่อการเรียนการสอน เช่น การยกย่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผล การปฏิบัติงาน เป็นต้น

(3) การเสริมสร้างระบบ และกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่นักเรียนอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยต้นสังกัดที่จัดการศึกษา เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาระบบมาตรฐานความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของนักเรียน เพื่อป้องกันดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างทันทั่วทั้งจากภัยต่าง ๆ ที่จะเป็นอันตรายแก่นักเรียนทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

Asian Development Bank (2022) ได้กล่าวว่า แนวทางการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ควรเริ่มต้นด้วยการทดสอบนักเรียน เพื่อแจ้งระดับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้ครูโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายทางการศึกษาทราบ ซึ่งจะทำให้การมีแนวทางในการกำหนดแนวทางในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

1) การวัดระดับการเรียนรู้เป็นระยะ เพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติ และนโยบายเนื่องการสอนควรปรับให้เหมาะกับปัจจุบันของนักเรียนตามระดับการเรียนรู้ เพื่อการวางแผนที่จะนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนการสอน ที่ตรงกับระดับความสามารถของนักเรียน

2) การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ รวบรวมหลักสูตรที่จะมุ่งเน้นเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็น เพื่อให้เด็กนักเรียนมีเวลาเรียนรู้มากขึ้นกับความสามารถหลักหรือความสามารถพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านออกเขียนได้ และคณิตศาสตร์ของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสอนรายบุคคลหรือการให้คำปรึกษา การสอนสำหรับกลุ่มขนาดเล็ก การจัดกลุ่มนักเรียนใหม่ตามระดับการเรียนรู้ และรวมถึงการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี

3) การเพิ่มชั่วโมงเรียนหรือการขยายเวลาสอน

4) การพัฒนาตนเองของครู เพื่อการพัฒนาวิธีการสอนใหม่ ๆ ในการกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน โดยครูจะต้องติดตามนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และใกล้ชิด

5) การพัฒนาทักษะของครู ทักษะการเข้าสังคม ทักษะการสื่อสารของครูในการติดต่อประสานงาน ความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นความร่วมมือกับผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ที่เรียกว่าภาคีเครือข่าย

UNICEF et al. (2022, p 2) ได้กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีแนวทางการดำเนินการด้วยหลัก 5 ประการเพื่อการฟื้นฟูการศึกษาที่เรียกว่า หลัก RAPID (เข้าถึง ประเมิน จัดลำดับความสำคัญ เพิ่ม พัฒนา) มีรายละเอียดดังนี้

1) Reach every child and retain them in school. หมายถึง การรู้จัก และเข้าถึงนักเรียนที่มีปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ โรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม กับนักเรียน ผ่านการดำเนินการตามลำดับความสำคัญ และใช้กลยุทธ์เพื่อป้องกันการออกจากโรงเรียนกลางคัน

2) Assess learning levels. หมายถึง การประเมินระดับการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยควรประเมินระดับการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อวางแผนฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการพบปะนักเรียน สํารวจในจุดที่นักเรียนต้องเรียนรู้ โดยกำหนด เป้าหมาย และระดับการเรียนรู้ก่อนการประเมินการภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ซึ่งการประเมินนี้ ประเมินได้ทั้งในระดับชาติ และระดับย่อย มีการจัดเตรียมเครื่องมือสำหรับครูในการวัดระดับ ห้องเรียนของนักเรียน อย่างชัดเจน ระดับการเรียนรู้จะต้องระบุผลกระทบด้านความเท่าเทียมกัน ในการเรียนรู้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน

3) Prioritize teaching the fundamentals. หมายถึง การจัดลำดับ ความสำคัญการสอนพื้นฐาน ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ระบบและโรงเรียนควรคำนึงถึงวิธีการ อาจต้องมีการปรับหลักสูตร เพื่อจัดลำดับความสำคัญ ของเนื้อหาพื้นฐานสนับสนุนนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความต้องการการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะในช่วงปีแรก ๆ และกลุ่มเปราะบาง หลักสูตรการปรับตัวอาจเกี่ยวข้องกับการรวมหลักสูตร เพื่อกำหนดเป้าหมายระดับการเรียนรู้ และรวมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม และอารมณ์ เพื่อสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดี ความปลอดภัย และความยืดหยุ่นของนักเรียน การดำเนินการที่มีลำดับ ความสำคัญ คือ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าโรงเรียนจัดลำดับความสำคัญการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน โดยการปรับ หลักสูตร พิจารณาปรับสมดุลการจัดสรรเวลาสำหรับแต่ละวิชา จัดลำดับความสำคัญ ทักษะการคิด เลข การอ่านออกเขียนได้ และทักษะทางสังคม และอารมณ์ ตลอดจนข้อกำหนดเบื้องต้นหรือ วัตถุประสงค์การเรียนรู้หลักโดยไม่มีด้านอื่น ๆ สร้างแผนการสอนที่หลากหลาย พร้อมแหล่งข้อมูล สำหรับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

4) Increase catch-up learning and progress beyond what was Lost. หมายถึง การสนับสนุนโรงเรียน และครูให้มีการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการ การเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การสอนแบบมีโครงสร้าง การประสานงาน เพื่อการปรับปรุงการสอน มีการใช้แผนการสอน คู่มือครู ตลอดจนการพัฒนาครูและวิชาชีพ การประเมินการสอนแบบกำหนด เป้าหมาย จัดให้มีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน โดยปกติจะใช้

แบบประเมินเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับของความสามารถมากกว่าตามอายุหรือเกรดเน้นการสอนแบบกลุ่มเล็ก และเสริมสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะช่วยให้นักเรียนก้าวหน้าอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามแนวทางของตนเองก้าวไปสู่การเรียนรู้ทักษะพื้นฐาน ทั้งนี้ยังเน้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการสนับสนุนครูในการพัฒนาทักษะการสอน และดิจิทัล

5) Develop psychosocial health and well-being so every child is ready to learn. หมายถึง การพัฒนาสุขภาพจิต ความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน และครู ซึ่งหากครู และนักเรียนได้รับการความเข้าใจที่ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพ โภชนาการความปลอดภัยทางกายภาพ และทางจิตสังคม จะทำให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

UNESCO (2023) ได้กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีแนวทางในดำเนินการดังนี้

1) มีการทบทวน และปรับเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ เมื่อระดับความรู้ที่นักเรียนเคยมีอยู่หายไปหรือลดลง หลักสูตรที่เคยใช้อาจไม่เหมาะกับนักเรียน จึงจำเป็นต้องมีการทบทวน และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ ทักษะ ศักยภาพที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนอย่างชัดเจน และที่สำคัญเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีทักษะทางสังคมที่ดี และเปิดโอกาสให้มีทางเลือกการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ นอกเหนือไปจากเดิม

2) ขยายช่วงเวลาการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น การเพิ่มเวลาเรียนสามารถเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้ โดยอาจจะประกาศให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนการสอนในแต่ละวัน ขยายช่วงเวลากาการศึกษา หรือสอนชดเชยในช่วงปิดเทอมเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ทั้งนี้นโยบายขยายเวลาดังกล่าวต้องไม่ลืมนำถึงภาระหน้าที่ สภาพความพร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจของนักเรียน และครู รวมไปถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างครบครันด้วย

3) เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนในห้อง เช่น จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ออกแบบจากความชำนาญหรือทักษะของนักเรียน ไม่ได้มีการแบ่งแยกห้องเรียนตามอายุ ระดับการศึกษา หรือเริ่มต้นสอนจากหน้าแรกของบทเรียนเสมอ จัดกลุ่มกวดวิชาขนาดเล็กที่เป็นมิตร และเข้าถึงนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ จัดคู่มือหรือทรัพยากรให้นักเรียนเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองหลากหลายทาง ตลอดจนถึงอุปกรณ์ดิจิทัล และสัญญาณอินเทอร์เน็ต

4) การปรับปรุงศาสตร์การสอน (Pedagogy) เพื่อให้มั่นใจว่าวิธีการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด เหมาะสมกับนักเรียนที่สุด โดยให้ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพของครู เพราะการที่จะฟื้นฟูระดับการเรียนรู้ที่สูญเสียไปของนักเรียนได้นั้น ครูถือเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญที่อยู่หน้าด่าน และเข้าใจสถานการณ์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี หากต้องการให้แผนฟื้นฟูการเรียนรู้ลุล่วง

ด้วยดี ก็จำเป็นต้องสร้างทักษะการสอน การสังเกต และประเมินผลวัดระดับความรู้แก่ครู รวมถึงดูแลความเป็นอยู่ทำให้ครูมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย

Wenatchee School District (2023) ได้กล่าวว่า การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้นักเรียนในทุกระดับชั้นตามทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยได้พัฒนาแผนงานเพื่อนำทางการเรียนรู้ โดยอาศัยจุดแข็ง และความต้องการ เพื่อให้สามารถพัฒนาการสนับสนุนบุคคล ด้วยการนำจุดแข็งของแต่ละบุคคลที่มีมาพัฒนา รวมถึงปรับปรุงด้านที่ท้าทาย โดยใช้กระบวนการที่เรียกว่า Road map Key steps ซึ่งมี 5 ขั้นตอนดังนี้

1) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ครูจะใช้ข้อมูลของนักเรียนเพื่อจัดให้มีการส่งเสริมเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนถดถอย ซึ่งผลการเรียนของนักเรียนหรือรายงานข้อมูลนักเรียนแต่ละคน จะถูกแชร์กับผู้ปกครองเพื่อแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ในด้านการอ่าน และคณิตศาสตร์ โดยจะเน้นความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนในการร่วมกันวางแผน และพัฒนานักเรียนภายใต้การปกครองของตนเอง

2) การเข้าถึงการเรียนการสอนคุณภาพสูง และการมอบหมายงาน โดยครูและเจ้าหน้าที่จะเน้นมาตรฐานการจัดลำดับความสำคัญในการสอน เป็นการให้เวลาสำหรับครูในการสอน ใช้สื่อการสอนในการสอนตามระดับชั้น ในขณะที่เดียวกันสามารถระบุความต้องการของนักเรียนเพิ่มเติมช่องว่างการเรียนรู้ และขยายการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ โดยเน้นให้ครูใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และสนับสนุนระดับการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

3) การติดตาม ตรวจสอบ หมายถึง การตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนรู้ว่าพวกเขาเป็นสมาชิก ในขั้นตอนนี้ผู้นำโรงเรียน และครูจะยังคงได้รับการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้ทางสังคม และอารมณ์ มุ่งเน้นในเรื่องความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคม และทางอารมณ์ของนักเรียน

4) การสนับสนุนด้านอารมณ์ และสุขภาพจิต เน้นสร้างให้นักเรียน และครูรวมทั้งบุคลากรในสถานศึกษามีสุขภาพจิต และสุขภาพที่ดี อาจมีการเพิ่มตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริการสังคมในโรงเรียนไว้ด้วย เช่น นักจิตวิทยาสำหรับเด็ก

5) การสอนเสริม หมายถึง การมีตัวเลือกการสอนเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน ทั้งการสอนออนไลน์ หรือการสอนเสริมแบบตัวต่อตัวตามโรงเรียนตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้งการสอนเสริม สอนเพิ่มเติมในเนื้อหาสาระที่นักเรียนควรจะได้รับ

กล่าวโดยสรุป แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการบริหารในการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเพิ่มศักยภาพ และพัฒนานักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการลดการเกิดช่องว่างทางการเรียนรู้จากการเรียนในชั้นเรียนปกติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียน ที่จะนำไปสู่การมีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้

และผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนตาม ตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

ที่	การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน	นรรธพร จันทร์เฉลี่ย เสรีบุตร (2564)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565)	Asian Development Bank (2022)	UNICEF et al. (2022)	UNESCO (2023)	Wenatchee School District (2023)	ความถี่
1	ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
2	ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
3	ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	✓	✓	✓			✓	4
4	ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน	✓	✓	✓	✓		✓	5
5	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา		✓	✓	✓	✓	✓	5
6	ด้านการนิเทศ ติดตามผล	✓			✓		✓	3
7	ด้านการขยายเวลาสอน สอนเพิ่มเติม			✓		✓	✓	3
8	ด้านการเข้าถึง และรู้จักนักเรียน		✓		✓		✓	3

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนมีตรงกันมากที่สุดโดยมีความถี่สูงสุด 5 ลำดับแรกที่มีความถี่มากกว่าร้อยละ 50.00 เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัด

การศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเป็นตัวแปรในการศึกษา การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู
- 3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน
- 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา
- 5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

การสังเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

1. ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียน จะช่วยให้ตอบสนองต่อความต้องการ และความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์ (2560) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมและการเจรจาโต้ตอบในชั้นเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งกับครูผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้น โดยลดบทบาทการสอนแบบดั้งเดิม และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เอง ทำให้สามารถแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ยังรวมถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในกลุ่มนักเรียน พร้อมวางแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างชัดเจน รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมที่ทำหาย ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากวิธีการสอนที่หลากหลาย นอกจากนี้ ครูผู้สอนจะต้องมีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับในความสามารถและความคิดเห็นของนักเรียน พร้อมทั้งเข้าใจว่านักเรียนมีความถนัดที่แตกต่างกัน และมีความรู้พื้นฐานที่หลากหลาย การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแสดงออกและการมีความสุขในการเรียนจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนกล้าพูดและตอบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนในการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเติบโตของนักเรียนในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า โดยจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม และอภิปรายผลร่วมกัน โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงด้วย

ตนเอง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิม มีการปรับบทบาทของนักเรียนจากผู้รับความรู้ไปสู่ผู้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ และครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้เป็นผู้คอยชี้แนะแนวทาง เป็นต้น

Wormeli (2006) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การวางแผนออกแบบกิจกรรม และการดำเนินการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน โดยการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และตั้งใจเรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน และปรับกลยุทธ์การสอนตามความต้องการของนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Hattie (2009) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การวางแผน เพื่อออกแบบการสอน ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน และเหมาะสมกับนักเรียนทุกช่วงวัย มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เช่น คะแนนการทดสอบ การประเมินความก้าวหน้า หรือ ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อระบุจุดแข็ง และจุดอ่อนของนักเรียน โดยครูสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การสอนเพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้ รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Kolb (2014) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเข้าถึงนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการจัดการกิจกรรมที่น่าประสบการณ์จริงให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการออกแบบกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ และเข้าใจประสบการณ์ของตนให้มากที่สุด

กล่าวโดยสรุป การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ มีการบูรณาการที่เชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ รวมถึงสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

2. ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู

ครูเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ เพราะเป็นบุคคลที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน การเสริมพัฒนาครู จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของครู และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกๆระดับ

นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล (2560, น. 21) กล่าวว่า การเสริมพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการการเพิ่มความมั่นใจ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนา

นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการสร้างความมั่นใจให้ครู เพื่อให้ครูมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการสอนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

กึ่งแก้ว ฎุทองเงิน (2561, น. 23) กล่าวว่า การเสริมพัฒนาครู หมายถึง การเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ความสามารถ เจตคติที่เอื้อต่อประสิทธิภาพในการทำงาน และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น โดยเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของครูในด้านต่าง ๆ โดยรวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นในการสอน นอกจากนี้ยังมีการสร้างแรงบันดาลใจและความมั่นใจให้กับครูในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาโดยยึดภาระงานครูเป็นหลัก ควบคู่ไปกับการปฏิบัติหน้าที่ เสริมสร้างให้ครูมีบุคลิกภาพ และคุณธรรม รวมถึงช่วยให้ครูสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, น. 14) กล่าวว่า การเสริมพลังพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมให้ครูบูรณาการเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนแบบการเรียนรู้เชิงรุกที่น่าสนใจหลากหลาย ดึงดูดความสนใจของนักเรียน รวมถึงการปรับบทบาทครูให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามความถนัด สร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เหมาะสม แนะนำวิธีเรียนรู้กระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนได้

DeMonte (2013, p. 8) กล่าวว่า การพัฒนาเสริมพลังพัฒนาครู หมายถึง เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพในการสอน โดยมีเป้าหมายในการสนับสนุนให้ครูสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ รวมถึงเทคนิคที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา รวมถึงวิธีการอื่น ๆ เพื่อการสร้างขวัญ และกำลังใจให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

กล่าวโดยสรุป การเสริมพลังพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูโดยการสร้างแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาหรือร่วมสัมมนาเพื่อให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และการจัดการชั้นเรียน รวมถึงมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ตลอดจนการสนับสนุนให้ครูมีความมั่นใจในการทำงาน มีการเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของครู ทำให้ครูทำงานอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน

3. ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน มีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโต และการพัฒนานักเรียน เพราะช่วยสร้างบุคลิกภาพที่ดี ช่วยสร้างสมดุลทางจิตใจให้นักเรียนลดความเครียด สร้างความสงบ เพิ่มความสุขในการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตได้

ปัทสวดี วีรภิตติ (2562, น. 35) กล่าวว่า การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดี หมายถึง กระบวนการส่งเสริม และพัฒนาเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และมีความรับผิดชอบ เช่น การสนับสนุนให้เกิดความรู้สึกชื่นชอบในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสนใจ และความมุ่งมั่นในการศึกษา การส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และการมีสุขอนามัยที่ดี การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียว และการสนับสนุนจากคนรอบข้าง รวมถึงการกระตุ้นให้มีความสุข และการจัดการกับความเครียดได้ดี เพื่อให้มีสุขภาวะทางจิตที่แข็งแรง

ธัญพร จารุไพศาล (2564) กล่าวว่า การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดี หมายถึง การพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่า และมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ที่ช่วยส่งเสริมการพึงพอใจ และความสุขในชีวิตของนักเรียน ส่งผลให้มีสมรรถนะที่ดีในการเรียนรู้ และการปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม และความเป็นผู้นำในอนาคตของนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งทางกาย จิตใจ และสังคม ไม่ใช่เพียงแค่การไม่มีโรคภัยหรือความเจ็บป่วยเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมีความสุข และคุณภาพชีวิตที่ดีอีกด้วย

Robbins (1996, p. 213) กล่าวว่า การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดี หมายถึง การพัฒนามุมมอง และทัศนคติที่สนับสนุนให้บุคคลมีความกระตือรือร้น และมีความสุขในการเรียนรู้ พร้อมกับการดูแลสุขภาพกาย และจิตใจอย่างเหมาะสม โดยการสร้างแรงจูงใจ หรือแรงกระตุ้นที่ก่อให้เกิดพลัง และเกิดทิศทางของการกระทำบางสิ่งบางอย่างอย่างสมัครใจ เต็มใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ต้องการ เช่น การให้รางวัล การชมเชย การติเตียน การประกวด การแข่งขัน หรือแม้แต่การทดสอบ ส่งเสริมให้มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง และเปิดโอกาสให้ได้ทดลอง และเรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง

Wormeli (2006) กล่าวว่า การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดี หมายถึง การส่งเสริมให้ครูใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น โดยครูตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย และเหมาะสมกับนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้

นักเรียนมุ่งมั่น และพยายาม รวมถึงการให้การยอมรับ และรางวัลสำหรับความสำเร็จของนักเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจในความสามารถของนักเรียนมากขึ้น

Hattie (2009) กล่าวว่า การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดี หมายถึง การเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ที่นำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนที่สนับสนุน และกระตุ้นการเรียนรู้ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งยังส่งเสริมการมีสุขภาวะที่ดีทางด้านร่างกาย และอารมณ์ของนักเรียนอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป การสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน หมายถึง กระบวนการสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้ มีความกระตือรือร้น มีความสนใจใฝ่รู้ มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ตลอดจนมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งการมีทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ถือเป็นองค์ประกอบของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ต้องมีในยุคที่เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้ดี และที่สำคัญเทคโนโลยีจะช่วยพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ

วันเพ็ญ ระวิพันธ์ (2562, น. 116) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง การปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล โดยอาศัยเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์วิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้อย่างรวดเร็ว โดยต้องพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ รู้จักวิธีการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, น. 14) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู โดยพัฒนาครูผู้สอนทุกช่วงวัยให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อ และเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจ สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

Hughes and Zachariah (2001) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผน ออกแบบ และใช้ในการจัดการศึกษา วัดและประเมินผลการจัดการศึกษา รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทาง

เทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอในสถานศึกษา สนับสนุนครูในการบูรณาการเทคโนโลยีไปสู่การเรียนการสอน ส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีร่วมกับผู้อื่น กระตุ้นให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และเปิดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพการสอนและการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี และมีการสะท้อนผลการใช้เทคโนโลยีของครู

The Kentuck Academy of Technology Education (2003) การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยี และเครื่องมือดิจิทัลเข้ามาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ การสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูล โดยสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการสอนดิจิทัล เช่น วิดีโอ แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงการสนับสนุนให้นักเรียนรู้ทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต

Flanagan and Jacobson (2003) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง การสนับสนุนให้ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางเทคโนโลยี การสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการสอนอย่างสม่ำเสมอ

American Institute for Research (2009) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา การใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ของสถานศึกษารวมถึงการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน การเรียนรู้ของนักเรียน และการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัย และประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุป การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน

5. ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง และยั่งยืน โดยทำให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายไม่เพียงแต่ที่ด้านการศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความเข้าใจ ความรับรู้ที่ดีต่อกัน ช่วยให้สถานศึกษามีทรัพยากรที่มากขึ้น และมีโอกาสพัฒนาตนเองได้มากขึ้น

กุลทัต หงส์ขยางกูร และปรัชญานันท์ เทียงจรรยา (2560) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยความร่วมมือจากบุคคลทั้งภายใน และภายนอกองค์กร เน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทรัพยากร และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาหรือดำเนินโครงการต่าง ๆ

Cohen and Uphoff (1981) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่สมาชิกในชุมชนหรือกลุ่มต่าง ๆ มีโอกาสในการมีเสียง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการดำเนินการต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ช่วยให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ และสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติที่สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เช่น การเข้าร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรม การให้ข้อเสนอแนะแบบร่วมมือ หรือการทำงานในโครงการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสามารถ และความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสถานศึกษา

Sashkin (1982) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง การบริหารงาน ที่ให้สมาชิกที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมการวางแผน และควบคุมกิจกรรมการปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้คำปรึกษาหารือในหลาย ๆ โอกาส มีส่วนร่วมรับผิดชอบในทางเลือกของวิธีการตัดสินใจตรวจสอบ และประเมินทางเลือกในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงานโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลนั้น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาปรับปรุงงาน และรวมถึงการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และแปลความหมายของข้อมูลองค์กร เพื่อที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาขององค์กร และเกิดความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร

Putnam (2000) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง การประสานงานระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร หรือหลายองค์กรที่เข้ามามีบทบาท และมีร่วมกันในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีการสร้างเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อการวางรากฐานที่มั่นคง เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยมีการรับทราบถึงปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน ซึ่งช่วยให้สมาชิกเข้าใจปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือองค์กรได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การทำงานร่วมกันในเครือข่ายยังช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำความรู้และทรัพยากรจากสมาชิกแต่ละคนมาใช้ประโยชน์ โดยส่วนมากภาคีเครือข่ายนี้ส่วนมากเป็นความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง กระบวนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือโดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัด

การศึกษาระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับสมาชิกภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยมีการรับทราบร่วมกันถึงปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และพิจารณาวางแผนการพัฒนาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียนร่วมกัน

2.4 วิธีปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้

2.4.1 ความหมายของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

วิธีปฏิบัติที่ดีมีส่วนอย่างยิ่งในการทำให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยผลลัพธ์ในการดำเนินการที่เป็นเลิศ สร้างความยั่งยืนให้กับสถานศึกษา มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของวิธีปฏิบัติที่ดี และสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีไว้ ดังนี้

กอบวิทย์ ริยะวัฒน์ (2563) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ผ่านการวิจัย ทดลองหรือผ่านประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง จนสามารถพิสูจน์ได้ว่านำไปสู่เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการได้ ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายจนเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน มีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้ และประสบการณ์ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่เพียงแต่มีความสำเร็จในระยะสั้น แต่ยังสามารถสร้างพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาต่อเนื่องในอนาคต โดยทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเรียนรู้จากกันและกัน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร (2563) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการทำงาน เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ หากในการศึกษาจะใช้คำว่างานวิจัยที่ให้ผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหา นักเรียน หรือปัญหาทางการศึกษาเป็นสำคัญ เป็นการดำเนินงานของบุคลากรหรือคณะทำงานโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนว่ามีผลลัพธ์การดำเนินการที่พิสูจน์ได้ว่าดีกว่า หรือผ่านการตัดสินใจ หรือได้รับการประเมินว่าสมควรเผยแพร่เป็นต้นแบบในการปฏิบัติ หรือได้รับรางวัลจากภายในหรือภายนอก

Deming (1986) กล่าวว่า สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง สถานศึกษาที่ใช้แนวทางที่พิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพในการจัดการคุณภาพ ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยมีการวิเคราะห์ และปรับปรุงกระบวนการที่มีอยู่เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดกับสถานศึกษา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

Peters (1997) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หรือ Best Practice หมายถึง การปฏิบัติที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด ในการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินการที่บรรลุผลลัพธ์ตามที่ต้องการ เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งหากกล่าวถึงสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่

ดี หมายถึง การที่สถานศึกษามีการนำวิธีการที่ดีที่สุดที่ได้รับการพิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพสูงสุดในการปรับปรุงการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมาใช้ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Fullan (2001) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง การนำวิธีการหรือกระบวนการที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถปรับปรุงผลลัพธ์ที่ต้องการพัฒนาได้ในระดับสูงสุดในบริบทต่าง ๆ ได้และการปรับปรุงแนวทางเหล่านั้นเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เน้นถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยน และปรับปรุง พัฒนาแนวทางที่ดีที่สุดให้เข้ากับบริบทที่เฉพาะเจาะจง

Epstein (2001) กล่าวว่า สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง สถานศึกษาที่สามารถสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาของนักเรียนอย่างครบวงจร

Hattie (2009) กล่าวว่า สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง สถานศึกษาที่สามารถใช้ข้อมูลการเรียนรู้ และการประเมินผลในการพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดการการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้น และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

Raman and Yeo (2019) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หรือ Best practice หมายถึง แนวทางปฏิบัติหรือวิธีการ กระบวนการที่ถือเป็นที่ยอมรับ และเป็นเสถียรที่สุดในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติบางอย่างในสาขาหนึ่ง ๆ หรืออุตสาหกรรมหนึ่ง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ และมีผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ในการพัฒนาหรือปรับปรุงสถานการณ์นั้น ๆ ให้ดีขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Chen and Wang (2021) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง แนวทางการสอน และการเรียนที่เป็นที่ยอมรับ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายใน และภายนอกที่เกี่ยวข้อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคม

กล่าวโดยสรุป สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์ มีแนวทางหรือวิธีการที่เป็นที่ยอมรับเกี่ยวกับด้านการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน หรือเป็นสถานศึกษาที่มีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับ และได้รับรางวัลจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอก ทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับชาติ หรือระดับประเทศในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน

2.4.2 วิธีปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่จะสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ ไม่ใช่แค่เป็นการลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างพื้นฐาน

ที่แข็งแกร่งสำหรับการเรียนรู้ในอนาคตให้กับนักเรียนได้ ซึ่งมีสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนไว้ดังนี้

พรรณนิภา หอมกลิ่น (2561) ได้นำเสนอวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ป.1 ยกห้อง อ่านคล่องเขียนถูก ผูกด้วยกิจกรรมการฝึกฝนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ Active Learning แบบ 5 ขั้นตอน เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยนวัตกรรมนี้ใช้กระบวนการดำเนินงานวงจรบริหารที่มีคุณภาพ PDCA ได้แก่

1) การวางแผน (Plan) เป็นขั้นตอนการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

2) การปฏิบัติ (Do) เป็นการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ นั่นคือ การใช้วิธีการสอนรูปแบบ Active Learning) ผ่าน 3 กิจกรรมหลัก แต่ละกิจกรรมจะมี 5 ขั้นตอน (1) ขั้นกระตุ้นความสนใจ (2) ขั้นสำรวจและค้นหา (3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (4) ขั้นสร้างผลผลิตของความเข้าใจ (5) ขั้นสะท้อนผลผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ รายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ชื่อกิจกรรม วยแรกเริ่ม เสริมอ่านเขียน (ใช้เวลาดำเนินการจำนวน 3 สัปดาห์) เป็นการฝึกจดจำและฝึกอ่าน พยัญชนะ สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ กิจกรรมนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการอ่าน และการเขียน เริ่มจากให้นักเรียนรู้จักพยัญชนะ สระ ต้องเริ่มให้หัดออกเสียงพยัญชนะให้ชัด และจำพยัญชนะได้ทุกตัว และเริ่มอ่านสระ และท่องจำรูปสระ ว่าแต่ละรูปออกเสียงอย่างไร และให้ทบทวนพยัญชนะ และสระ จนมั่นใจว่าสามารถจดจำสระ และพยัญชนะได้ครบทุกตัว พอฝึกจดจำพยัญชนะ และอ่านได้แล้ว หลังจากนั้นจะเป็นการฝึกเขียนพยัญชนะ โดยเราจะใช้แนวความรู้โดยการใช้สีเข้ามาช่วยในการจำของนักเรียนได้เพิ่มมากขึ้น โดยการกำหนดได้ดังนี้

สีดำ เป็นสีที่ใช้แทนพยัญชนะต้น

สีแดง เป็นสีที่ใช้แทนสระ

สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้แทนตัวสะกด

สีเขียว เป็นสีที่ใช้แทนวรรณยุกต์

กิจกรรมที่ 2 ชื่อ กิจกรรม แจกลูกผืนคำ จดจำอ่านเขียน เป็นการฝึกแจกลูกอ่านและเขียน ผืนเสียงคำ ขั้นตอนนี้เป็นการสอนอ่านแจกลูกสะกดคำ การสอนพื้นฐานให้กับนักเรียน โดยเริ่มจากการอ่านคำง่าย ๆ คือ การนำพยัญชนะ ไปประสมกับสระ โดยยังไม่ต้องมีตัวสะกด โดยเริ่มจาก สระอา โดยให้นักเรียนนำพยัญชนะทุกตัว มาประสมกับสระอาแล้วฝึกอ่าน เมื่อนักเรียนสามารถออกเสียงสระอาได้อย่างชัดเจน ก็สามารถข้ามไปสระต่อไปได้ ขั้นตอนนี้จะเน้นการทบทวน สระที่เรียนไปทุกครั้งแล้วจึงสอนสระต่อไป

กิจกรรมที่ 3 ชื่อ กิจกรรม ฝึกอ่านฝึกเขียน ร่ายเรียงประโยค เป็นกิจกรรมที่เน้นการอ่าน และเขียนต่อเนื่องในกิจกรรมที่ 2 ครูจะให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบัญชีคำพื้นฐาน และหนังสือวิชาภาษาไทย แล้วฝึกเขียนตามคำบอกลงในสมุดเขียนตามคำบอกลงในสมุดวันละ 10 คำ ทุกวัน แล้วให้นำคำที่เขียนตามคำบอกไปฝึกแต่งประโยควันละ 10 ประโยค หากนักเรียนอ่านหรือเขียนคำผิดต้องแก้คำผิดให้ถูกต้องก่อน โดยการคัดลายมือคำที่ผิด จำนวน 3 ครั้ง และได้ทำการเรียนซ่อมเสริมในเรื่องการอ่าน และการเขียนในเวลาว่างหลังเลิกเรียน

3) การตรวจสอบ สรุปผล และติดตาม (Check) เป็นขั้นตอนในการสรุปผลการแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ โดยจะใช้ชุดการทดสอบแบบคัดกรองการอ่านการเขียนกับนักเรียนในทุก ๆ สัปดาห์

4) การดำเนินงานให้เหมาะสม (Action) เป็นการตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก จากการศึกษาข้างต้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้สามารถอ่านออก และเขียนได้ และมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดำเนินงานเมื่อจัดกระบวนการเสร็จสิ้นนักเรียนมีความกล้าแสดงออก และมั่นใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น โดยมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนในแต่ละกิจกรรมที่คุณครูได้เห็นนักเรียนทำ และฝึกความกล้าแสดงออก ในหลาย ๆ กิจกรรม เช่น นำเสนอภาษาไทยวันละคำ อ่านเรื่องสั้น เล่านิทานให้เพื่อนฟัง เป็นต้น ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ 85

เบญจรัตน์ วงศ์เกิด (2565) ได้นำเสนอวิธีปฏิบัติที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้การคิดเลขเป็น โดยใช้รูปแบบห้องเรียน Math is fun สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนดอนสามง่ามผิวหงส์วิเศษอุบลรัตน์ ประจำปีการศึกษา 2565 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ คือ 1) วิเคราะห์หลักสูตร โดยการวิเคราะห์โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา 2) วางแผนการจัดการเรียนรู้ คือ ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายโดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 3) การฝึกฝนทักษะด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) ขั้นให้ feedback คือ ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับกับนักเรียน ด้วยวิธีการตรวจชิ้นงาน การอธิบาย การอภิปรายร่วมกัน 5) การปรับปรุงแก้ไข คือ ครูผู้สอนปรับปรุง แก้ไข ซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเป็นรายบุคคลโดยใช้ (1) เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน (2) การสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลในห้องเรียน (3) ซ่อมเสริมช่วงคลินิกนอกเวลา คือ การสอนซ่อมเสริมนักเรียนด้านการอ่านภาษาไทย การเขียนภาษาไทย การฝึกทักษะการคิด

คำนวณและการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ในช่วงหลังเลิกเรียนตั้งแต่เวลา 15.30 น. -16.00 น. ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบห้องเรียน Math is fun เพื่อแก้ปัญหานักเรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ทางการคิดเลข ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นสนุกสนาน นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดคำนวณของนักเรียนได้คิดหาคำตอบของโจทย์ คิดเลขเร็วได้เร็ว และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ปิยนันท์ คำพูล (2566) ได้นำเสนอวิธีปฏิบัติที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ด้วยการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) และวิธีการแบบเปิด (Open Approach) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) การศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ (1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaboratively Plan) โดยเริ่มต้น จากการกำหนด กิจกรรมปัญหาคณิตศาสตร์ที่ใช้สถานการณ์ปัญหาปลายเปิด (Open - ended Problems) จากนั้น ดำเนินการวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วัฏจักรการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (2) การ สังเกตชั้นเรียนร่วมกัน (Collaboratively Observe Classroom) ในขั้นตอนนี้จะนำแผนการจัดการ เรียนรู้ไปใช้จริงในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนและมีการสังเกตการสอน ในชั้นเรียนจากทีมการสังเกต การสอน โดยเป้าหมายของการสังเกต คือการสังเกตกระบวนการคิด ของนักเรียน ไม่ใช่การพิจารณา ความสามารถในการสอนของครู และ (3) ขั้นการสะท้อนผลชั้นเรียนร่วมกัน (Collaboratively Reflection) เป็นการสะท้อนเกี่ยวกับผลที่ได้จากการสังเกตการสอนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการ จัดการเรียนรู้อีกครั้ง แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในห้องเรียนใหม่อีกครั้งในปีต่อไป

2) วิธีการแบบเปิด (Open Approach) ที่ทำให้เกิดชั้นเรียนที่เน้นกระบวนการ แก้ปัญหา (Problem solving classroom) โดยมีลำดับขั้นการสอน 4 ขั้นตอน คือ (1) ชี้นำเสนอ ปัญหาปลายเปิด (2) ชั้นเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (3) ชี้นำอภิปรายและเปรียบเทียบแนวคิด ของนักเรียนทั้งชั้นเรียน และ (4) ชั้นสรุปโดยเชื่อมโยงแนวคิดของนักเรียน

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการคิดทางคณิตศาสตร์ และกระบวนการเรียนรู้ ที่มีการฝึกฝนทักษะการคิดอย่างมีระบบ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิด วิเคราะห์ การคิดไตร่ตรอง รวมทั้งทักษะในการคิดแก้ปัญหา โดยมีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็น และเหตุผลต่อแนวคิดของตนเองหรือของเพื่อน ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้นสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ตลอดจนมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามมาตรฐานหลักสูตรอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 100

กล่าวโดยสรุป วิธีปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาที่ใช้ในการดำเนินการเพื่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์เอื้อต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน การพัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์ และการคิดวิเคราะห์ การส่งเสริมการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้และชุมชน เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ครอบคลุม ดูแลสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีขอบข่าย ภาระ อำนาจหน้าที่ ข้อมูลพื้นฐาน และมีผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566) ดังนี้

3.1 ภารกิจ และอำนาจหน้าที่

ตามความในมาตรา 8 และมาตรา 34 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ข้อ 5 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้น รับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการ และประสานส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาเขต พื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริมการดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ ที่ได้รับมอบหมาย

3.2 ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

1) ที่ตั้ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านหนองนกเขา ถนนสุวรรณศร อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัด สระแก้ว

2) สภาพภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 236 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 7,195.138 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอคลองหาด และอำเภอ วังสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 51.87 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดสระแก้ว

3) วิสัยทัศน์ องค์กรทันสมัย ด้วยวิถีคุณภาพ วิถีแห่งอนาคต นักเรียนคิด เป็น สื่อสารได้ คงอัตลักษณ์ความเป็นไทย

4) พันธกิจ

(1) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาทักษะกระบวนการคิด และการสื่อสารของนักเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

(2) พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน

(3) เสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนให้มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย และมีความ สมดุลทั้งทักษะวิชาการทักษะวิชาชีพ และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(4) สร้างสิทธิและโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

(5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

5) กลยุทธ์

(1) ส่งเสริมจัดการเรียนรู้แบบ Active learning ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสริมสร้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยให้นักเรียน มีความสมดุลทั้งทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต

(2) พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่สองของนักเรียนทุกระดับชั้น

(3) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่าน เขียน และคิดคำนวณของนักเรียนทุกระดับชั้น

(4) ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ และการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ เพื่อสร้างรายได้ และความมั่นคงของชีวิต

(5) ส่งเสริมการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุกของทุกภาคส่วนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(6) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม และบูรณาการ โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน

6) จุดเน้นการดำเนินงาน

(1) เร่งแก้ปัญหากลุ่มนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดย เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ตามมาตรการการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับนักเรียนทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียด และสุขภาพจิตของนักเรียน

(2) เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแล ความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐาน ความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform)

(3) ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 - 6 ปี และนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าถึงโอกาส ทางการศึกษา และป้องกันการหลุดออกจากระบบ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันและเด็กพิการ ที่ค้นพบจากการปิดกั้นบ้านเด็กพิการให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา

(4) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะ และการจัดทำกรอบหลักสูตร รวมทั้งจัดกระบวนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ให้เหมาะสมตามวัยของนักเรียน

(5) จัดการอบรมครูโดยใช้พื้นที่เป็นฐานควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผน และการสร้างวินัย ด้านการเงิน และการออมเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน

(6) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์ กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัด และประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (Assessment for learning) เพื่อให้เกิดสมรรถนะกับนักเรียนทุกระดับ

(7) ยกระดับคุณภาพของนักเรียนประจำพักนอน สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่สูง ห่างไกล และถิ่นทุรกันดาร

(8) มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ทุกระดับ

(9) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจ และใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยการจัดสรรกรอบเงินงบประมาณ (Block Grant) ตามหลักธรรมาภิบาล ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

7) โครงการสำคัญ ได้แก่ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะอาชีพ โครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนคุณภาพ

8) แนวทางกระจายอำนาจการบริหารจัดการภายในเขตพื้นที่การศึกษา

(1) การแบ่งอำนาจ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จัดโครงสร้าง และแบ่งอำนาจในการควบคุมดูแล กำกับติดตามการปฏิบัติงานภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วย กรณีสถานศึกษา ได้กระจายอำนาจให้สถานศึกษานิติบุคคล ตามประกาศกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) การมอบอำนาจ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มอบอำนาจให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติราชการแทนในการกำกับดูแลกลุ่ม/หน่วย และให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักษาราชการแทนกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้

(3) การกระจายอำนาจ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 กระจายอำนาจให้เครือข่ายสถานศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งชมรมครู ในการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปี ประกอบกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการ และออกคำสั่งให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการภาค เพื่อมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการในระดับจังหวัดและระดับภาค เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559

ต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปรับโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีกลุ่มภารกิจเพิ่มขึ้น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งการปฏิรูปการศึกษา และปรับโครงสร้างดังกล่าวส่งผลต่อสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านผลผลิตและบริการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2565 ถึง 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ด้านสิทธิและโอกาสทางการศึกษา และด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

3.3 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่ผ่านมามีได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก วิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อใช้กำหนดทิศทาง และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ในช่วงปีงบประมาณ 2566 -2570 นำมากำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การบริหารจัดการตามมาตรฐาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และการขับเคลื่อนนโยบาย ผลการประเมินของ สพฐ. ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, KRS, ARS มีผลคะแนนช่วง 5 ปีย้อนหลังที่มีแนวโน้มต่ำลง อาจเนื่องมาจากมีการเปลี่ยนแปลงระดับบริหาร ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ทำให้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายบ่อยครั้ง และขาดความต่อเนื่องทำให้การบริหารจัดการในภาพรวมมีแนวโน้มต่ำลง

2) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ในรูปแบบเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเข้มแข็ง ให้ความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในระดับดีเยี่ยม จากการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า มีสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่มีผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารอาจต้องดูแลในตำแหน่งรักษาราชการผู้อำนวยการ มีความยุ่งยากในการบริหารจัดการ และไม่ต่อเนื่อง ปัญหาบางประการไม่ได้รับการแก้ไข ขาดการนิเทศติดตามงาน ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องลงพื้นที่ดูแลให้การช่วยเหลือเชิงรุก

3) ด้านครู เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 มีปัญหาสถานศึกษาขนาดเล็กครูไม่ครบชั้น (อัตรากำลังครูตามเกณฑ์ กคศ.) ทำให้ไม่สามารถบรรจุครูในอัตรา

ว่างที่มีอยู่ได้ ครูต้องพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ครูร้อยละ 70 มีผลงานด้านนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน แต่นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นเพียงการทำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการเท่านั้น

4) ด้านนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET (ป.6, ม.3) และ NT (ป.3) ปีการศึกษา 2565 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และเมื่อทำการทดสอบระดับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) คิดเป็นร้อยละ 54.77

กล่าวโดยสรุป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ซึ่งประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอคลองหาด อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอเขาฉกรรจ์ และอำเภอวังสมบูรณ์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

วันนะเลต วละสุก (2561, น. 158) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีนี้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะในด้านการสืบค้นข้อมูล การผลิตบทเรียนออนไลน์สำเร็จรูป และการอบรมการใช้สื่อการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถติดต่อประสานงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนำเทคโนโลยีเข้ามาในกระบวนการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายมากขึ้น ไม่เพียงแคในห้องเรียน แต่ยังสามารถเข้าถึงข้อมูล และทรัพยากรการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกสบาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้รับการสนับสนุนจากครู ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นความรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างนี้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการค้นหาความรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

วิไลศักดิ์ วรรณศรี (2564, น. 85) ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนชุมชนแพศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินระดับสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ระดับสภาพที่พึงประสงค์มีคะแนนสูงถึงระดับมากที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีความต้องการที่จะพัฒนาและปรับปรุงในหลายด้าน โดยเฉพาะการระดมความคิดซึ่งถูกจัดลำดับความสำคัญสูงสุด องค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ หลักการที่เกี่ยวข้อง เช่น การร่วมวางแผน การร่วมลงมือทำ และการติดตามประเมินผล ที่สำคัญคือการสร้างความรับผิดชอบต่อส่วนร่วม และนโยบายการจัดการที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการที่มีการพัฒนาอย่างเหมาะสมช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน (O-NET) ให้สูงขึ้น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีเยี่ยม นอกจากนี้ ความพึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องยังอยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลสัมฤทธิ์นั้นเกิดจากการสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมที่แข็งแกร่ง และยังช่วยสร้างคุณลักษณะและทักษะที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาในอนาคตอีกด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนของนักเรียนไทยเกิดขึ้นในหลายมิติ และในหลายช่วงวัยโดยเริ่มจากเด็กนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า ในมิติของความรู้ นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่าน และคณิตศาสตร์ คุณลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ไม่กล้าตอบคำถาม การขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และทักษะชีวิต สัมพันธภาพ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นลดลง มีสาเหตุมาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจ ขาดความสนใจ และลดทอนความมั่นใจของนักเรียนลดลง นอกจากนั้นแล้วปัญหายังเกิดจากการขาดความเข้าใจ และขาดการสนับสนุนของผู้ปกครอง รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนที่ลดน้อยลง ตลอดจนความไม่พร้อมของสื่ออุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาภาวะถดถอยในมิติของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีภาวะถดถอยเชิงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการในวิชาภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาคณิตศาสตร์ตามลำดับ และยังพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีความเครียด และความกังวลเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ สูงที่สุด รองลงมาคือความพยายามในการเรียนลดลง และไม่สามารถปรับตัวในการเรียนได้ออนไลน์ได้ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของตัวนักเรียน ทักษะการสอนของครูการสนับสนุนของพ่อแม่ในการส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม เป็นต้น

กัญญาณัฐ บุตรแสนโคตร (2565, น. 206) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยใช้เครือข่าย รวมถึงทราบว่าหากมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และพัฒนาด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม มีการปฏิบัติงานตามคำสั่ง มีการประสานความร่วมมือ นิเทศ กำกับติดตามนำปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติมาประชุมปรึกษาหารือหาแนวทางแก้ไขร่วมกันสังเคราะห์จะเป็นสารสนเทศในการดำเนินการปีการศึกษาต่อไปจนประสบผลสำเร็จแล้วจะเกิดผลดี และทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้

เจริญ ภูวิจิตร (2565) ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาตนเองไปสู่การสร้างนักเรียนที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสมทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กระตุ้น และเสริมทักษะที่จำเป็นให้นักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีพลังจินตนาการ และความคิดริเริ่มของนักเรียนต่อไป ซึ่งแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal มี 8 แนวทางดังนี้ 1) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจะได้นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอนในระยะห่างไกลกัน ตลอดทั้งนำสู่การส่งเสริมกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีต่อไป โดยเฉพาะการรู้เท่าทัน Social Media การวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และนำไปสู่ประโยชน์ในการใช้งานของข้อมูล 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา เพราะความรู้มีอยู่มากมายบนอินเทอร์เน็ต มีสื่อการศึกษาแบบเปิด มีรูปแบบเป็นมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอ ที่ช่วยกระตุ้นความสนใจ ความสนุก และแรงบันดาลใจให้อยากดู อยากเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา เพื่อการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาในวิชาชีพทางการศึกษา 4) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี Mind Set ที่ต้องปรับกระบวนทัศน์ในการเรียนการสอน 5) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการพัฒนาและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ 6) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีองค์ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและ ผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้ คิด วิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ใช้โทรศัพท์มือถือในการจัดการ

เรียนรู้พัฒนาผู้เรียน และ 8) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความตระหนักและใส่ใจเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพ และให้ความสำคัญในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม และ ความสำคัญของพลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน อันจะนำแนวคิดดังกล่าวไปสู่ผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อร่วมกัน ในการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2565, น. 470) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตาม สังกัด และขนาดสถานศึกษา ภาพรวมของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อจำแนกตามสังกัด ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และขนาดสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ พบว่านักเรียนมีการรับรู้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ผลการศึกษาการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในระดับปานกลาง โดยรับรู้ทักษะของครูมากที่สุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามลำดับ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผู้เรียนมีการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยรับรู้ทักษะของครูมากที่สุด รองลงมาคือการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามลำดับ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า ผู้เรียนมีการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยรับรู้ทักษะของครูมากที่สุด รองลงมาคือ การกำกับตนเองในการเรียนรู้ และการมีทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีตามลำดับ นำมาซึ่งแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ การตั้งเป้าหมาย และการกำกับตนเองของผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน การเฝ้าระวัง และกำกับติดตามผู้เรียนอย่างใกล้ชิด การส่งเสริมกิจกรรมผ่อนคลายเพื่อการมีสุขภาวะที่ดีของนักเรียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสัมพันธ์ภาพ ระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง และครู โดยผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วมในเรื่องของการวางแผนการเรียน กำกับติดตาม เตรียมความพร้อม ให้คำปรึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอนเพื่อสอบถาม และติดตามการเรียนของผู้เรียน เมื่อสภาพแวดล้อมของการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีย่อมส่งผลต่อการได้รับ และการเก็บเกี่ยวความรู้ของนักเรียน ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางการศึกษาของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ช่วยสร้างความแข็งแรงของร่างกาย ภาษา อารมณ์ และสมาธิ ให้พร้อมรับกับการเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัวของนักเรียนอีกด้วย

ภูมิพัฒน์ ศรีวิชิตพัฒน์ (2565, น. 71) ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทย จากการเรียนการสอนออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า การให้ความสำคัญกับกระบวนการหล่อหลอมทางสังคมในครอบครัว การส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ของนักเรียน การสร้างความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง และการร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนและการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ประทุมทอง ไตรรัตน์ (2566, น. 499) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนในยุคโลกพลิกผัน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนานักเรียนโดยใช้ฐานของความรู้ แนวคิด เหตุผลที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้นักเรียนมีความฉลาดในการรับรู้เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความฉลาดในการเล่น ความฉลาดในการเข้าสังคม และพัฒนาการบริหารด้วยการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความฉลาดในการแก้ไขปัญหา มีความฉลาดในการเล่น และความฉลาดในการเข้าสังคม ที่ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

อัจจิมา วงศชมภู (2566, น. 18) ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 2) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก โดยผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินการจัดการเรียนรู้และนำผลจากการนิเทศ กำกับติดตาม ตรวจสอบให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ครูเพื่อนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง จะส่งผลเกิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น

อภิชญา ด้านอุดม (2566, น. 258) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า การกำกับตนเองในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ของครู โอกาสทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้ 1) การกำกับตนเองในการเรียนรู้ ส่งผลทางลบต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หากการกำกับตนเองในการเรียนรู้ไม่ดีจะส่งผลให้นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการที่นักเรียนไม่มีการควบคุมตนเองในการเรียนรู้ อย่างมีระบบและรอบคอบ ไม่ได้รับการกระตุ้นในการเรียน ไม่มีการกำหนดเป้าหมายสำหรับการเรียนรู้ของตนเองอย่างชัดเจน รวมถึงไม่มีการติดตาม กำกับการกระทำของตนเอง เนื่องจากนักเรียนอาจมีความเครียด และไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความไม่มั่นใจในตนเอง นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน 2) การจัดการเรียนรู้ของครู ส่งผลทางลบต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ดีจะส่งผลให้

นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ 3) โอกาสทางการศึกษา ส่งผลทางลบต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หากมีโอกาสทางการศึกษาที่ไม่ดีจะส่งให้นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการที่โรงเรียนให้โอกาสทางการศึกษา ให้การช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนกับนักเรียนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมนักเรียนทั้งหมด ทำให้นักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษามากพอเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

สภาพจริงสรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนตามแนวทางการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มีการดำเนินการทั้งการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนาครู การสร้างทัศนคติที่ดี และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา และการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ล้วนมีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเพิ่มโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและเปิดกว้างขึ้น การใช้เทคโนโลยี และการสร้างนักเรียนที่มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน เป็นส่วนสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ และทักษะสำคัญอื่น ๆ ยังเป็นเส้นทางสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เติบโต และเรียนรู้ในทิศทางที่เหมาะสมอย่างยั่งยืน นำไปสู่การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Klecker and Loadman (1998) ศึกษาการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครู ในระดับประถมศึกษา โดยใช้แบบวัดของ Short & Rinehart ซึ่งครอบคลุม 6 ด้านได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ด้านการพัฒนาร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ด้านการเข้าถึงทรัพยากร และด้านความมั่นใจในวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่ช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูอยู่ในระดับมาก สูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการเข้าถึงทรัพยากร ตามลำดับที่เกิดขึ้น จากการเสริมพลังอำนาจในการทำงาน ทำให้ครูมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ได้รับความเคารพนับถือ และไว้วางใจ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

Schiefelbein (2000) ศึกษาแนวทางที่ทำให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศลาตินอเมริกาที่เป็นนิติบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การจัดห้องสมุดในห้องเรียน โดยมีหนังสือ ตำราให้ห้องเรียนละ 100 เล่ม ช่วยส่งเสริมให้มีการคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาโดยรับการอบรมเสริมความรู้ 4 สัปดาห์/ปี หากมีการจัดให้มีโครงการ

อบรมครูในการพัฒนาสื่อการสอน 1 สัปดาห์/ปี จะทำให้ครูมีความสามารถที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และให้การส่งเสริม ใ้รางวัลครูที่ได้รับการพัฒนายกย่องผ่านการประเมิน จะทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Gold (2000, p. 295) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครองและนักการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลิปปินส์ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของชุมชนเป็นเหมือนสื่อกลางระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับผู้บริหารทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าในด้านสังคมและวัฒนธรรมแก่โรงเรียน

Pena (2000) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การใช้ภาษา การมีหรือไม่มีของสมาคมผู้ปกครอง ระดับการศึกษา ทศนคติของบุคลากรในสถานศึกษา วัฒนธรรมองค์การ สภาพครอบครัว และความไม่ตระหนักของครูเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

Glickman (2001) ศึกษาและสรุปลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานจะมีลักษณะการบริหาร 12 ประการ คือ 1) ผู้บริหารมีความหลากหลายของภาวะผู้นำซึ่งรวมไปถึงภาวะผู้นำของครูด้วย 2) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง 5) มีการสนับสนุนเรื่องเวลาเรียน การจัดกิจกรรมด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรมจากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 6) เน้นการเรียนการสอน 7) มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 8) มีแผนการสอนที่ดี 9) ครูมีความร่วมมือกัน 10) มีการวิจัยเพื่อสร้างหลักสูตรของโรงเรียน 11) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาโรงเรียน 12) ใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาโรงเรียน

Leithwood et al. (2004) ศึกษาผู้นำที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู เป็นผู้ที่ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของผู้บริหาร การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของครู การจัดการที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ล้วนมีผลกระทบเชิงบวกต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลที่แตกต่างกันต่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

Poornima and Ananthamyl (2018, p. 21) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และความยากลำบากในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนของครู ในรูปแบบเดิมที่ไม่มีสื่อการเรียนรู้ และอุปกรณ์ดิจิทัลในการอำนวยความสะดวก ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้ หากการจัดการเรียนการสอนของครู การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้รับการพัฒนาจะนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นด้วย

Kumar et al. (2018) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาวะทางจิตใจและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของสุขภาวะจิตใจต่อพัฒนาการทางการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างสุขภาวะทางจิตใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมักมีผลการเรียนที่ดีกว่า 2) สุขภาวะทางจิตที่ดีช่วยลดความเครียดและวิตกกังวล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษา 3) การสร้างทัศนคติเชิงบวก สุขภาวะที่ดีมีผลต่อการสร้างทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้ โดยนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมักมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ และมีความกระตือรือร้นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน การมีทัศนคติเชิงบวกนี้ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานร่วมกับเพื่อนและครู ส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ที่ดีในสภาพแวดล้อมการเรียน 4) การพัฒนาโปรแกรมที่มุ่งเน้นการสนับสนุนสุขภาวะทางจิตใจ เช่น โปรแกรมการศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ สามารถส่งผลดีต่อสุขภาพจิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนควรมีการให้การสนับสนุนด้านสุขภาพจิต เช่น การให้คำปรึกษาและการเข้าถึงบริการสุขภาพจิต เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะที่ดีในนักเรียน

Smith and Jones (2019) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในห้องเรียน เพื่อการยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะช่วยเพิ่มความสนใจ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ตอบสนอง ต่อพัฒนาการนักเรียนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการประเมินผลอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงและปรับเปลี่ยนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Rod Galloway (2020) ศึกษาบทบาทของจุดแข็งทางการเรียนรู้ในการสนับสนุนความสำเร็จของนักเรียน โดยมุ่งเน้นไปที่จุดแข็งที่มีอยู่ของนักเรียนแทนที่จะมุ่งแก้ไขจุดอ่อน ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างจุดแข็งมีผลกระทบต่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ดังนี้ 1) นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการใช้จุดแข็งของตนมีแนวโน้มที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการเวลา การตั้งเป้าหมาย และการแก้ปัญหา 2) นักเรียนมีความมั่นใจและแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น 3) นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาจุดแข็งของตนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เนื่องจากพวกเขามีความเข้าใจและความสามารถที่สูงขึ้นในวิชาเรียน ทำให้มีการเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ และความสำเร็จของนักเรียน โดยมีการฝึกอบรมครูเพื่อให้สามารถระบุและสนับสนุนจุดแข็ง

ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุน และพัฒนาจุดแข็งของนักเรียน

Lee and Taylor (2020) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในระดับ การศึกษาสูง ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้เชิงรุกช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน การสอน และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา และการพัฒนาการสอนที่มุ่งเน้นการตอบสนองต่อความ ต้องการของนักศึกษา และการใช้ข้อมูลการเรียนรู้ช่วยให้สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

Engzell et al. (2021) ศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้จากการปิดโรงเรียน ในระหว่างเกิดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยทำการศึกษา ในนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาของประเทศเนเธอร์แลนด์ จำนวน 350,000 คน ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2563 ซึ่งศึกษาจากผลการสอบมาตรฐานในรายวิชา 3 วิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ การสะกด และการอ่านสำหรับนักเรียนอายุ 8-11 ปี (ระดับเกรด 4-7 ของโรงเรียน 74 ดัตช์) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับศึกษามีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จากการปิดของโรงเรียน ในระหว่างเกิดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประมาณ 3 จุด เเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile points) หรือ 0.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations) ผลกระทบนี้เทียบเท่ากับ 1 ใน 5 ของปีการศึกษา ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่โรงเรียน ยังคงปิดอยู่ โดยภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนนี้เพิ่มขึ้นถึง 60% ในกลุ่มนักเรียนที่มาจากบ้านที่มีการ ศึกษา น้อย และบ้านที่มีความกังวลของเด็ก และครอบครัวเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

Sabates et al. (2021) ศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนจากการปิด ของโรงเรียนในระหว่างเกิดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนรัฐบาลของสาธารณรัฐกานา การศึกษาแบบ ระยะยาวในระยะเวลา 3 เดือน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้จากการปิดของโรงเรียน ในระหว่างเกิดการสถานการณ์การแพร่ระบาด มีถึงร้อยละ 66 เมื่อเทียบกับการเรียนรู้ที่เคยได้รับ ในช่วงก่อนเกิดการสถานการณ์ โดยพบถึงสาเหตุของการเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ว่ามีความ เกี่ยวข้องกับการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนรู้จากที่บ้าน เช่น อุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ วิทยุ การสนับสนุนการเรียนรู้ จากที่บ้านทั้งในเรื่องของเวลา การถามคำถามกับผู้ใหญ่ การอ่านหนังสือ และกิจกรรมขณะอยู่บ้าน

Rahman and Sharma (2021, p.8) ได้ศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ นักเรียนจากการปิดโรงเรียนในบังกลาเทศ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครู และนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็น ครูควรมีการสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้เรียนทัน

เพื่อน การแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลหรือจัดกลุ่มตามระดับการเรียนรู้โดยการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งที่ทำให้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ลดน้อยลง เป็นต้น

Shrivastava and Dhamija (2023) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมครู และผลกระทบต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ณ ประเทศอินเดีย มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาผลการฝึกอบรมครูผู้สอนที่มีต่อผู้เรียนในด้านการเรียนรู้และการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน 2) ศึกษาผลการฝึกอบรมครูผู้สอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หลักสูตรฝึกอบรมนี้ มีเนื้อหาการฝึกอบรมในหลายด้าน เช่น เทคนิคสอน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน การวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร และ การประเมินผลผู้เรียน เป็นต้น การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ การควบคุมชั้นเรียน กลไกการลงโทษโดยชุมชน จรรยาบรรณวิชาชีพครู วัฒนธรรม ในสังคม และการพัฒนาการเรียนรู้โดยการทาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า 1) จำนวนครั้งของการฝึกอบรมที่ครูผู้สอนได้รับมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 2) ครูผู้สอนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมนำไปพัฒนารูปแบบการสอนของตนเองและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้

สรุปได้ว่าจากการศึกษาวิจัยต่างประเทศ พบว่า การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถทำได้หลายวิธีเพื่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งหากนักเรียนมีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ลดลง จะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เมื่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น จะเป็นผลสะท้อนถึงการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย

กล่าวได้ว่าจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู 3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย (นรรธพร จันทรฉลีย์ เสริบุตร, 2564; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565; UNESCO, 2021; UNICEF et al., 2022; Asian Development Bank, 2022; Wenatchee School District, 2023) ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยที่จะนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เป็นการวิจัยผสมวิธี (Mix-method research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 145 โรง จำนวน 1,416 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างของครูโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้จำนวน 306 คน จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา (โรง)	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ขนาดเล็ก	71	308	66
ขนาดกลาง	69	858	186
ขนาดใหญ่	5	250	54
รวม	145	1,416	306

1.3 ผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน (ตามรายชื่อในภาคผนวก ก.) จำนวน 15 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1) เป็นสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน และมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่เป็นรูปธรรม และ

2) เป็นสถานศึกษาที่มีนวัตกรรม หรือใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก ทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับชาติ หรือระดับประเทศในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน

โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาละ 5 คน ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 1 คน
(2) หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ	จำนวน 1 คน
(3) ครูผู้สอน	จำนวน 1 คน
(4) คณะกรรมการสถานศึกษา	จำนวน 1 คน
(5) นักเรียน	จำนวน 1 คน

ได้สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 3 โรงเรียนดังนี้

1) โรงเรียนบ้านหนองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เป็นโรงเรียนใช้นวัตกรรมการสอนภาษาไทย-ภาษาอังกฤษด้วยการใช้สี ได้รับรางวัลชนะเลิศ โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการนวัตกรรมการสอนเป็นเลิศ ระดับเขต และได้รับรางวัลการันตีความสำเร็จจาก FutureEd Fest Award 2023 ให้เป็นนวัตกรรมการศึกษายอดเยี่ยมแห่งปี 2567 ในระดับผู้บริหาร และระดับโรงเรียน มีเป็นผลงานเชิงประจักษ์ระดับประเทศ นักเรียนทุกคนในโรงเรียนอ่านออกเขียนได้ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ O-net ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนสูงสุดของจังหวัดสระแก้ว 8 ปีซ้อน โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้นวัตกรรมสีสันการอ่านในการพัฒนาสถานศึกษา และจัดทำแบบเรียนที่ใช้สอนในสถานศึกษาในรายวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทำให้มีนักเรียน และผู้บริหารจากสถานศึกษาอื่นเดินทางมาศึกษาดูงานจากทั่วประเทศ

2) โรงเรียนบ้านควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับดีเยี่ยม ทั้งด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นหนึ่งในโรงเรียนแกนนำของจังหวัด นครศรีธรรมราชที่เข้าร่วมโครงการกรมพัฒนาตนเองสู่แกนนำขยายผล เป็นโรงเรียนที่มีนวัตกรรม การพัฒนาสถานศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการใช้เครือข่ายภาคเพื่อการสนับสนุนและ พัฒนาสถานศึกษา จนทำให้นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ O-net ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่า ระดับประเทศ 3 ปีซ้อน

3) โรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 2 เป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี รางวัลชนะเลิศ ระดับเขตพื้นที่ ด้านนวัตกรรม การศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดนตาก (Local Learning Space and Lifelong Learning Ecosystem) ที่เน้นการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมของสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นผลงานเชิง ประจักษ์ในด้านการจัดการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ ทำให้นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ O-net ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้นในทุกปี รวมทั้งได้รับรางวัล ระดับเหรียญทอง หนึ่งโรงเรียนหนึ่ง นวัตกรรม ด้านการบริหารสถานศึกษา ติด 1 ใน 7 ประเทศ จาก 1,084 ผลงานทั่วประเทศ

1.3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 4 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- 1) เป็นผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 1 คน
- 2) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารมาแล้วไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน
- 3) เป็นครูเชี่ยวชาญที่มีผลงานเชิงประจักษ์/มีนวัตกรรมในด้านการจัดการ เรียนการสอน จำนวน 1 คน

ได้ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

- (1) นางพรพนา บัวอินทร์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
- (2) ดร.จรินทร์ ถาวรสิน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวังน้ำเย็น มิตรภาพที่ 179 ประสบการณ์ด้านการบริหาร 16 ปี
- (3) นายวัลลภ วรรณาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว ประสบการณ์ด้านการบริหาร 20 ปี

(4) นายณัฐอัญญา ภัทรารวงศ์วัฒนา ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

2.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) ประกอบด้วยข้อคำถามจำแนกตามตัวแปรย่อย 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ดังนี้

- (1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 5 ข้อ
- (2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู จำนวน 6 ข้อ
- (3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน จำนวน 4 ข้อ

(4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา จำนวน 4 ข้อ

(5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จำนวน 6 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนช่วงน้ำหนัก ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการ
เรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน วันเดือนปีที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการ
เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยแบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ฉบับ คือ 1) แบบสัมภาษณ์
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา
จำนวน 15 ข้อ และ 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ที่ครอบคลุมตัวแปร 5 ด้าน
ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน
และคณะกรรมการสถานศึกษา มีประเด็นคำถามดังนี้

ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(1) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้บูรณา
การเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างไร
บ้าง

(2) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการ
สอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนอย่างไร

(3) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง

ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู

(4) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการ
พัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนอย่างไรบ้าง

(5) ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้างที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการ
ฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและ
สนับสนุนอย่างไร

- 6) สถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาหรือไม่บทบาทของครู ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างไร
- ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสภาวะที่ดีของนักเรียน
- (7) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีอย่างไร
- (8) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการเรียนรู้ได้อย่างไร
- (9) สถานศึกษาของท่านมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนอย่างไร
- ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา
- (10) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างไรบ้าง
- (11) สถานศึกษามีการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนหรือไม่อย่างไร
- (12) สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร
- ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการพัฒนาบุคลากร
- (13) สถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนหรือไม่ มีวิธีการดำเนินการอย่างไร
- (14) ท่านคิดว่า การที่สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ใครควรมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาอย่างไรบ้าง
- (15) ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาควรร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนอย่างไรบ้าง

2) แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน มีประเด็นคำถามดังนี้

ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(1) คุณครูมีจัดการเรียนรู้บูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างไรบ้าง

(2) คุณครูมีการพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือไม่อย่างไร

(3) คุณครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง

ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

(4) สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีอย่างไร

(5) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร

(6) คุณครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนอย่างไร

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

(7) คุณครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีหรือไม่ อย่างไร

(8) สถานศึกษามีการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการหรือไม่อย่างไร

(9) คุณครูมีการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านพัฒนาบุคลากร

(10) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่าย ทั้งผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

2.1.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษา/หน่วยงาน จังหวัด วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์ เริ่มสัมภาษณ์เวลา และชื่อผู้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 6 ข้อ ดังนี้

- (1) ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้
- (2) ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร
- (3) ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร
- (4) ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร
- (5) ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร
- (6) ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของภาคี เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ วิธีการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม
- 2) ศึกษาวรรณกรรม แนวคิดหลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือ
- 3) ดำเนินการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนให้ครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และนำเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

4) นำร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์ (Index of Objective Congruence: IOC) และเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาใช้

5) นำผลการวิเคราะห์ข้อความจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เห็นชอบในการดำเนินการก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) ในขั้นต่อไป

6) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach โดยได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .97

7) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับจริงสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 2) ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้างโดยนำผลการศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ที่สำรวจจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 มาใช้เป็นแนวทางสร้างข้อความในแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยผู้วิจัยเลือกข้อความที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้ายในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นประเด็นคำถามที่จะให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่ครอบคลุมตัวแปร 5 ด้าน โดยแบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ฉบับ คือ 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ และ 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำปรึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

4) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับจริง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2.1.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

2) ดำเนินการสร้างร่างแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้างโดยใช้คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ให้ครอบคลุมเนื้อหาตัวแปรทั้ง 5 ด้าน กำหนดเป็นประเด็นคำถามที่จะให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนวในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำปรึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

4) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับจริง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ถึงครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในหนังสือจะระบุ QR code ของแบบสอบถามไว้มุมล่างซ้ายมือ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 7 วันหลังจากได้รับแบบสอบถาม

3) เมื่อผู้วิจัยได้รับข้อมูลการตอบรับแบบสอบถามออนไลน์ รวบรวมข้อมูลที่ได้รับมา เตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล ได้รับกลับมาจำนวน 306 ฉบับ จากจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 เกี่ยวกับสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 2 ศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยใช้การสัมภาษณ์ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ถึงผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3) นัดหมายผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน ถึงวัน เวลา และรูปแบบในการให้ข้อมูล ดังนี้

(3.1) โรงเรียนบ้านหนองแก อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว วันที่ 6 กันยายน 2567 เวลา 09.00.-12.00 น. ณ โรงเรียนบ้านหนองแก

(3.2) โรงเรียนบ้านควน อำเภอดวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ 7-8 กันยายน 2567 วิธีการสัมภาษณ์ออนไลน์

(3.3) โรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก วันที่ 9-10 กันยายน 2567 วิธีการสัมภาษณ์ออนไลน์

4) ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลวิธีปฏิบัติที่ดี ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 15 คน จากจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยใช้ในการสัมภาษณ์มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 4 คน

3) นัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงวัน เวลา ในการสัมภาษณ์ให้ข้อมูล ดังนี้

(3.1) ผู้บริหารการศึกษา วันที่ 16 กันยายน 2567 ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

(3.2) ผู้บริหารสถานศึกษาคนที่ 1 วันที่ 17 กันยายน 2567 ณ โรงเรียนอนุบาลวังน้ำเย็นมิตรภาพที่ 179 อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

(3.3) ผู้บริหารสถานศึกษาคนที่ 2 วันที่ 18 กันยายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านหนองบัว อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

(3.4) ครูเชี่ยวชาญ วันที่ 18 กันยายน 2567 วิธีการสัมภาษณ์ออนไลน์

4) ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 4 คน จากจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 การวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รายชื่อ และรายด้านด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (สุภมาส อังศุโชติ และชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2566)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4.3 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในตอนี่ 2 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

จากการศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม และ 2) ผลการวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	144	47.06
หญิง	162	52.94
รวม	306	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	96	31.37
31-40 ปี	104	33.98
41-50 ปี	63	20.58
มากกว่า 50 ปี	43	14.07
รวม	306	100.00
3. ประสบการณ์การทำงาน		
0-5 ปี	110	35.94
6-10 ปี	84	27.45
11-15 ปี	88	28.75
16 ปีขึ้นไป	24	7.86
รวม	306	100.00
4. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (1-120 คน)	66	21.56
ขนาดกลาง (121-600 คน)	186	60.78
ขนาดใหญ่ (601- 1,500 คน)	54	17.66
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.98 มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 0-5 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 และปฏิบัติงานในโรงเรียนกลาง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.7

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวม

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	2.05	0.64	น้อย
2. ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู	1.97	0.53	น้อย
3. ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน	3.17	0.67	ปานกลาง
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา	3.16	0.58	ปานกลาง
5. ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	1.97	0.48	น้อย
ภาพรวม	2.47	0.29	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 2.47, SD = 0.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับการดำเนินงานจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ($M = 3.17, SD = 0.67$) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ($M = 3.16, SD = 0.58$) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($M = 2.05, SD = 0.64$) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ($M = 1.97, SD = 0.48$) และด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ($M = 1.97, SD = 0.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	1.97	1.23	น้อย
2. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้	2.47	1.48	น้อย
3. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	2.41	1.36	น้อย
4. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้	1.62	1.03	น้อย
5. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน	1.78	1.16	น้อย
ภาพรวม	2.05	0.64	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 2.05$, $SD = 0.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ ($M =$

1.62, $SD = 1.36$) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนา และใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน ($M=1.78$, $SD = 1.16$) และสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ($M=1.97$, $SD = 1.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. สถานศึกษาสร้างแรงกระตุ้นหรือจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย	2.08	1.36	น้อย
2. สถานศึกษาสร้างแรงกระตุ้นและจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน	2.26	1.45	น้อย
3. สถานศึกษาให้การยกย่องชมเชยเมื่อครูได้รับรางวัลหรือเกียรติบัตรเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับครู	2.02	1.15	น้อย
4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	1.98	1.18	น้อย
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน	1.73	1.00	น้อย
6. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	1.75	0.98	น้อย
ภาพรวม	1.97	0.53	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนา

ครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 1.97, SD = 0.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน ($M=1.73, SD = 1.00$) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($M=1.75, SD = 0.98$) และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ($M=1.98, SD = 1.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้	3.19	1.23	ปานกลาง
2. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นสนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี	2.73	0.94	ปานกลาง
3. สถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	3.50	1.30	มาก
4. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.28	1.20	ปานกลาง
ภาพรวม	3.17	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.17, SD = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ($M=2.73, SD = 0.94$) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้ ($M=3.19, SD = 1.23$) และสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($M=3.28, SD = 1.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	3.51	1.03	มาก
2. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้	2.92	0.96	ปานกลาง
3. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	3.15	1.12	ปานกลาง
4. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน	3.05	1.08	ปานกลาง
ภาพรวม	3.16	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.16, SD = 0.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ($M=2.92, SD = 0.96$) สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ($M=3.05, SD = 1.08$) และสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($M=3.15, SD = 1.12$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. สถานศึกษาพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	2.05	1.29	น้อย
2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	2.56	1.65	ปานกลาง
3. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การจัดการประชุมประจำเดือน	1.95	0.96	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ
4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน	1.63	0.84	น้อย
5. สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน	1.85	0.95	น้อย
6. สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน	1.81	1.04	น้อย
ภาพรวม	1.97	0.48	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 1.97, SD = 0.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเมื่อเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ($M=1.63, SD = 0.84$) สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ($M=1.81, SD = 1.04$) และสถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ($M=1.85, SD = 0.95$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

2.1.1 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้บูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์ กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อกำหนดจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน เพื่อวางแผนการพัฒนาที่เหมาะสมกับนักเรียนตามความสามารถ โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และตัวชี้วัดการเรียนรู้ มีการบูรณาการเรื่องราว และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1 ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

ครูโดยใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นการเรียนรู้ แทนการบอกหรือสอนนักเรียนโดยตรง รับฟังความต้องการการเรียนรู้ และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ออกแบบเนื้อหาโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1 และนักเรียนโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงการดำเนินงาน และร่วมกันวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียนให้กับนักเรียนโดยร่วมกันพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตามความต้องการของนักเรียน โดยให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับชีวิตประจำวัน

ของนักเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

ครูมีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับความสามารถ ความถนัด และเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

คุณครูมีการจัดการเรียนรู้บูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์การดำเนินชีวิตกับเนื้อหาที่สอนให้กับนักเรียน โดยมีการนำเรื่องราวในท้องถิ่นที่มีความน่าสนใจ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้วย (นักเรียนโรงเรียนที่ 2)

สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้บูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิต โดยการจัดกิจกรรมที่เน้นการเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับชุมชน การทำโครงการร่วมกับชุมชนที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านแพลตฟอร์มการศึกษา Local Learning Space โดยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ School Space , Home Space และ On Tour Space โดย School Space นักเรียนและครูจะร่วมทำกิจกรรมภายในโรงเรียน Home Space นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้จากที่บ้านและเรียนรู้ตามกระบวนการที่ครูออกแบบไว้ให้ ส่วน On Tour Space นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้จริง โดยการนำของครู ผู้ปกครอง นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีการสนับสนุนให้ครูใช้กรณีศึกษาหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันมาสร้างการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งช่วยกระตุ้นความสนใจ และทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ในชีวิตจริง (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้ครูรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการ กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ที่สามารถวัดและประเมินผลได้ เพื่อใช้ในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน โดยมีการสอบถามความต้องการที่จะศึกษาของนักเรียน (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

ครูมีการจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการศึกษา ที่ทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้จากที่บ้าน และเรียนรู้ตามกระบวนการที่ครูออกแบบไว้ได้ และสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้จริงโดยการนำของครู และผู้ปกครองร่วมกันดูแลเอาใจใส่นักเรียน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ (นักเรียนโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

2.1.2 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนา และใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายให้ครูแต่ละช่วงชั้น ผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาตามประเด็นท้าทายในทุกปีงบประมาณ โดยมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำ สนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนแก่ครู ทั้งนี้ยังมีเกณฑ์ในการจัดทำสื่อที่ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เน้นความหลากหลาย และความน่าสนใจที่กระตุ้นความใฝ่รู้ของนักเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

ครูมีการถ่ายรูปแบบการทำกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อของนักเรียนทุกครั้ง (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1)

ครูจัดทำทะเบียนคุมการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ และทำสื่อการเรียนรู้พร้อมรายงานการใช้สื่อส่งในทุกเดือน (นักเรียนโรงเรียนที่ 1)

สถานศึกษาจัดให้มีการประกวดสื่อการสอน และนวัตกรรมภายในสถานศึกษา โดยมีการแข่งขันภายในสายชั้น และตัวแทนแต่ละสายชั้นมานำเสนอสื่อการสอนที่ตัวเองได้จัดทำ และพัฒนาขึ้น (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

มีปฏิทินการจัดส่งแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูมีการจัดทำ และพัฒนาสื่อการสอนที่หลากหลายอยู่เสมอ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2)

ครูมีการสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการใช้สื่อการสอน อยู่เสมอ และนำผลที่ได้เข้าที่ประชุมเพื่อร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มีการกำกับติดตามภายในสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมิน (คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

สนับสนุนให้ครูพัฒนา และใช้สื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเริ่มจากการอบรมและพัฒนาทักษะการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น แพลตฟอร์มทางการศึกษา สื่อทำมือ ตลอดจนมีการสนับสนุนงบประมาณตาม จัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้สื่อในสายชั้นและภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้รับแนวคิดใหม่ ๆ ตลอดจนพัฒนาให้สื่อมีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อผลิต และพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยครูมีการสอบถามความต้องการของนักเรียน และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ และจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตาม การใช้สื่อการสอนของครูอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

2.1.3 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการนิเทศภายในที่ชัดเจน และเป็นระบบ มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด การสื่อสาร เช่น กิจกรรมสนทนาภาษาอังกฤษ กิจกรรมเล่านิทานของโครงการห้องสมุด เป็นต้น (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และนักเรียนโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอแนะให้ครูมีการใช้คำถามกระตุ้นความคิด เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ในประเด็นที่น่าสนใจ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1)

สถานศึกษาจัดอบรมครูในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และสนับสนุนให้ครูจัดทำผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และเน้นการประยุกต์ความรู้จากหลายวิชาในกิจกรรมเดียวกัน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ การแก้ปัญหา และการอภิปรายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เช่น การทำโครงงานที่นักเรียนทุกคนมีบทบาทในการร่วมมือ และแบ่งปันความคิด มีการใช้การประเมินผลเชิงปฏิบัติ เช่น ประเมินผลผ่านกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือทำ ใช้การประเมินเพื่อน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของเพื่อนร่วมชั้น (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษา และครูจัดทำคู่มือหรือแหล่งข้อมูล ให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้กับนักเรียน รวมทั้งการสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ วางแผนกิจกรรมตามความสนใจของนักเรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ที่หลากหลายตามบริบท และธรรมชาติของรายวิชา ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบ โดยใช้เครื่องมือสอนคิด (Thinking Tools) บูรณาการกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เน้นกระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อนำไปสู่การมีทักษะในศตวรรษที่ 21

เช่น 1) การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) 2) การคิดเชิงระบบ (System Thinking) 3) การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และ 4) การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking) เป็นต้น (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดของนักเรียน เช่น จัดกิจกรรมการประกวดร้องเพลง จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ มีชุมนุมจำลองอาชีพตามความสนใจของนักเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (นักเรียนโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

กล่าวโดยสรุป ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สถานศึกษามุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบูรณาการประสบการณ์ของนักเรียนกับชีวิตประจำวัน การสนับสนุนให้ครูวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้สามารถออกแบบกิจกรรมที่ตรงตามความถนัด และความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับช่วงวัยเป็นกลยุทธ์ที่กระตุ้นความสนใจ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยเฉพาะในกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การทำโครงการหรือเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริบทของนักเรียน นอกจากนี้ การใช้คำถามปลายเปิดยังช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และช่วยให้ครูสามารถสังเกตพฤติกรรม และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างตรงจุด

2.2 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ดังนี้

2.2.1 การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง เพื่อการวางแผนขับเคลื่อนพัฒนาสถานศึกษา และมีการจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเปิดโอกาสให้คณะศึกษาดูงานร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียนทุกครั้ง (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

สถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูนำผลการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จไปเผยแพร่ เพื่อเป็นวิทยาทานให้กับผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

จัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้หรือ PLC ภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการบริหารงานแบบสายชั้น เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อการกำกับติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

มีช่องทางให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทั้งภายในสถานศึกษา หรือในเครือข่ายอำเภอ ให้ครูได้ปรึกษา และให้คำแนะนำกันและกันในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

สถานศึกษาจัดให้มีการประชุม PLC ในสายชั้น และในกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาประเด็นปัญหา หรือแนวทางต่าง ๆ ที่จะพัฒนา และยกระดับคุณภาพของนักเรียน จัดให้มีการอบรมพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

2.2.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง โดยนำผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศมาเผยแพร่ ทำความเข้าใจกันภายในสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนาต่อยอด มีการสร้างขวัญ และกำลังใจ และยกย่องครูที่มีความสามารถในการพัฒนานักเรียน มีผลงานดีเด่นในระดับต่าง ๆ ด้วยการให้รางวัล การกล่าวชมเชยครู (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนงบประมาณในการพัฒนาตนเองให้กับครู เช่น การสนับสนุนค่าเดินทางไปราชการในการอบรม (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1)

จัดกิจกรรมสร้างความรัก และภูมิใจในท้องถิ่น โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดวัฒนธรรม และประเพณี หรือถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ให้กับครู และครูนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 โรงเรียนที่ 2 และโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมีการนิเทศกำกับติดตามเป็นระยะ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำแผนการพัฒนาดตนเอง (ID Plan) และส่งเสริมให้ครูเป็นวิทยากรโดยนำความรู้ ทักษะ ความสามารถที่คุณครุมีมาพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นทั้งระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ รวมทั้งจัดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติเพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจให้ครูและบุคลากรที่มีผลการพัฒนาเชิงประจักษ์ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

2.2.3 การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันสร้างสัมพันธที่ดี และความเป็นกันเองกับครู ทำให้ครูกล้าเข้าหา กล้าแสดงออกถึงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และมีการสื่อสารที่ดีเปิดเผย และซื่อสัตย์ มีการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ครูสามารถเสนอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้ช่วยพัฒนาการทำงานเป็นทีม และแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับ และรับฟังความคิดเห็นของครู และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้นหรือไม่ (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

เปิดโอกาสให้ครูสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกล้ายอมรับความจริง ร่วมกันถอดบทเรียน วิเคราะห์สภาพปัญหา ร่วมกันกับครู (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน กำหนดการประชุมเพื่อให้ครูได้สะท้อนปัญหาที่เผชิญในทุกสัปดาห์ หรืออาจประชุมเมื่อมีปัญหาเร่งด่วน ผู้บริหารสถานศึกษาจะประชุมเพื่อชี้แจง และหาแนวทางแก้ไข และพัฒนาร่วมกันกับครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โดยใช้มติที่ประชุมเป็นหลักในการดำเนินงาน ซึ่งหากคณะกรรมการสถานศึกษาไม่สะดวก จะมีให้เข้าร่วมแบบการประชุมออนไลน์แทน (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

สถานศึกษามีการแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการสนับสนุนการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อสร้างความสามัคคี และสร้างการประชุมย่อย ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

กล่าวโดยสรุป ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน โดยการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) อย่างเป็นระบบ ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น และสะท้อนปัญหาตามสภาพจริง รวมถึงมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครู โดยการรับฟังความคิดเห็น และยอมรับความเห็นอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังมีการกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง การสนับสนุนงบประมาณในการเข้าร่วมการอบรม และการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นให้กับครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาทักษะ และความรู้ได้อย่างเต็มที่

2.3 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ดังนี้

2.3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี

ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันออกแบบกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยการใช้เกม ใช้สื่อที่หลากหลายนอกจากจะเป็นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแล้วยังเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รวมถึงสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้นอกสถานที่ โดยเข้าลงพื้นที่ชุมชนในท้องถิ่นของตนเอง หรือกิจกรรมทัศนศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1)

ครูใช้เกมการศึกษาที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเพิ่มความสนุก โดยให้มีการแข่งขัน มีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปแลกของรางวัล (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และนักเรียนโรงเรียนที่ 1)

สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพของนักเรียนร่วมกับครู และมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนในเรื่องของการกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ เช่น การมอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่เรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และ 3)

สถานศึกษามีการจัดประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนอย่างชัดเจน เกี่ยวกับการร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน และฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยให้ครูเข้าถึงนักเรียนเป็นรายบุคคล และจัดกิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

ให้ครูจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ที่นักเรียนได้ลงมือทำจริง ศึกษา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยการสอนผ่านปัญหาเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

ให้ครูจัดทำแผนการสอนที่เน้นกิจกรรมแบบเชิงรุก ส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าวิชาการตรวจสอบก่อนนำไปใช้สอนจริง อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง และให้ครูจัดทำแผนการสอนล่วงหน้า เพื่อร่วมกันวางแผน และออกแบบกิจกรรมที่ทำให้ นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกที่ดีในการเรียนรู้ (และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

การจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจความถนัดของนักเรียน โดยจัดให้มีหลักสูตรห้องเรียนพิเศษ ห้องเรียนนวัตกรรมแห่งอนาคต ห้องเรียนสร้างความเป็นเลิศทางภาษา และห้องเรียนผู้ประกอบการยุคใหม่ และอุตสาหกรรมศึกษา ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างกระตือรือร้นตามความถนัดของตัวเอง (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

สถานศึกษาจัดระบบการให้รางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจ เช่น รางวัลสำหรับความพยายามหรือความสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

2.3.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการเรียนรู้

จัดให้มีการประกวดห้องเรียนแห่งแรงบันดาลใจต้นแบบเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีการจัดทำเกณฑ์ที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการในการประเมินที่ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนผู้ปกครอง ในการประเมินผลและร่วมแสดงความคิดเห็น โดยให้ออกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็นในกิจกรรม (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในสถานศึกษา และนอกห้องเรียน โดยอาศัยความร่วมมือจากครู และนักเรียนในการร่วมกันสร้าง ซ่อมแซม หรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

จัดให้มีการแข่งขันทำบอร์ดนิเทศความรู้ที่ตรงกับรายวิชาที่สอน และเผยแพร่ให้นักเรียนได้ศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในสถานศึกษา และมีมุมส่งเสริมการเรียนรู้มุมหนังสือภายในห้องเรียน (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และนักเรียนโรงเรียนที่ 1)

มีการสร้างบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่สนใจ โดยมีกล่องรับฟังความคิดเห็นติดไว้ที่หน้าห้องสายชั้นหรือหน้าห้องวิชาการ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ให้กับครูทุกห้องเรียนอย่างเหมาะสม (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ที่เน้นการแบ่งปันประสบการณ์และความรู้ระหว่างนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็น และประสบการณ์จากผู้อื่น จะทำให้เกิดบรรยากาศของการสนับสนุน และเกิดแรงบันดาลใจในห้องเรียน และช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

สถานศึกษาดำเนินการออกแบบ และวางแผนการจัดกิจกรรมที่สนองนโยบายเรียนดี มีความสุข เพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน โดยดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

มีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ไม่เพียงแต่เป็นการจัดสรรพื้นที่ในห้องเรียน ให้เหมาะสมแต่ยังรวมถึงการจัดกิจกรรมกลางแจ้งที่ช่วยให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย และฟื้นฟูจิตใจ (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

สถานศึกษามีการดำเนินการโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ และแหล่งเรียนรู้ของ สถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

จัดห้องเรียนให้มีความยืดหยุ่น เช่น จัดที่นั่งแบบกลุ่ม โดยคณะผู้เรียนเก่ง กลาง อ่อน หรือโซนการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเลือกนั่งทำงานหรือทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับ ตนเองได้อย่างสะดวก (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

2.3.3 การจัดกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ ทางสังคมของนักเรียน

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีความหลากหลาย สนับสนุนการทำงานเป็นทีมให้นักเรียน เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพต่าง ๆ ตามความถนัด และความสนใจของนักเรียน และมีการสอบถาม ความพึงพอใจหลังจากการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงใน กิจกรรมครั้งต่อไป (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงาน วิชาการโรงเรียนที่ 1)

สร้างพื้นที่เปิดสำหรับการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น สวนเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงพื้นที่กลางแจ้งที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจริง ด้วยตนเอง รวมทั้งการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1)

มีการจัดกิจกรรมที่นักเรียนต้องทำงานร่วมกัน เช่น การอภิปรายกลุ่ม การจัดทำ โครงการ ซึ่งช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วม (นักเรียนโรงเรียนที่ 1 และ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับกิจกรรมศิลปะ ดนตรี หรือกีฬา ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการสร้างสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน เช่น การแข่งขันกีฬาภายใน การจัดนิทรรศการผลงาน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูพัฒนาทักษะการสื่อสาร การเจรจาต่อรอง เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการสื่อสารให้ครู นำไปถ่ายทอดให้กับนักเรียน เพราะนักเรียนต้องใช้ทักษะการสื่อสาร การแบ่งปันความคิดเห็น และการใช้แก้ไขปัญหา ร่วมกัน หากครูมีการสื่อสารที่ดีจะส่งผลให้นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยจับคู่ให้นักเรียนที่เก่งกับนักเรียนที่มีความสามารถกลาง และอ่อนให้ดูแลช่วยเหลือกันภายในห้องเรียน เป็นการเรียนรู้ที่สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง สร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนที่มีความสามารถอ่อน และทำให้ทุกคนรู้สึกมีคุณค่า (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมสันทนาการ เช่น การเล่นเกม กิจกรรมที่ต้องใช้การสื่อสาร และความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม เสริมเข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับ และเข้าใจความแตกต่างโดยดำรงบนพื้นฐานของความ เป็นประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตทักษะอาชีพ โดยใช้ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สหกรณ์โรงเรียน ร้านกาแฟ CHP Happiness Time การทำเบเกอรี่ และงานช่างงานอาชีพอื่น ๆ มีการจัดกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมที่ปรึกษา (YC) กิจกรรมจิตอาสาและบริการสังคม เช่น กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมนักเรียนอาสาจราจร กิจกรรมผู้นำเยาวชน รักษ์พงไพร รวมไปถึง การเรียนรู้นอกสถานที่ และเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน วิชาการโรงเรียนที่ 3 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

สร้างสถานการณ์สมมติให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงบทบาท เช่น การเจรจาต่อรอง การแก้ไขข้อขัดแย้ง เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการเข้าใจผู้อื่น (คณะกรรมการ สถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

กล่าวโดยสรุป ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของ นักเรียน สถานศึกษาได้มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมี

ความกระตือรือร้น และสนใจใฝ่รู้ ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เช่น การทำโครงงาน การจัดกีฬา การจัดนิทรรศการศิลปะและดนตรี กิจกรรมทัศนศึกษา และการลงพื้นที่ชุมชน การใช้เกมการศึกษาที่ทันสมัยในการเรียนการสอน ที่ช่วยเพิ่มความสนุกสนาน และสร้างบรรยากาศการแข่งขันที่น่าสนใจ กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์ให้กับนักเรียน แต่ยังส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยกระตุ้นทัศนคติเชิงบวก ส่งเสริมทักษะทางสังคม และทำให้นักเรียนมีความสุขต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง

2.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ดังนี้

2.4.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้

สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และสารสนเทศ เพื่อตอบสนองนโยบายการยกระดับคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ส่งผู้บริหารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1)

สนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา และเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมการศึกษา ลงบน Facebook ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณกับครูทุกคน รวมทั้งให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 นักเรียนโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

สถานศึกษามีการจัดอบรมการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีให้ครู (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2)

สนับสนุนให้ครูทุกคนมี Google site ทุกคน และใช้เทคโนโลยีที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ในระบบที่ครูจัดทำขึ้น หรือการศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยี โดยใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ Local Learning Space เพื่อตอบสนองนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามความสามารถของสถานศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันจัดทำคลังสื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา และจัดทำแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการใช้เทคโนโลยี เช่น โปรแกรมการออกแบบสื่อดิจิทัล หรือการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูเข้าถึงทรัพยากรเทคโนโลยีที่ทันสมัย การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ของครูในทุกเดือน โดยให้นักเรียนประเมินการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีในการสอนของครูส่งให้กับผอ. และร่วมกันแสดงความคิดเห็น และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

2.4.2 การสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อระดมทรัพยากรและงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็น และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

เข้าร่วมโครงการที่ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยี เพื่อขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์ที่มีคุณภาพทันสมัยจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสมือนจริงจาก Braincloud เป็นการผสมผสานการเรียนรู้ในรูปแบบห้องเรียนดั้งเดิม และออนไลน์เข้าด้วยกัน ทำการสอนภาษาอังกฤษ Live สด โดยคุณครูชาวต่างชาติ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1 นักเรียนโรงเรียนที่ 1 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2)

มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และจุดบริการอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในโรงเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2 นักเรียนโรงเรียนที่ 2 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครู และนักเรียนเพื่อกำหนดว่าอุปกรณ์ และเครื่องมือใดบ้างที่จำเป็นต้องจัดซื้อ โดยวางแผนใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาที่ได้รับจัดสรร ในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จำเป็นให้กับครูทุกคน หากไม่เพียงพอจะจัดซื้อตามงบประมาณเท่าที่ได้ก่อน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

มีการใช้บริการของ Google Workspace โดยมีการสร้าง Google Account ให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้ใช้งานบนพื้นที่เก็บออนไลน์แบบไม่จำกัดโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ห้องเรียนทุกห้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ TV หรือ Projector เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้ (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาที่ 3)

2.4.3 การส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล การจัดการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี เพื่อลดภาระครูในการทำเอกสาร (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

เชิญครูที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีมาแชร์ประสบการณ์ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้กับครูคนอื่น ๆ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายการใช้เทคโนโลยีในการวัด และประเมินผลนักเรียน เช่น การสอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การตรวจข้อสอบโดยใช้ Zip grade ที่สามารถตรวจข้อสอบได้อย่างรวดเร็ว เพื่อช่วยให้ครูลดเวลาในการตรวจข้อสอบและสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนได้ทันที (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 และนักเรียนโรงเรียนที่ 1)

จัดให้มีการอบรมครู ในการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ เสนอแนะแนวทางให้อย่างมีคุณภาพ (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2)

มีช่องทางให้นักเรียน และครูติดต่อสื่อสารกัน นักเรียนสามารถส่งงาน หรือรู้คะแนนของตนเองผ่านช่องทางออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว เช่น ส่งงานผ่าน google classroom และจัดให้มีการสอบแบบ Home School ในกรณีที่นักเรียนป่วยรุนแรง ไม่สามารถเดินทางมาโรงเรียนได้ ผ่านช่องทางออนไลน์ หรือแพลตฟอร์ม (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และนักเรียนโรงเรียนที่ 2)

สถานศึกษาใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (Q-info) ที่เป็นโปรแกรมในการบริหารจัดการของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ที่ให้บริการฟรี ในการออกแบบโครงสร้างรายวิชา การลงเกรดตัดเกรด การจัดทำ SAR ของสถานศึกษา รวมทั้งใช้ในการเช็คเวลาเรียนของนักเรียน และส่งต่อข้อมูลไปยังผู้ปกครอง โดยมีการอบรมการใช้ระบบให้ครูในทุกภาคเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3)

ใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการวัดและประเมินผล โดยใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (Q-info) ระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน และระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อลดภาระเอกสาร โดยใช้ Padlet และเพื่อบริการ Google Workspace ช่วยให้ผู้สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นติดตามนักเรียนเป็นรายคนอย่างต่อเนื่อง สามารถติดตามสถิติการมาเรียน-ขาดเรียนรวมถึงผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล การแจ้ง

เดือนกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงสูง อันรวมถึงความเสี่ยงทั้งด้านพฤติกรรม เศรษฐกิจ ฐานะ ด้านสุขภาพ และด้านสังคม ช่วยลดภาระของครูในการประมวลผล ข้อมูล และลดภาระทางธุรการ ทำให้สามารถดำเนินการได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น และการประมวลผลในระดับชั้นเรียนจนถึงภาพรวมของโรงเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ จากข้อมูลในกระบวนการวางแผนพัฒนาโรงเรียน (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3 นักเรียน โรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

กล่าวโดยสรุป ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา สถานศึกษาได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา โดยรวมถึงการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ และคลังสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครู เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี และการจัดซื้ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพ เช่น การติดตั้งทีวีในห้องเรียน และการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วทั้งสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การสอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การตรวจข้อสอบด้วย Zip grade และการใช้แพลตฟอร์มเช่น Padlet เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ดังนี้

2.5.1 การเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน และพัฒนาคุณภาพของนักเรียน รวมทั้งการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 2 และ 3)

มีการประชุมเพื่อวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เดือนละ 1 ครั้ง และมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

ผู้ปกครองรับรู้ผลการเรียนของนักเรียนในทุกภาคเรียน และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาาร่วมกับครู (นักเรียนโรงเรียนที่ 1 และ 2)

เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองสะท้อนผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา ๑ มา และร่วมกันวางแผนพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานภาครัฐ โรงพยาบาล ทหาร ตำรวจ วัด ชุมชน และหน่วยงานเอกชน เข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนการพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนเผชิญ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นตัวกลางที่ช่วยประสานงานกับภาคีเครือข่าย (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 1 และครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานศึกษา (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3)

จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยให้ศิษย์เก่า หน่วยงานภาครัฐ โรงพยาบาล ทหาร ตำรวจ วัด ชุมชน และหน่วยงานเอกชน เข้ามาสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนที่ 3)

2.5.2 บทบาทในการส่งเสริม และพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับชุมชน โดยเปิดโอกาสให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่จัดการและวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียน แต่งตั้ง คณะทำงานในการติดตามผลการประเมินและพัฒนาแผนการปรับปรุงการเรียนการสอน จัดประชุมเพื่อทบทวนผลการประเมิน การจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนที่ใช้ ผลการประเมินเป็นข้อมูลหลัก และการสื่อสารแผนปฏิบัติการโรงเรียนกับภาคี เครือข่าย (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับรู้ผลของการจัดการศึกษา (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการเข้าถึงคนและการสื่อสาร เพื่อสร้างความ ร่วมมือที่มีประสิทธิภาพกับภาคีเครือข่ายและชุมชน (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2 และ 3)

ครูผู้สอน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนของตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้ในการ ออกแบบแผนการสอนที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน รวมถึงการทำงานร่วมกับ ภาคีเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ 1)

ครูควรทำความรู้จักกับนักเรียนในระดับบุคคล เพื่อสามารถเข้าใจปัญหาและความ ต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่าง สม่ำเสมอจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้ของลูก (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2 และ 3)

ครูต้องกล้าที่จะสะท้อนผลการประเมินที่เป็นจริงให้ผู้บริหารรับทราบ ซึ่งจะเป็น พื้นฐานในการร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษา การเปิดเผย ปัญหาจะช่วยให้มีการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน วิชาการโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

นักเรียน มีหน้าที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมพัฒนาทักษะ และการเข้าร่วมในการประเมินและการพัฒนาแผนการ

เรียนรู้ รวมทั้งต้องสร้างความใฝ่รู้ให้เกิดกับตัวเอง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ 1 และ 3)

ผู้ปกครอง มีบทบาทในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของนักเรียน จากมุมมองที่บ้าน และสนับสนุนการปรับปรุงการเรียนรู้ที่บ้านเพื่อเสริมการเรียนรู้ใน โรงเรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2 และ 3)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ตรวจสอบผลการประเมินและติดตาม ผลการดำเนินงาน การให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนพัฒนา โรงเรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และหัวหน้าฝ่ายบริหารงาน วิชาการโรงเรียนที่ 2)

2.5.3 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

ให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ได้มากที่สุด และให้ นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมของชุมชนเช่นกัน เช่น การพานักเรียนไปวัดทุกวันพระ การ ทำกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน รวมถึงการ (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และ ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 1)

การระดมทรัพยากรจากชุมชน โดยผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อ ระดมทรัพยากร ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากร (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ 1 และ 2)

การจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม และประเพณีในชุมชนจะช่วยให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่า (คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1 และ 2)

รับฟังความคิดเห็นจากการสะท้อนผลของครู ผู้ปกครอง และชุมชนด้วยความเต็มใจ และยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ร่วมหาแนวทางในการแก้ไขร่วมกัน (ผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนที่ 2)

จัดกิจกรรมอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้าใจบทบาทและความสำคัญของการศึกษา เพื่อกระตุ้นให้พวกเขามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 2)

สร้างความเข้าใจให้ทุกคนได้รับรู้ร่วมกันว่า หัวใจหลักของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของนักเรียน การเปิดให้ภาคีเครือข่ายรับรู้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ดีเพราะจะทำให้มีการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และมีการตั้งเป้าหมายว่าเราจะไปถึง (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

มีการการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน การฝึกอบรมทักษะชีวิตโดยมีวิทยากรจากชุมชน และรวมถึงการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่ 3 และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3)

การใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เป็นการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายอย่างหนึ่ง การร่วมมือกับวัด ชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่นในการนำภูมิปัญญาและทรัพยากรมาใช้ในการเรียนการสอน จะช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนให้กับนักเรียนได้ เช่น หมอหรือตำรวจมาให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ (ครูผู้สอนโรงเรียนที่ 3)

กล่าวโดยสรุป ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย สถานศึกษาได้จัดตั้งภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การจัดประชุมเพื่อวางแผนและหาทางแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในการสื่อสาร และเข้าสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย ในขณะที่ครูควรกล้าที่จะสะท้อนผลการประเมินที่เป็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนก็มีโอกาสรับรู้พัฒนาการของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นจากครูเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3.1 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการ เรียนรู้ของนักเรียน

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

นักเรียนถือเป็นผลผลิตของโรงเรียนที่สะท้อนการมีหรือไม่มีคุณภาพของสถานศึกษา และยังสะท้อนถึงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการบริหารงานของผู้บริหารการศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดที่ดูแล ดังนั้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนจึงมีความสำคัญ ไม่ใช่แค่การพัฒนาในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน แต่รวมถึงทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องรู้ ซึ่งในบทบาทของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม จะต้องมีการกำกับติดตามสถานศึกษา และประเมินเพื่อปรับปรุงและตัดสินระดับคุณภาพของสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ดูแลนักเรียนโดยตรง หากสถานศึกษาไม่มีคุณภาพจะสะท้อนถึงความล้มเหลวในการบริหารงานของผู้บริหารการศึกษาเช่นกัน (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้กับนักเรียนถือเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะชีวิตที่ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนของครู และการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

การบริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน สร้างวิสัยทัศน์ และภารกิจที่ชัดเจน ช่วยให้ครูนำไปใช้ในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน และมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความต่อเนื่อง และเกิดการพัฒนา ซึ่งหากการบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ผู้บริหารดูแล

เอาใจใส่ครู และสถานศึกษา จะทำให้ครูเกิดการพัฒนาตนเอง และมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น รวมทั้งมีทักษะชีวิต ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญกับโลกภายนอก และมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

นักเรียนจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการสอนของครู ซึ่งบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหน้าที่หลักของครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ความสำคัญของการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ นอกจากจะสร้างภาพลักษณ์ และสะท้อนการสอนของครูแล้ว ยังช่วยสะท้อนว่าสถานศึกษามีคุณภาพหรือไม่ ซึ่งครูควรได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสะท้อนการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้วย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการบริหารสถานศึกษาช่วยให้ผู้บริหารวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ โดยพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ รวมทั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เพราะคุณภาพของนักเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนการบริหารงานของผู้บริหาร และการจัดการเรียนการสอนของครู

3.2 แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

บทบาทหลักของผู้บริหารการศึกษา คือ ดูแลสถานศึกษาในสังกัด ตั้งแต่การรับนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ การวิเคราะห์สภาพบริบท ที่นำมาสู่การวางแผน และสร้างนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจกับสถานศึกษา และมีการ

จัดการอบรมพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และที่สำคัญให้ความสำคัญกับการนิเทศติดตาม โดยสำนักงานเขตต้องมีการทำแผนนิเทศติดตามประจำปีการศึกษา ให้กลุ่มนิเทศ ออกลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา และควรผลักดันให้สถานศึกษาขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างเป็นรูปธรรม มีการนำเสนอผลการดำเนินงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเป็นระยะ ๆ ด้วย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน มีเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่ตัวของนักเรียนโดยตรง ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และส่วนตัวผู้บริหารสถานศึกษาเองควรมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของสาระวิชาที่บูรณาการโดยใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยติดตาม และกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนของครู โดยการนิเทศจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจถึงความท้าทาย และปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน รวมถึงการเสนอแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมและนำมาใช้การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ของครู (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงหลักสูตร และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดสระแก้ว ผู้บริหารควรวางแผนจัดกิจกรรมที่ตอบสนองหลักสูตรดังกล่าว สนับสนุนให้ครูมีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) บูรณาการเข้ากับประสบการณ์จริงของนักเรียน เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทั้งนี้กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อการจัดกิจกรรมที่สนองความต้องการของนักเรียน และเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

ครูควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ และมีการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน รวมถึงมีการวัดและประเมินผลทั้งก่อนเรียน และหลังเรียนตามสภาพจริง เพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน ทั้งนี้ตัวครูเองต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย การใช้เกม การตั้งคำถามที่ท้าทาย หรือการนำเสนอปัญหาจริงให้แก่

นักเรียน และมีการจัดกิจกรรมที่เสริมทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องรู้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการเรียนรู้ สนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงสนับสนุนให้ครูสร้าง และใช้นวัตกรรมที่ช่วยในการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องของงบประมาณ หรือการให้คำปรึกษากับครู และการนิเทศติดตามภายใน (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สรุปได้ดังนี้ การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพของนักเรียน เพื่อร่วมกันวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา รวมถึงการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการสอน และสื่อการสอนที่หลากหลาย การตั้งคำถามที่ท้าทายจะช่วยกระตุ้นความสนใจ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครู และนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีการนิเทศภายในเพื่อกำกับติดตามการสอนของครู และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้มีคุณภาพ

3.3 แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ดังนี้

การสร้างแรงบันดาลใจ และการสนับสนุนพัฒนาครู เป็นการลงทุนที่มีค่าต่ออนาคตการศึกษา ซึ่งการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาครูไม่เพียงแต่จะช่วยให้ครูมีความสุขในการทำงาน แต่ยังนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย ดังนั้นผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดกับครูผู้สอน สนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าของครู ในส่วนของผู้บริหารการศึกษาควรมีการลงพื้นที่เพื่อพบปะกับครู และนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง หรือมีการจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญของครู สนับสนุนให้ครูส่งผลงานเพื่อรับรางวัลต่าง ๆ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีทั้งในด้านการเรียนการสอน ที่นำมาซึ่งการพัฒนาทักษะของนักเรียนในระยะยาว (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรรู้จักครู และเข้าถึงครูให้ได้มากที่สุด เพื่อเข้าใจความต้องการ และเป้าหมายของครูแต่ละคน ควรมีการสื่อสารที่เปิดกว้าง รับฟังความคิดเห็นของครู จะช่วยให้ครูรู้สึกสบายใจ และมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารสามารถสนับสนุนได้อย่างตรงจุด และทำให้ครูมีเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง และนำไปสู่การนำความรู้ ความสามารถที่ได้จากการพัฒนา มาปรับใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการจัดทำแผนการนิเทศภายใน และนำผลจากการนิเทศมาร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา (PLC) ให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการจัดการเรียนการสอนแก่ครู รวมทั้งสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และเพื่อให้ครูมีแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเอง ซึ่งการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในที่สุด (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรลงพื้นที่เพื่อพบปะกับครู และนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร การได้พูดคุย และรับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากครู และนักเรียน จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความท้าทาย และความต้องการในห้องเรียน และเข้าใจปัญหาที่ครูกำลังเผชิญ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาครู ได้ตรงตามความรู้ ความถนัดของครู ทำให้ครูตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเองได้อย่างชัดเจน โดยควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่กระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การจัดกิจกรรมอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสนับสนุนให้ครูส่ง

ผลงานเพื่อเข้าร่วมการประกวดรางวัลต่าง ๆ และการยกย่องความสำเร็จของครู จะช่วยเพิ่มขวัญ และกำลังใจให้กับครู และที่สำคัญการจัดทำแผนการนิเทศ และการนำผลการนิเทศมาประเมินและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จะช่วยให้ครูมีโอกาสเรียนรู้จากกันและกัน สามารถนำข้อเสนอแนะแนวมาปรับใช้ในการพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู มีแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาครู โดยให้ความสำคัญกับการสร้างแรงบันดาลใจ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองสำหรับครู มีการสื่อสารที่เปิดกว้าง และการรับฟังความคิดเห็นจากครู และนักเรียน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าถึง เข้าใจความต้องการ และปัญหาที่ครูกำลังเผชิญได้อย่างตรงจุด โดยการลงพื้นที่พบปะกับครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถสนับสนุนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่กระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การส่งผลงานเข้าร่วมประกวด และการยกย่องความสำเร็จ จะช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจให้กับครู ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนการนิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาประเมิน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้ครูมีโอกาสเรียนรู้จากเพื่อนร่วมวิชาชีพ และนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม ผลลัพธ์ที่ได้จะช่วยสร้างแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูอย่างยั่งยืน

3.4 แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ดังนี้

ผู้บริหารควรคำนึงถึงการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะนโยบายเรียนดี มีความสุข ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นไปที่การลดภาระของครู และเน้นการพัฒนานักเรียนให้เรียนอย่างมีความสุขเป็นหลัก ซึ่งหน้าที่ของ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษานโยบายดังกล่าวอย่างจริงจัง นำมาวางแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน สนับสนุนให้มีกิจกรรมที่พัฒนานักเรียนด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม และอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมเรียนรู้ นอกสถานที่ โดยเข้าลงพื้นที่ชุมชนในท้องถิ่นของตนเอง และที่สำคัญควรเน้น กิจกรรมที่สนับสนุนทักษะการทำงานเป็นทีม จะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งก่อนหน้านั้นนโยบายหรือมาตรการการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สถานศึกษายังให้ความสำคัญไม่มากพอ มองเห็นคุณภาพของนักเรียนที่ต่ำลงเป็นเรื่องปกติ ทำให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการวางแผน การดำเนินงานตามขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

สถานศึกษาควรดำเนินการตามนโยบายเรียนดี มีความสุข เป็นนโยบายที่ลดภาระครู คินครูสูงห้องเรียน มีการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่มีส่วนในการช่วยสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน โดยผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูมีการจัดบรรยากาศทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น การจัดห้องเรียนให้มีความสบาย สะอาด และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น การเรียนรู้นอกห้องเรียน จะช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ไม่เพียงแต่เป็นการจัดสรรพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมแต่ยังรวมถึงการจัดให้มีพื้นที่สีเขียว และกิจกรรมกลางแจ้งที่ช่วยให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย และฟื้นฟูจิตใจ โดยสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ การศึกษาดูงาน หรือการทำกิจกรรมจิตอาสา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีความหลากหลาย ที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีมให้แก่ นักเรียน เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพต่าง ๆ ตามความถนัด และความสนใจของนักเรียน โดยผู้บริหารควรวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา และวางแผนกิจกรรม ประชุมบุคลากรเพื่อแบ่งหน้าที่ และขอความร่วมมือจากครูในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และครู โดยมีการสอบถามความ

คิดเห็นหรือจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในกิจกรรมครั้งต่อไป (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

สถานศึกษาควรจัดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการจัดบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งควรสร้างบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น โดยให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมหรือการเรียนการสอน เช่น การอภิปรายกลุ่ม การนำเสนองาน หรือการจัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการ ทั้งนี้ควรส่งเสริมความมั่นใจโดยการให้คำชมในความพยายาม และความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาลองทำสิ่งใหม่ ๆ หรือแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ควรสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแบ่งปันประสบการณ์ และความรู้ระหว่างนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็น และประสบการณ์จากผู้อื่น จะทำให้เกิดบรรยากาศของการสนับสนุน และเกิดแรงบันดาลใจในห้องเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างกระตือรือร้นตามความถนัดของตัวเอง ซึ่งการสร้างบรรยากาศเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกกระตือรือร้น และมีทัศนคติเชิงบวกและสุขภาวะที่ดี ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น แต่ยังส่งผลต่อการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และอนาคตอีกด้วย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยต้องคำนึงถึงบริบท และความต้องการเฉพาะของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการจัดห้องเรียนให้มีความสะดวก สบาย และจัดกิจกรรมผ่อนคลายต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายวิชาการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะอาชีพที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน จะทำให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย และมีความสุขกับการเรียน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน และครู ผ่านแบบสอบถามหรือการอภิปรายหลังการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไป รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่นักเรียนรู้สึก

มั่นใจในการแสดงความคิดเห็นถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยการรับฟังความคิดเห็น และการให้คำชม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้

3.5 แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ดังนี้

ผู้บริหารการศึกษาควรคำนึงถึงสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษา และข้อจำกัดต่าง ๆ โดยการสนับสนุนให้สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis และพัฒนาจุดอ่อน-จุดแข็งที่มีให้เป็นประโยชน์ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนในส่วนของการจัดสรรอินเทอร์เน็ตให้กับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมโรงเรียนทุกขนาดเท่าที่จะทำได้ รวมทั้งให้กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในการดูแลสถานศึกษา เช่น การจัดหาโปรแกรมหรือพัฒนาช่องทางในการให้บริการสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้ รวมทั้งการอบรมพัฒนาบุคลากรในส่วนของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาด้วย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือเทคโนโลยีให้เพียงพอกับการให้บริการนักเรียน และสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน เพื่อการลดภาระครู ซึ่งจะสัมพันธ์กับด้านการเสริมพลังพัฒนาครู หากผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การทำเอกสารต่าง ๆ ลดลง นอกจากจะทำให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงานแล้ว ยังทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา เช่น การสอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ที่สอบแล้วสามารถรู้ผลการทดสอบได้ทันที การจัดเก็บผลการวัด และประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล ที่สามารถเผยแพร่ผลการวัดและประเมินผลไปยังผู้ปกครองได้ สนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่

นวัตกรรมทางการศึกษาของตนเอง เช่น เผยแพร่งานวิจัย ผลงาน ผลการดำเนินงาน หรือนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และมีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับครู โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคอร์จัดทำแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่สถานศึกษาได้ใช้ร่วมกัน เช่น คลังข้อสอบ คลังสื่อการเรียนรู้ เป็นต้น (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาคอร์สนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนรู้ และสนับสนุนการใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการวัดและประเมินผล โดยใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยการนำเสนอข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ ทั้งนี้สถานศึกษาคอร์สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน การลงทุนในอุปกรณ์ที่ทันสมัยจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนได้ เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาคอร์คำนึงถึงบริบท และข้อจำกัดของสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมผ่าน SWOT Analysis เพื่อวางแผนการพัฒนาที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยีที่เพียงพอสำหรับการให้บริการแก่นักเรียน รวมถึงการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังควรสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัด และประเมินผลนักเรียน อีกทั้งการเผยแพร่ นวัตกรรมทางการศึกษาของตนเอง เช่น เผยแพร่งานวิจัย ผลการดำเนินงานและนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนได้ เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ดังนี้

เพราะการศึกษา ไม่ใช่แค่เรื่องของนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา แต่ควรสนับสนุนให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา นักเรียนร่วมกับครู และผู้บริหาร ตลอดจนการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้แสดงความคิดเห็น หรือการมีช่องทางต่างๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกับสถานศึกษา นอกจากนี้ภาคีเครือข่ายยังสามารถช่วยระดมทรัพยากรด้านงบประมาณ หรือบุคลากรในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอีกด้วย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการเข้าถึงคน มีทักษะในการสื่อสาร และการสร้างความร่วมมือ เพราะการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเป็นเรื่องเฉพาะของบุคคลที่สามารถนำเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาได้มากน้อยแค่ไหน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับภาคีเครือข่าย และชุมชน จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการสนับสนุนและให้คำปรึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาได้ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)

ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม และให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน และพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยการเป็นผู้สนับสนุน และดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการร่วมกับวัด ชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อนำภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีคุณค่าให้กับนักเรียน รวมทั้งการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างโปร่งใส ทั้งนี้ไม่ใช่แค่วัด โรงเรียน และชุมชนเท่านั้น แต่หน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ก็

ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การเชิญหมอมารให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับนักเรียน เชิญตำรวจมาเป็นวิทยากรในเรื่องของการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นต้น (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น สนับสนุนงบประมาณ ทุนการศึกษา เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้แก่ครู แล้วให้ครูนำมาใช้ในการถ่ายทอดให้กับนักเรียน หรือเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนโดยตรง สนับสนุนให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียน จะทำให้ผู้ปกครองทราบถึงคุณภาพของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ควรมีช่องทางให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย มีแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี สรุปได้ดังนี้ ควรเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีบทบาทในการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดงบประมาณ ทุนการศึกษา และอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงการเชิญผู้มีความรู้ในท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นมาเป็นวิทยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นในการสอนจะช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีคุณค่าให้กับนักเรียน นอกจากนี้ควรการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการเข้าสังคม และทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างความร่วมมือ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.1.2 เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 145 โรงเรียน จำนวน 1,416 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566)

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างของครูโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้จำนวน 306 คน จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.2.3 ผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมจำนวน 15 คน และ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 4 คน

1.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) ประกอบด้วยข้อคำถามจำแนกตามตัวแปรย่อย 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97

2) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 2 ฉบับ คือ 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ และ 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ที่ครอบคลุมตัวแปร 5 ด้าน ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ และส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษา/หน่วยงาน จังหวัด วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์ เริ่มสัมภาษณ์เวลา และชื่อผู้สัมภาษณ์ และส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ถึงครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในหนังสือจะระบุ QR code ของแบบสอบถามไว้มุมล่างซ้ายมือ พร้อมทั้งขอความ

อนุเคราะห์ให้โรงเรียนตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 7 วันหลังจากได้รับแบบสอบถาม โดยได้รับข้อมูลการตอบรับแบบสอบถามออนไลน์ รวบรวมข้อมูลที่ได้รับกลับมาจำนวน 306 ฉบับ จากจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.3.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามวันเวลาที่นัดหมายจำนวนทั้งสิ้น 15 คน จากจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้แนวทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามวันเวลาที่นัดหมายจำนวนทั้งสิ้น 4 คน จากจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

1.4.2 การวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รายข้อ และรายด้านด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

1.4.3 การวิเคราะห์วิธีปฏิบัติที่ดี ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

1.4.4 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และจากความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์วิธีปฏิบัติที่ดีในตอนต้นที่ 2 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

1.5 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.98 มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 0-5 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 และปฏิบัติงานในโรงเรียนกลาง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78 ซึ่งสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1.5.1 สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

โดยเรียงลำดับการดำเนินงานจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนมีการกำหนดโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นรูปธรรม และสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

2) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน และสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน และสถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

1.5.2 ผลการวิเคราะห์วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังนี้

1) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า สถานศึกษามุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบูรณาการประสบการณ์ของนักเรียนกับชีวิตประจำวัน การสนับสนุนให้ครูวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้สามารถออกแบบกิจกรรมที่ตรงตามความถนัด และความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับช่วงวัยเป็นกลยุทธ์ที่กระตุ้นความสนใจ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยเฉพาะในกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การทำโครงงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริบทของนักเรียน นอกจากนี้ การใช้คำถามปลายเปิดยังช่วยกระตุ้น การคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และช่วยให้ครูสามารถสังเกตพฤติกรรม และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างตรงจุด

2) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนา

ครู พบว่า สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน โดยการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) อย่างเป็นระบบ ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น และสะท้อนปัญหาตามสภาพจริง รวมถึงมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครู โดยการรับฟังความคิดเห็นและยอมรับความเห็นอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังมี การกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง การสนับสนุนงบประมาณในการเข้าร่วมการอบรม และการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นให้กับครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาทักษะ และความรู้ได้อย่างเต็มที่

3) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน พบว่า สถานศึกษาได้มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และสนใจใฝ่รู้ ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เช่น การทำโครงงาน การจัดกีฬา การจัดนิทรรศการศิลปะและดนตรี กิจกรรมทัศนศึกษา และการลงพื้นที่ชุมชน การใช้เกมการศึกษาที่ทันสมัยในการเรียนการสอน ที่ช่วยเพิ่มความสนุกสนาน และสร้างบรรยากาศการแข่งขันที่น่าสนใจ กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์ให้กับนักเรียน แต่ยังส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยกระตุ้นทัศนคติเชิงบวก ส่งเสริมทักษะทางสังคม และทำให้นักเรียนมีความสุขต่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

4) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษาได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา โดยรวมถึงการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ และคลังสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี และการจัดซื้ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพ เช่น การติดตั้งทีวีในห้องเรียน และการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วทั้งสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การสอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การตรวจข้อสอบด้วย Zip grade และการใช้แพลตฟอร์มเช่น Padlet เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ

5) วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของ

ภาคีเครือข่าย พบว่า สถานศึกษาได้จัดตั้งภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การจัดประชุมเพื่อวางแผนและหาทางแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในการสื่อสาร และเข้าสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย ในขณะที่ครูควรกล้าที่จะสะท้อนผลการประเมินที่เป็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนก็มีโอกาสรับรู้พัฒนาการของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นจากครูเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังนี้

1) ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการบริหารสถานศึกษาช่วยให้ผู้บริหารวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ โดยพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ รวมทั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เพราะคุณภาพของนักเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนการบริหารงานของผู้บริหาร และการจัดการเรียนการสอนของครู

2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาที่คุณภาพของนักเรียน เพื่อร่วมกันวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนารวมถึงการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับหลักสูตร และบริบทของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการสอน และสื่อการสอนที่หลากหลาย การตั้งคำถามที่ท้าทายจะช่วยกระตุ้นความสนใจ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีการนิเทศภายในเพื่อกำกับติดตามการสอนของครู และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้มีคุณภาพ

3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาครู โดยให้ความสำคัญกับการสร้างแรงบันดาลใจ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองสำหรับครู มีการสื่อสารที่เปิดกว้าง และการรับฟังความคิดเห็นจากครู และนักเรียน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าถึง เข้าใจความต้องการ และปัญหาที่ครูกำลังเผชิญได้อย่างตรงจุด โดยการลงพื้นที่พบปะกับครู และนักเรียนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถสนับสนุนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่กระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การส่งผลงานเข้าร่วมประกวด และการยกย่องความสำเร็จ จะช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจให้กับครู ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนการนิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาประเมิน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้ครูมีโอกาสเรียนรู้จากเพื่อนร่วมวิชาชีพ และนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม ผลลัพธ์ที่ได้จะช่วยสร้างแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูอย่างยั่งยืน

4) แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยต้องคำนึงถึงบริบท และความต้องการเฉพาะของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการจัดห้องเรียนให้มีความสะดวก สบาย และจัดกิจกรรมผ่อนคลายต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายวิชาการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะอาชีพที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน จะทำให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย และมีความสุขกับการเรียน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน และครู ผ่านแบบสอบถามหรือการอภิปรายหลังการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไป รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยการรับฟังความคิดเห็น และการให้คำชมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้

5) แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงบริบท และข้อจำกัดของสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมผ่าน SWOT Analysis เพื่อวาง

แผนการพัฒนาที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยีที่เพียงพอสำหรับการให้บริการแก่นักเรียน รวมถึงการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังควรสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัด และประเมินผลนักเรียน อีกทั้งการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมทางการศึกษาของตนเอง เช่น เผยแพร่งานวิจัย ผลการดำเนินงานและนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนได้ เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

6) แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย พบว่า ควรเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีบทบาทในการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดงบประมาณ ทุนการศึกษา และอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงการเชิญผู้มีความรู้ในท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นมาเป็นวิทยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นในการสอนจะช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีคุณค่าให้กับนักเรียน นอกจากนี้ควรการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการเข้าสังคม และทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างความร่วมมือ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จะมีนโยบาย จุดเน้น และกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรม แต่ในการปฏิบัติอาจจัดโครงการยังไม่ทั่วถึง รวมทั้งในระดับนโยบายมีการ

เปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้ง อาจเนื่องมาจากมีการเปลี่ยนแปลงระดับบริหาร ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รวมถึงเรื่องผลการนิเทศ ของสถานศึกษา พบว่า ด้านครู ยังไม่ได้จัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน แม้ครูจะมีผลงานด้านนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน แต่เป็นเพียงนวัตกรรมในการขอตำแหน่งทางวิชาการที่นำมาใช้จริงไม่มากนัก ทำให้ครูขาดการพัฒนาตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลง และมีภาวะถดถอยในการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มีน้อย ดังนั้นการวางแผน การดำเนินการ รวมถึงการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนจึงมีการปฏิบัติน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566) เมื่อพิจารณาตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ของสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า

1) ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน โดยเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนา และใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ จากผลการนิเทศพบว่า ครูส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม มีการบูรณาการเชื่อมโยงกับประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนน้อย มีบ้างในเรื่องของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกแต่ยังไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้จากการสำรวจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ครูร้อยละ 70 มีผลงานด้านนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตามนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นเพียงการทำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการเท่านั้น อาจจะไม่นำมาใช้จริง ๆ ไม่มากนัก ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีแนวโน้มต่ำลง นักเรียนมีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 54.77 สะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จะมึนโยบายในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แต่การจัดการเรียนการสอนไม่ได้นำกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกมาใช้จริง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566) ดังที่ Hattie and Timperley (2007) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมักจะยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม ซึ่งเป็นการสอนแบบโอนถ่ายความรู้ (transmissive teaching) มากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Poomima and Ananthamyl (2018,

p. 21) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และความยากลำบากในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนของครู ในรูปแบบเดิมที่ไม่มีสื่อการเรียนรู้ เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้ และเป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยของ อภิขญา ต่านอุดม (2566, น. 258) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครู ส่งผลทางลบต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ดีจะส่งให้นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และโอกาสทางการศึกษา ส่งผลทางลบต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หากมีโอกาสทางการศึกษาที่ดีจะส่งให้นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากการที่โรงเรียนให้โอกาสทางการศึกษา ให้การช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนกับนักเรียนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมนักเรียนทั้งหมด ทำให้นักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษามากพอ และเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าการที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม ไม่มีการบูรณาการ และไม่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ จะส่งผลให้นักเรียนมีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้เสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยเริ่มจากการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพของนักเรียน เพื่อร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา รวมถึงการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการสอน และสื่อการสอนที่หลากหลาย การตั้งคำถามที่ท้าทายจะช่วยกระตุ้นความสนใจและพัฒนาทักษะที่จำเป็นของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีการนิเทศภายในเพื่อกำกับติดตามการสอนของครู และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้มีคุณภาพ ซึ่งแนวทางที่ได้จากการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rahman and Sharma (2021, p.8) ได้ศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนจากการปิดโรงเรียนในบังกลาเทศ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครู และนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น ครูควรมีการสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้เรียนทันเพื่อน การแก้ไขนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือจัดกลุ่มตามระดับการเรียนรู้ โดยการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งที่ทำให้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ลดน้อยลง เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith and Jones (2019) ที่ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในห้องเรียนเพื่อการยกระดับคุณภาพของการ

เรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะช่วยเพิ่มความสนใจ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อพัฒนาการนักเรียนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการประเมินผลอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูสามารถปรับปรุง และปรับเปลี่ยนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Lee and Taylor (2020) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในระดับการศึกษาสูง ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้เชิงรุกช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา และการพัฒนาการสอนที่มุ่งเน้นการตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา และการใช้ข้อมูลการเรียนรู้ช่วยให้สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

2) ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน และเป็นด้านที่มีการดำเนินการในระดับต่ำที่สุด สามารถเรียงลำดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีกิจกรรมการพัฒนาครูที่หลากหลาย อาทิเช่น การจัดอบรม สัมมนา แต่โครงการดังกล่าวเป็นเพียงการอบรมให้ความรู้ ไม่ใช่กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของครูได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566) ดังแนวคิดของ Pedler (1992) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของตนเองไปสู่สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งการพัฒนาตนเองจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ และ Wong and Wong (2018) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู สามารถช่วยเพิ่มความรู้ และทักษะที่หลากหลาย ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องการวิจัยของ Leithwood et al. (2004) ที่ได้ศึกษาผู้นำมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของผู้บริหาร การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของครู การจัดการที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ล้วนมีผลกระทบเชิงบวกต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลที่แตกต่างกันต่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ดังนั้นการเสริมพลังพัฒนาครู และการฝึกอบรมที่มีคุณภาพไม่เพียงแต่ช่วยให้ครูพัฒนาตนเอง แต่ยังส่งผลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนการสนับสนุนจากผู้บริหารและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาในระยะยาว (Kinlaw, 1995) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด

ของ Fullan (2001) ที่ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน โดยเน้นให้ครูมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาสามารถสร้างความร่วมมือ ย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาทางการศึกษา

ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาด้านการเสริมพลังพัฒนาครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาครู ให้ความสำคัญกับการสร้างแรงบันดาลใจ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองสำหรับครู มีการสื่อสารที่เปิดกว้าง และการรับฟังความคิดเห็นจากครู และนักเรียน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าถึง เข้าใจความต้องการ และปัญหาที่ครูกำลังเผชิญได้อย่างตรงจุด โดยการลงพื้นที่พบปะกับครูและนักเรียน อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถสนับสนุนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่กระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การส่งผลงานเข้าร่วมประกวด และการยกย่องความสำเร็จ จะช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจให้กับครู ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนการนิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาประเมิน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้ครูมีโอกาสเรียนรู้จากเพื่อนร่วมวิชาชีพ และนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม ผลลัพธ์ที่ได้จะช่วยสร้างแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Shrivastava and Dhamija (2023) เรื่อง การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมครู และผลกระทบต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ณ ประเทศอินเดีย ผลการวิจัยพบว่า 1) จำนวนครั้งของการฝึกอบรมที่ครูผู้สอนได้รับมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 2) ครูผู้สอนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมนำไปพัฒนารูปแบบการสอนของตนเองและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ ภูวิจิตร (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาตนเองไปสู่การสร้างนักเรียนที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม ทำให้นักเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กระตุ้น และเสริมทักษะที่จำเป็นให้นักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีพลังจินตนาการ และความคิดริเริ่มของนักเรียนต่อไป

3) ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัด

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ทั้งนี้ การสนับสนุนให้ครู จัดกิจกรรมที่เสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนก็ยังไม่เพียงพอ ทำให้ผลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงจำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1, 2566) ดังแนวคิดของ ฉันทพร จารุไพศาล (2564) กล่าวว่า การสร้างทัศนคติที่ดี และ สุขภาวะที่ดีของนักเรียน มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มี คุณค่า และมีประสิทธิภาพในชีวิต การมีทัศนคติที่ดีช่วยส่งเสริมการพึงพอใจ และความสุขในชีวิตของ นักเรียน ส่งผลให้พวกเขามีสมรรถนะที่ดีในการเรียนรู้ และการปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งยัง ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม และความเป็นผู้นำในอนาคตของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ การสร้าง แรงจูงใจในการเรียนรู้ก็มีบทบาทสำคัญ และ Wormeli (2006) กล่าวถึง กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่สามารถ กระตุ้นนักเรียนให้มีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น เช่น การตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย การ ให้การยอมรับและรางวัลสำหรับความสำเร็จ และ Eccles and Roeser (2011) ยังเน้นย้ำถึง ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สนับสนุนการพัฒนาทางอารมณ์และสังคม โดยพบว่า สภาพแวดล้อมที่ดีสามารถช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และจากการศึกษาของ Kumar et al. (2018) พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาวะทางจิตใจและผลสัมฤทธิ์การเรียน นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมีแนวโน้มที่จะมีผลการเรียนที่ดีกว่า นอกจากนี้ สุขภาวะทางจิตดีช่วยลด ความเครียด และวิตกกังวล ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษา การพัฒนาโปรแกรมที่ สนับสนุนสุขภาวะทางจิตใจ เช่น โปรแกรมการพัฒนาทักษะทางสังคม และอารมณ์ยังมีผลดีต่อ สุขภาพจิต และผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งสุขภาวะ ทางจิตใจ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวกและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่ดีขึ้น

ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้ให้แนวทางการพัฒนาด้านการสร้าง ทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยต้องคำนึงถึงบริบท และความต้องการเฉพาะของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก ห้องเรียน มีการจัดห้องเรียนให้มีความสะดวก สบาย และจัดกิจกรรมผ่อนคลายต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่หลากหลายที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายวิชาการ หรือ กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะอาชีพที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน จะทำให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย และมีความสุขกับการเรียน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความ คิดเห็นจากนักเรียน และครู ผ่านแบบสอบถามหรือการอภิปรายหลังการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไป รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการแสดงความ

คิดเห็นถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยการรับฟังความคิดเห็น และการให้คำชม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุมทอง ไตรรัตน์ (2566, น. 499) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนในยุคโลกพลิกผัน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนานักเรียนโดยใช้ฐานของความรู้ แนวคิด เหตุผลที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้นักเรียนมีความฉลาดในการรับรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความฉลาดในการเล่น ความฉลาดในการเข้าสังคม และพัฒนาการบริหารการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความฉลาดในการแก้ไขปัญหา มีความฉลาดในการเล่น และความฉลาดในการเข้าสังคม ที่ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

4) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษาส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในภาพรวมสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ในระดับที่ดี โดยมีการฝึกอบรม และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ยังมีระดับความสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ทำให้สถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลางนี้ อาจเกิดจากขาดแคลนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพ และเพียงพอในการให้บริการแก่ครู แม้ว่าสถานศึกษาได้พยายามสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แต่การขาดแคลนทรัพยากรหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม อาจทำให้ครูไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้การอบรมหรือการฝึกฝนที่เน้นเทคโนโลยีอาจยังไม่เพียงพอที่จะกระตุ้นให้ครูใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2566) ตามที่ วันเพ็ญ ระวิพันธ์ และคณะ (2562, น. 116) ได้กล่าวไว้ว่า ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยครูควรจะต้องรู้จักวิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ The Kentucky Academy of Technology Education (2003) ยังได้เน้นย้ำว่า ครูควรกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยครูจะต้องใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้แก่ นักเรียน ทั้งในรูปแบบกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางการพัฒนา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงบริบท และข้อจำกัดของสถานศึกษา

โดยการสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมผ่าน SWOT Analysis เพื่อวางแผนการพัฒนาที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยีที่เพียงพอสำหรับการให้บริการแก่นักเรียน รวมถึงการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังควรสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัด และ ประเมินผลนักเรียน อีกทั้งการเผยแพร่ข่าวสารทางการศึกษาของตนเอง เช่น เผยแพร่งานวิจัย ผล การดำเนินงานและนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนได้ เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันนะเลต วละสุก (2561, น. 158) ที่ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น ข้อมูล เพื่อการจัดการเรียนการสอน การผลิตบทเรียนออนไลน์สำเร็จรูป การอบรมการใช้สื่อการ เรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยี และการใช้เครื่องมือสื่อสารในการติดต่อประสานงานของครู และบุคลากร จะช่วยสนับสนุนให้ครู และนักเรียนเกิดการเรียนรู้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น นักเรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้มากขึ้นในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย และเปิดกว้างขึ้น เกิดการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก เพื่อให้ นักเรียนสามารถสืบค้นความรู้ได้ ตามที่ต้องการไม่ใช่แค่ในห้องเรียน การนำเทคโนโลยีเข้ามาในการสอนมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญ โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในสภาพแวดล้อมที่ หลากหลายและเปิดกว้างขึ้น เข้าถึงข้อมูล และทรัพยากรการเรียนรู้อย่างสะดวกสบาย ไม่เพียงแต่ใน ห้องเรียน นอกจากนี้การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นความรู้ด้วยตนเองโดยครู ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน

5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุด โดยภาพรวมของด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย แม้สถานศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายใน สถานศึกษา และสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา แต่ความร่วมมือดังกล่าวยังอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม รวมถึงกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดขึ้นยังไม่ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น การจัดประชุมในวันเวลาทำการ ผู้ปกครองหลายท่านต้อง ทำงาน ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมทำให้การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายยังมีข้อจำกัดที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษา มีเพียงแค่การจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับสมาชิก ในชุมชนในบางครั้ง เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธภาพที่ดีเพียงปานกลางเท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็น ว่าผู้ปกครอง และชุมชนรับรู้ถึงการมีส่วนร่วม แต่ยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติและเสนอความ

คิดเห็นในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการขาดความเข้าใจในบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วม เช่น การขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เกิดขึ้นยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งภาคีเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในการประสานงานระหว่างบุคคล และกลุ่มองค์กรต่าง ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pena (2000) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประกอบด้วย การใช้ภาษา การมีหรือไม่มีสมาคมผู้ปกครอง ระดับการศึกษา ทศนคติของบุคลากรในสถานศึกษา วัฒนธรรมองค์กร สภาพครอบครัว และความไม่ตระหนักของครูเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในขณะที่ Putnam (2000) ได้กล่าวว่า ภาคีเครือข่าย คือรูปแบบหนึ่งของการประสานงานที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือกลุ่มองค์กรที่มีทรัพยากรเฉพาะของตน ซึ่งมีการร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ การสร้างเครือข่ายนี้ต้องการรากฐานที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การรวมตัวกันในกลุ่มยังต้องมีความสนใจร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างเครือข่ายที่มีคุณภาพได้ และ Gold (2000, p. 295) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง และนักการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของชุมชนทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้

ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้ให้แนวทางการพัฒนา ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม โดยสร้างเครือข่ายที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีบทบาทในการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดงบประมาณ ทุนการศึกษา และอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงการเชิญผู้มีความรู้ในท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นมาเป็นวิทยากร การใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นในการสอน จะช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีคุณค่าให้กับนักเรียน นอกจากนี้ควรการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการเข้าสังคม และทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างความร่วมมือ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาณัฐ บุตรแสนโคตร (2565, น. 206) ที่ศึกษาการพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยใช้เครือข่าย รวมถึงทราบว่าหากมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และพัฒนาด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม มีการปฏิบัติงานตามคำสั่ง มีการประสานความร่วมมือ นิเทศ กำกับ ติดตาม นำปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามปรึกษาหารือหาแนวทางแก้ไขร่วมกันสังเคราะห์จะเป็นสารสนเทศในการดำเนินการปีการศึกษาต่อไปจนประสบผลสำเร็จแล้วจะเกิดผลดี จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็ก มี 4 ด้าน 39 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย มี 12 แนวทาง 2) ด้านการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ มี 13 แนวทาง 3) ด้านภาวะผู้นำของกรรมการเครือข่าย มี 8 แนวทาง และ 4) ด้านสมาชิกเครือข่าย มี 7 แนวทาง และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือ ทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากที่กล่าวไปข้างต้น เกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และแนวทางการพัฒนาตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ที่ได้จากการจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากวิธี ปฏิบัติที่ดี จะเห็นว่าแนวทางการพัฒนาที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะนั้น มีการบูรณาการกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา และเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การมีความรู้ และความเข้าใจในเป้าหมาย ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนดเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่กระตือรือร้น และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การควบคุม และประสานงานกับบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึง (Bush et al., 2019) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Glickman (2001) ได้ศึกษา และสรุปลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน โดยพบว่ามีลักษณะการบริหาร 12 ประการ คือ 1) ผู้บริหารมีความหลากหลายของภาวะผู้นำซึ่งรวมไปถึงภาวะผู้นำของครูด้วย 2) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง 5) มีการสนับสนุนเรื่องเวลาเรียน การจัดการกิจกรรมด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรมจากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 6) เน้นการเรียนการสอน 7) มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 8) มีแผนการสอนที่ดี 9) ครูมีความร่วมมือกัน 10) มีการวิจัยเพื่อสร้างหลักสูตรของโรงเรียน

11) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาโรงเรียน 12) ใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาสถานศึกษา เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการบริหารสถานศึกษาช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ โดยพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ รวมทั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เพราะคุณภาพของนักเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนการบริหารงานของผู้บริหาร และการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Austin and Reynolds (1990) ที่เน้นย้ำว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการสร้างความสำเร็จ และคุณภาพของสถานศึกษามีคุณภาพ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งกระบวนการบริหารนั้นสอดคล้องกับวงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือที่เรียกว่า PDCA Cycle (Plan-Do-Check-Act) เป็นโมเดลที่ใช้ในการจัดการคุณภาพ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาโดย W. Edwards Deming นักสถิติ และนักบริหารที่มีชื่อเสียงในด้านการปรับปรุงคุณภาพในอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1) การวางแผน ระบุปัญหาหรือโอกาสในการปรับปรุง และวางแผนการดำเนินการ โดยกำหนดเป้าหมาย และวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 2) การดำเนินการ เป็นขั้นตอนการนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ 3) การตรวจสอบ ซึ่งตรวจสอบและวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อตรวจสอบว่าการปรับปรุงนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ตรงกับกระบวนการบริหารที่ควรให้มีการนิเทศภายใน เพื่อกำกับติดตามผลการดำเนินงาน และ 4) การดำเนินการเพื่อปรับปรุง นำมาซึ่งการปรับปรุง และขยายการดำเนินการไปยังส่วนที่กว้างขึ้น หากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ให้กลับไปขั้นตอนการวางแผนเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงใหม่ (Deming, 1994) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศอังกฤษ (Office for Standard in Education, 2003) ที่ได้ศึกษาวิจัยการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า ควรดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัย สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเสริมพลัง พัฒนาครู เป็นด้านที่มีข้อเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบาย แนวทางการพัฒนาครู โดยจัดลำดับความสำคัญของสาระที่ควรพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาครูอย่างแท้จริง เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูวางแผนการพัฒนาตนเอง รวมทั้งมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

3.1.2 จากผลการวิจัย สภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการสร้างทัศนคติ เชิงบวกต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน เป็นด้านที่มีข้อเฉลี่ยสูงที่สุด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจึง มีข้อเสนอแนะ คือ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบาย เพื่อให้สถานศึกษาจัดทำ โครงการหรือกิจกรรมที่ สร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีให้กับนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

2) สถานศึกษา ควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และสนใจใฝ่รู้ ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน การสร้างบรรยากาศการแข่งขันที่น่าสนใจ รวมทั้งสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่จะช่วยกระตุ้นทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน และกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคม

3.1.3 จากผลการวิจัย ที่พบว่าวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการ เรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รวมทั้งการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือ

จัดประกวดวิธีปฏิบัติที่ดีในระดับเขตพื้นที่ เพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษาพัฒนาวิธีปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สถานศึกษาควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูจัดทำวิธีปฏิบัติที่ดี โดยใช้สื่อนวัตกรรมที่หลากหลาย ในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และจัดประกวดวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับสถานศึกษา

3.1.4 จากผลการวิจัย แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบาย และทำความเข้าใจกับสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน เพื่อมีแนวทางการบริหารที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และควรพัฒนากลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สถานศึกษา ควรวางแผน และกำหนดการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียน โดยอาศัยภาคีเครือข่าย หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ มีการนิเทศติดตาม ผลการดำเนินงานเพื่อนำผลมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น

3.2.3 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.). (2565). จาก *Learning Loss* สู่ *Learning Recovery* พื้นฟูภาวะถดถอยทางการศึกษา ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหลังโควิด-19. <https://www.eef.or.th/news-learning-loss-learning-recovery-081122/>
- กอบวิทย์ ริริยะวัฒน์. (2563). *วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8.
- กัญญาณัฐ บุตรแสนโคตร. (2565). *การพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัลยา โสภณพนิช. (2565). *การประชุมสัมมนา เรื่อง ผลการเรียนรู้ของเด็กไทย ในสถานการณ์โควิด-19: ข้อค้นพบ และข้อเสนอเพื่อการพัฒนา*.
- กัลยา โสภณพนิช. (2565). *เชมทิศการศึกษา คือเชมทิศประเทศไทย สร้างเด็กไทยสู่พลเมืองโลก*. <https://moe360.blog/2022/01/24/khunying-kalaya-vision-65/>
- กิ่งแก้ว ภูทองเงิน. (2561). การบูรณาการผลสัมฤทธิ์ของครูในการปฏิบัติงาน: กรณีศึกษาโรงเรียนเขตเมือง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 21(2), 256-289.
- กุลทัต หงส์ชยางกูร, และปรัชญานันท์ เทียงจรรยา. (2560). *การสร้างและการบริหารเครือข่าย (ฉบับปรับปรุง)*. สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). *เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา*. http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
- จิตติมา อัครธิตพิงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20(1), 14-78.
- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 4(1), 14-19.
- เจริญ ภูวิจิตร. (2565). *แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal*. <http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20220308-4.pdf>.
- ดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร. (2563). *แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)*. การประชุมคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล. คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฉันทพร จารุไพศาล. (2564). *การสร้างทัศนคติที่ดีและสภาวะที่ดีของนักเรียน*. สำนักพิมพ์การศึกษา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ตีรณสาร.

- นรรธพร จันท์เฉลี๋ย เสริบุตร. (2564). 5 มาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอยทั้งระบบ.
<https://www.eef.or.th/article-tsqp-5-measures-to-restore-system-wide-regression-learning/>
- นาริรัตน์ ยิ่งยวด. (2556). การพัฒนาครู: การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในสถานศึกษา.
 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2565). ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการศึกษาไทย: การศึกษา
 ทางเลือกคือทางหลัก และทางรอดในการจัดระบบการศึกษาในอนาคต. วารสาร
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 33(3), 16-29.
- เบญจรัตน์ วงศ์เกิด. (2565). การแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้การคิดเลขเป็น โดย
 ใช้รูปแบบห้องเรียน Math is fun สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6.
<https://www.kan2.go.th/wp-content/uploads/2023/08/Best>.
- ปภัสวดี วีรภักดี. (2562). แนวทางการสร้างเสริมสุขภาพในโรงเรียนด้วยกระบวนการพัฒนาคุณธรรม.
 สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ประทุมทอง ไตรรัตน์. (2566). ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทาง
 อารมณ์ของนักเรียนในยุคโลกพลิกผัน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปิยนันท์ คำพูล. (2566). วิธีปฏิบัติที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การพัฒนากระบวนการ
 จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ด้วยการศึกษาระดับชั้นเรียน และวิธีการแบบเปิด
[.https://innodev.moe.go.th/document/innovation-348.pdf](https://innodev.moe.go.th/document/innovation-348.pdf).
- พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์. (2560). การเรียนรู้เชิงรุกและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning).
*Journal of Yanasangvorn Research Institute Mahamakut Buddhist
 University*, 8(2), 327–336.
- พรรณนิภา หอมกลิ่น. (2561). ป.1 ยกห้อง อ่านคล่องเขียนถูก ผูกด้วยกิจกรรมการฝึกฝนโดยใช้
 กระบวนการเรียนรู้ Active Learning 5 ขั้นตอน เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการ
 เรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
https://www.kroobannok.com/news_file/p94067511143.pdf.
- ภูมิพัฒน์ ศรีวิชิรพัฒน์. (2565). กลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทย จากการ
 เรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19. วารสาร
 สังคมบูรณาการ, 9(1), 71-86. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/issmhu/article/view/256582>.

- ภูมิศรีณย์ ทองเลี่ยมนาค. (2565). จาก *Learning Loss* สู่ *Learning Recovery* พื้นฟูภาวะถดถอยทางการศึกษา ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหลังโควิด-19.
<https://www.eef.or.th/news-learning-loss-learning-recovery-081122/>.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยศวีร์ สายฟ้า. (2565). การวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยันความพร้อมของเด็กที่กำลังขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *Journal of Education Studies*, 50(4), 1-13.
- รัตพีรพัฒน์ ทะมานนท์. (2561). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา. *Journal Information*, 2(2), 78-88.
- วันนะเลต วละสุก. (2561). แนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครูในสถานศึกษาภาคเอกชนเขตเทศบาลเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, *Graduate Studies Journal*, 15(68), 158-166.
- วันเพ็ง ระวิพันธ์ (2562). แนวทางการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วารสารครุศาสตร์บริหารศึษา*, 6(1), 116-129.
- วิไลศักดิ์ วรรณศรี. (2564). การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนชุมชนแพศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาพร พฤษฒิกุล. (2560). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(2), 1-14.
- สัมมา ธนินธ์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. (2566). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2566*. กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). *ถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (learning loss)*. กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *การศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์โควิด-19 : สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุภมาส อังศุโชติ และชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2566). การวิเคราะห์และการแปรผลข้อมูล. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา*. หน่วยที่ 11. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อภิขญา ต่านอุดม. (2566). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัจฉิมา วงศ์ขมภู. (2566). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 3(9), 17-25.
- อุดม วงษ์สิงห์. (2565). *จาก Learning Loss สู่ Learning Recovery พื้นที่ภาวะถดถอยทางการศึกษา ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหลังโควิด-19*. <https://www.eef.or.th/news-learning-loss-learning-recovery-081122/>.
- อิวัจ เดลานี. (2564). *การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา*. <https://www.unicef.org/thailand/th/stories>.
- American Institute for Research: AIR. (2009). Evaluation of the school technology leadership initiative: external evaluation report #2. Washington, DC: American Institute for Research.*
- Asian Development Bank. (2022). How to Recover Learning Losses from COVID-19 School Closures in Asia and the Pacific. https://www.adb.org/sites/default/files/publication/808471/adb-brief-217-learning-losses-covid-19-school-closures.pdf.*
- Austin, A. E., and Reynolds, M. C. (1990). The school administrator's role in improving student achievement. In R. E. Slavin (Ed.), School and classroom organization. Longman.*

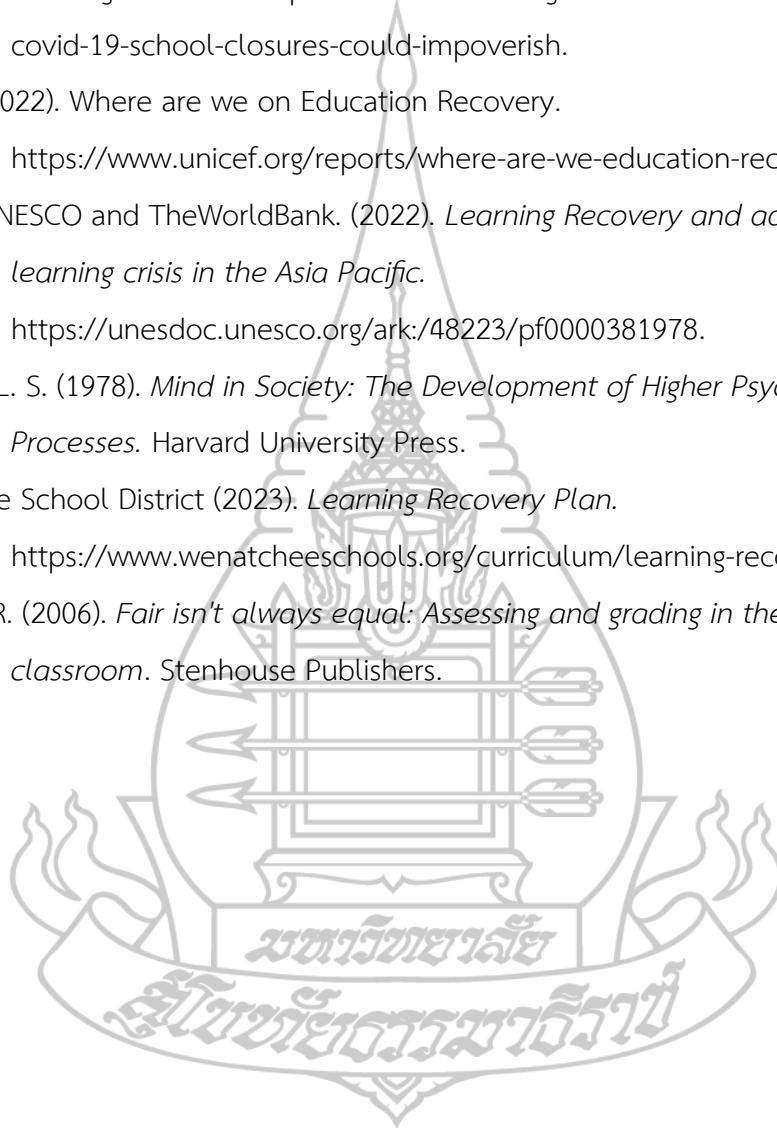
- Baker, B., and Green, P. (2019). School leadership and management in South Africa: Reflections from the International Successful School Principalship Project. *Journal of Educational Administration*, 57(5), 522-538.
- Baskett, H., and Miklos, E. (1992). Quality education: What it means and how to achieve it. *International Journal of Educational Management*, 6(5), 19-25.
- Bush, T. (2003). *Theories of educational management*. Sage Publications.
- Campbell, D. F., Johnston, J. H., Campbell, B. K., McClain, D. W., & Macaluso, A. M. (1983). School Administration, *International Journal of Educational Management*, 8(13), 189-197.
- Chen, L., and Wang, Q. (2021). Best Practices in Education: Insights from Cross-Cultural Studies. *Comparative Education Review*, 42(3), 456-468.
- Cohen, J.M. and N.T. Uphoff. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. Cornell University Press.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the Crisis*. MIT Center for Advanced Educational Services.
- DeMonte. (2023). Teacher Professional Development in the 21 st Century, *African Journal of Education and Practice*, 9(4):39-50.
- Dubrin, Andrew J. (2000). *Essentials of Management*. 5th ed. South –Western College Publishing.
- Engzell, P., Frey, A., and Verhagen, D, M. (2021) . Learning loss due to school closures during the COVID-19 pandemic. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(17), 1-7.
- Epstein, J. L. (2001). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Westview Press.
- Evans, C. (2016). Changing Pedagogical Spaces in a Digital Age: Exploring the Role of Technology in Teaching and Learning. *Technology, Pedagogy and Education*, 25(4), 399-416.
- Flanagan, L., and Jacobson, M. (2003). School Leadership and Information and Communication Technology: A Dynamic Duo for Learning and Change. *Learning & Leading with Technology*, 30(5), 18-22.

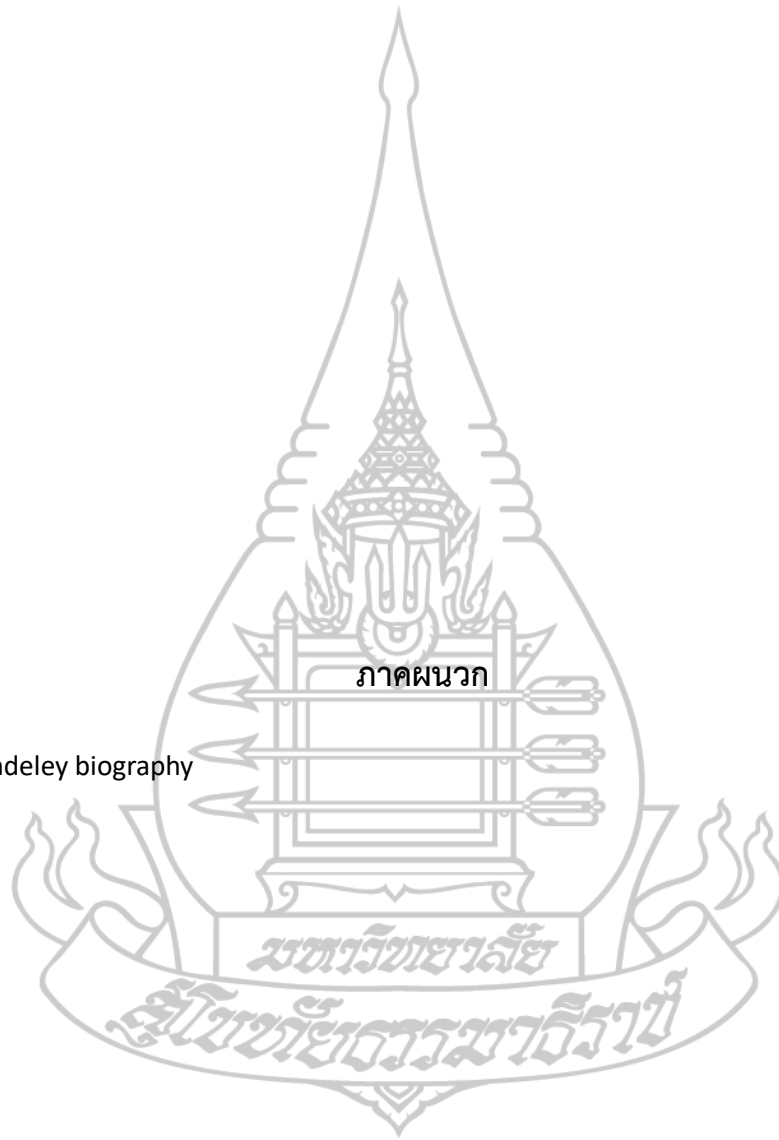
- Florida Department of Education. (2019). *Dyslexia Toolkit: A Guide to Recognizing, Understanding, and Supporting Students with Dyslexia*.
<https://www.fldoe.org/core/fileparse.php/19861/urlt/DyslexiaToolkit2019.pdf>.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a Culture of Change*. Jossey-Bass.
- Glickman, Carl D and Godon P. Stephen. (2001). *Supervision of Instruction Leadership: A Developmental Approach*. 4th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Gold, S. F. (2000). Community organization at a neighborhood high school: Promises and dilemmas in building parent-educator partnership and collaborations. *Proquest Digital Dissertation*, 60(7), 295 - A.
- Great schools partnership; Noam et al. (2021). Learning loss.
<https://research.eef.or.th/learning-loss-recession/>
- Gifkin, J. (2015). What Is 'Active Learning' and Why Is It Important? E-international relations. Retrieved January 23, 2021,
<http://www.eir.info/2015/10/08/what-is-active-learning-and-why-is-it-important>.
- Hallinger, P. (2011). Leadership for 21st Century Schools: From Instructional Leadership to Leadership for Learning. *Journal of Educational Change*, 12(2), 135–158.
- Hattie, J. (2009). *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge.
- Hopkins, D., and Jackson, D. (2018). *Building the Resilient School: Overcoming the Effects of Poverty With Leadership and Learning*. Routledge.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G, Miskel. (2001). *Educational Administration : Theory, Research and Practice*. (6th ed). Mc Graw – Hill International Edition 2001.
- Hughes, J., and Zachariah, S. (2001). The Role of School Leaders in Supporting Teacher Integration of Technology, *A Review*. *AACE Journal*, 9(4), 55-69.
- Kenneth Leithwood. (2004). *How Leadership Influences Student Learning: A Review of Research*. Center for Applied Research and Educational Improvement.
- Klecker, Beverly M. and Loadman, William E. (1998). *Empowering Elementary Teachers in Restructuring Schools*. Dimensions to Guide the Mission.

- Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Pearson Education.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kumar, P., Shukla, S., and Kaur, P. (2018). Mental Health and Academic Achievement: A Review of Literature. *International Journal of Research in Social Sciences*, 8(1), 10-20.
- Lee, R., and Taylor, M. (2020). *Implementing Proactive Learning Strategies in Higher Education: A Case Study Approach*. International Journal of Higher Education.
- Leithwood, K., Seashore Louis, K., Anderson, S., & Wahlstrom, K. (2004). *How Leadership Influences Student Learning*. The Wallace Foundation.
- Marzano, R. J., Waters, T., and McNulty, B. A. (2005). *School Leadership That Works: From Research to Results*. Alexandria, VA: ASCD.
- Pena, D. C. (2000). Parent involvement: Influencing factors and implications. *The School Community Journal*, 10(2), 5-21.
- Peters, D. H. (1997). Best Practices for Health Care Delivery. In *Health Policy and Planning*, 12(4), 347-351.
- Poornima Sayeejan and Ananthamyl Nithlavarnan. (2018). Learning loss and learning difficulties of junior secondary students in science subject due COVID 19 OUTBREAK, *The Sri Lanka Journal of South Asian Studies*, 4 (1), 21-38.
- Putnam, R. D. (2000). Bowling alone: The collapse and revival of American community. Simon & Schuster.
- Raman, S., and Yeo, R. (2019). Best Practices in Human Resource Management: The Source of Excellent Performance and Sustained Competitiveness. *Journal of International Business Studies*, 50(8), 1334-1347.
- Rieckhoff, H. (2007). Managing Change: From Fear to Possibility. Educational Leadership and Administration, *Teaching and Program Development Journal*, 19(1), 5-12.

- Robbins, S. P. (1996). *Organizational behavior: Concepts, controversies, and applications (7th ed.)*. Prentice Hall.
- Rod Galloway, Bronwyn Reynolds and John Williamson. (2020). The role of learning strengths in supporting student success: Focusing on strengths rather than weaknesses. *Journal of Pedagogical Research*, 4(1)
- Sabates, R., Carter, E., and Stern, J. (2021). Using educational transitions to estimate learning loss due to COVID-19 school closures: The case of complementary basic education in Ghana. *International Journal of Educational Development*, 8(2). 89-109.
- Sashkin, M. (1982). *A Manager's Guide to Participative Management*. AMA, Membership Publications Division.
- Schiefelbein, E. (2000). *Expect opinion as an instrument for assessing investment in primary education*. Prentice-Hall.
- Sergiovanni, T. J. (1991). Leadership for the 21st century: The challenges of leading in the new millennium. *Educational Leadership*, 48(5), 8-12.
- Shrivastava, P., and Dhamija, V. (2023). The impact of teacher training on student achievement in India.
- Smith, J., and Jones, A. (2019). Enhancing Learning through Curriculum Development: A Case Study of Secondary Education in the UK. *Journal of Educational Management*, 15(2), 123-135.
- Rahman, T., and Sharma, U. (2021). *Impact of school closures on student learning in Bangladesh*. https://www.researchgate.net/publication/349026579_A_Simulation_of_COVID19_School_Closure_Impact_on_Student_Learning_in_Bangladesh
- Terry M. Moe. (2003). *The impact of school management on student performance: Evidence from the USA*.
<https://www.researchgate.net/publication/293807420>
- The Kentucky Academy of Technology Education. (2003). *Integrating Technology into K-12 Teaching and Learning: The Kentucky Initiative*. Kentucky, USA: Kentucky Academy of Technology Education.

- Tony, Bush. (2003). *Theories of educational leadership and management*. Sage Publications.
- UNESCO. (2023). Learning losses from COVID-19 school closures could impoverish a whole generation. <https://www.unesco.org/en/articles/learning-losses-covid-19-school-closures-could-impoverish>.
- UNICEF. (2022). Where are we on Education Recovery. <https://www.unicef.org/reports/where-are-we-education-recovery>.
- UNICEF, UNESCO and TheWorldBank. (2022). *Learning Recovery and addressing the learning crisis in the Asia Pacific*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381978>.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
- Wenatchee School District (2023). *Learning Recovery Plan*. <https://www.wenatcheeschools.org/curriculum/learning-recovery/index>.
- Wormeli, R. (2006). *Fair isn't always equal: Assessing and grading in the differentiated classroom*. Stenhouse Publishers.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ **ดร.จรินทร์ ถาวรสิน**
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวังน้ำเย็นมิตรภาพที่ 179
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยปทุมธานี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา
2. ชื่อ **อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร**
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา
3. ชื่อ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชระ จตุพร**
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา การประกันคุณภาพ การศึกษาการ
 บริหารจัดการโรงเรียนทางเลือก การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ฯลฯ
4. ชื่อ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีมปรัชญ์ คณินพศุทธิ์**
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยการศึกษา สถิติ
 และคณิตศาสตร์

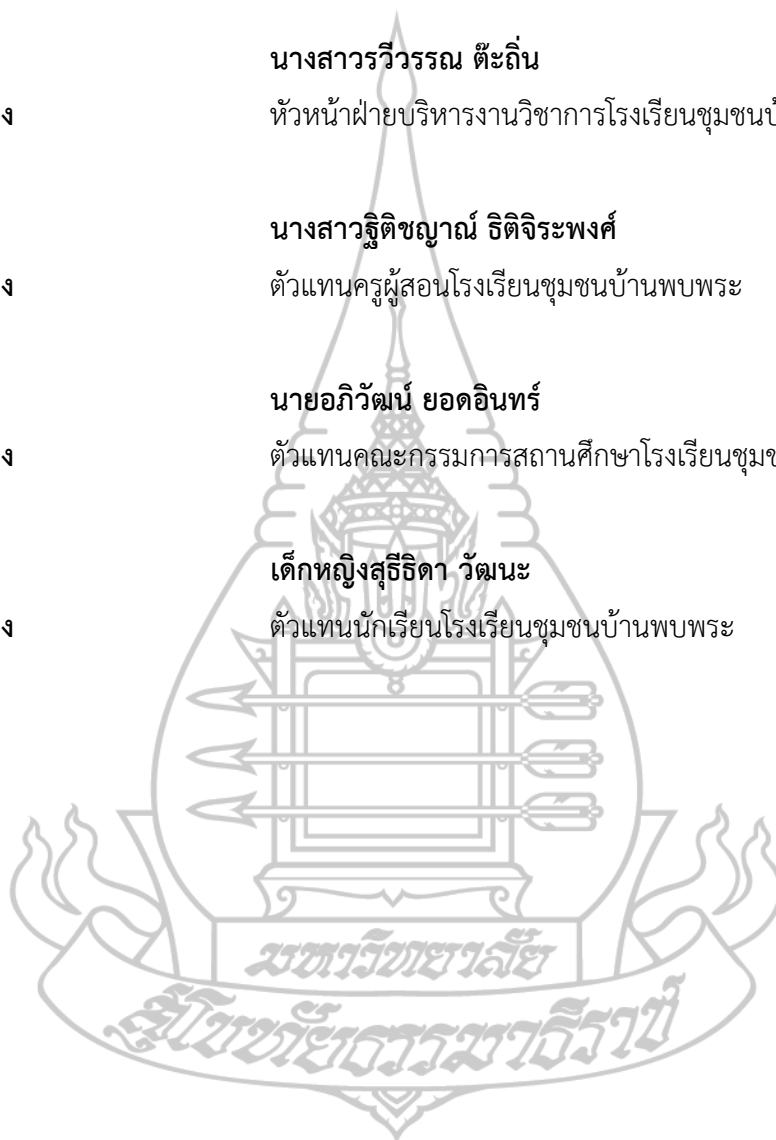
5. ชื่อ **อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์**
 ตำแหน่ง **อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์**
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- วุฒิการศึกษา **ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์**
มหาวิทยาลัย
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ **ด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางการบริหาร**
การศึกษา การจัดทำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา จิตวิทยาการ
เรียนรู้ และจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดี

1. ชื่อ นางสาวเนาวะรัตน์ ถาวร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแก
2. ชื่อ นางสาวกาญจนา ศรีชะใบ
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านหนองแก
3. ชื่อ นางสาวเยาวดี ถาวร
ตำแหน่ง ตัวแทนครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหนองแก
4. ชื่อ นายมงคล ผ่องทอง
ตำแหน่ง ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแก
5. ชื่อ เด็กหญิงพัชรรัฐา ตุ่มทอง
ตำแหน่ง ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแก
6. ชื่อ นางสาวปิยธิดา เรืองฤทธิ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควน
7. ชื่อ นางสาวลัดดาวลัย สุทิน
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านควน
8. ชื่อ นางสาวมนัสวัลย์ บุญพัฒน์
ตำแหน่ง ตัวแทนครูผู้สอนโรงเรียนบ้านควน
9. ชื่อ นายอริศศักดิ์ สุดเสนาหา
ตำแหน่ง ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านควน
10. ชื่อ เด็กหญิงชนิตาพร สมศักดิ์
ตำแหน่ง ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนบ้านควน

11. ชื่อ **ดร. สุวิชาภรณ์ ชนิลกุล**
ตำแหน่ง **ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ**
12. ชื่อ **นางสาววิวรรณ ติะถีน**
ตำแหน่ง **หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ**
13. ชื่อ **นางสาวฐิติชญาณ์ ธิติจระพงค์**
ตำแหน่ง **ตัวแทนครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ**
14. ชื่อ **นายอภิวัฒน์ ยอดอินทร์**
ตำแหน่ง **ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ**
15. ชื่อ **เด็กหญิงสุธิธิดา วัฒนะ**
ตำแหน่ง **ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ**

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษา
เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

1. ชื่อ **นางพรพนา บัวอินทร์**
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา
2. ชื่อ **ดร.จรินทร์ ถาวรสิน**
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวังน้ำเย็นมิตรภาพที่ 179
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา ระยะเวลา 16 ปี
3. ชื่อ **นายวัลลภ วรรณาม**
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา ระยะเวลา 20 ปี
4. ชื่อ **นายณัฐรัฐอัญญา ภัทรวงค์วัฒนา**
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านทุ่งเลน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการสอนภาษาไทย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบทั้งสิ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามตรงตามความเป็นจริง และให้สมบูรณ์ทุกข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง

อายุ ต่ำกว่า 30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

มากกว่า 50 ปี

ประสบการณ์การทำงาน

0-5 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

16 ปีขึ้นไป

ขนาดสถานศึกษา

ขนาดเล็ก (1-120 คน)

ขนาดกลาง (121-600 คน)

ขนาดใหญ่ (601- 1,500 คน)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก						
1. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน						
2. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้						
3. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้						
4. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้						
5. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน						
ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู						
6. สถานศึกษาสร้างแรงกระตุ้นหรือจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย						
7. สถานศึกษาสร้างแรงกระตุ้นและจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน						

รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
8. สถานศึกษาให้การยกย่องชมเชยเมื่อครูได้รับรางวัลหรือเกียรติบัตรเนื่องในโอกาสต่างๆ						
9. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา						
10. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน						
11. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ						
ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน						
12. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้						
13. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี						
14. สถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา						

รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
15. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา						
16. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้						
17. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้						
18. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้						
19. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน						
ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย						
20. สถานศึกษาพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา						
21. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และ						

รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
สัมพันธภาพที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษา						
22. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้ภาคี เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน ข้อมูล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ สาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใน สถานศึกษา เช่น การจัดประชุมประจำเดือน						
23. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมี ส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการ แก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน						
24. สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน						
25. สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการ นำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูง

นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเชิงพรรณนาวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ผู้วิจัย นำข้อมูลจากตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มาใช้เป็นแนวทางสร้างข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย ในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นประเด็นคำถามที่จะให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังนี้

ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 4 สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ ($M=1.62$) ข้อ 5 สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน ($M=1.78$) และข้อ 1 สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ($M=1.97$)

ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 10 สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ($M=1.73$) ข้อ 11 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($M=1.75$) และข้อ 9 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ($M=1.98$)

ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 13 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ($M=2.73$) ข้อ 12 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้ ($M=3.19$) และข้อ 15 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($M=3.28$)

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 17 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ($M=2.92$) ข้อ 19 สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ครู ($M=3.05$) และข้อ 18 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($M=3.15$)

ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 23 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ครู ($M=1.63$) ข้อ 25 สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ครู ($M=1.81$) และข้อ 24 สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ครู ($M=1.85$)

2. แบบสัมภาษณ์นี้มี 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยแบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ฉบับ คือ 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ และ 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ที่ครอบคลุมตัวแปร 5 ด้าน

3. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น การให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสรุปเป็นประเด็นร่วมกับผู้ให้สัมภาษณ์ท่านอื่น เพื่อให้ได้วิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน
และคณะกรรมการสถานศึกษา
เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี
5. วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบหรือแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อการให้สัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้บูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

3. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม
ในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู

4. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้างที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อ
พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

6. สถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาหรือไม่
บทบาทของครู ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

7. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีอย่างไร

.....

.....

.....

8. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

9. สถานศึกษาของท่านมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

10. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

11. สถานศึกษามีการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

12. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

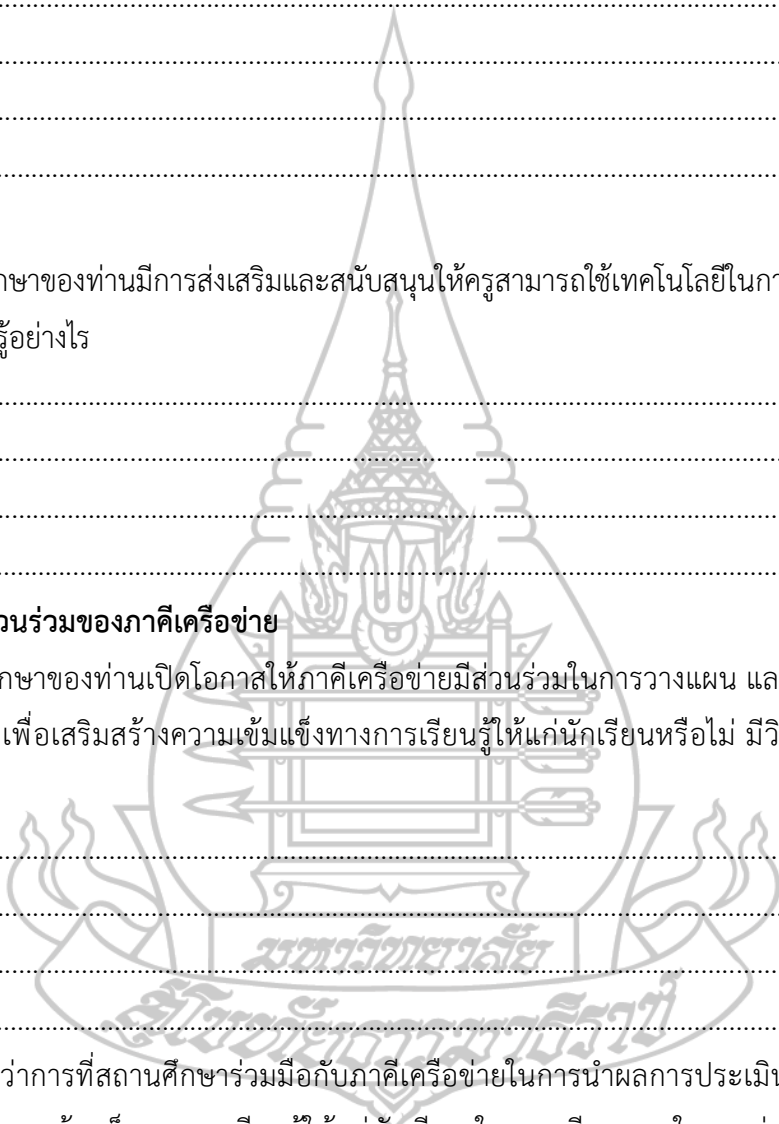
ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

13. สถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียนหรือไม่ มีวิธีการดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....
.....

14. ท่านคิดว่าการที่สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน ใครควรมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

15. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาควรร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์
นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก
นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย สำหรับนักเรียน

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี
5. วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบหรือแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อการให้สัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1. คุณครูมีจัดการเรียนรู้บูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. คุณครูมีการพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

3. คุณครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน

4. สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ได้อย่างไร

.....

.....

.....

5. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการเรียนรู้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

6. คุณครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

7. คุณครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างไรบ้าง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

8. สถานศึกษามีการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

9. คุณครูมีการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

10. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่าย ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์

นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก

นักศึกษาปริญญาโท แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี
5. วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน และได้สรุปผลการศึกษา (ตามเอกสารประกอบการสัมภาษณ์) ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่าน โปรดพิจารณาให้แนวทางตามประเด็นคำถาม ดังนี้

1. ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาพที่ดีของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา และสุขภาพที่ดีของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของภาคี เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

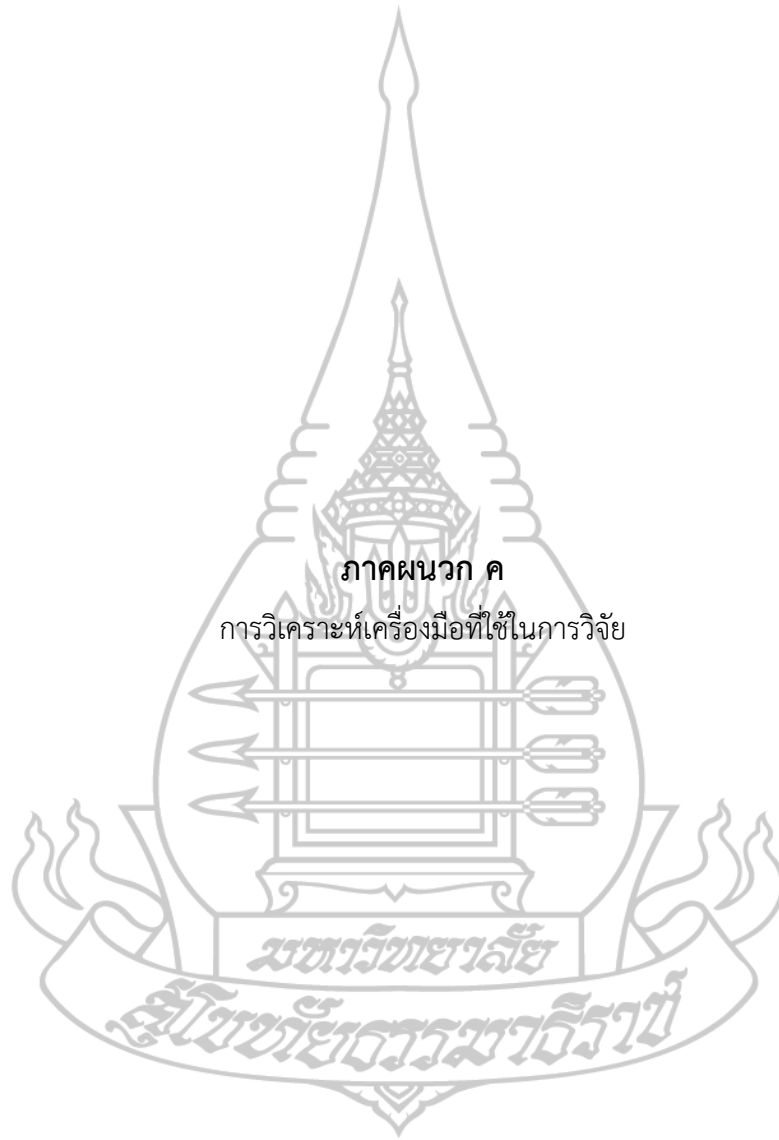
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้มาร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์

นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สรุปการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)

รายการ	ความสอดคล้องตาม ความเห็นผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก								
1. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
2. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
3. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
4. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์กับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
5. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการเสริมพลังพัฒนาครู								
6. สถานศึกษาสร้างแรงกระตุ้นหรือจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7. สถานศึกษาสร้างแรงกระตุ้นและจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความสอดคล้องตาม					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
8. สถานศึกษาให้การยกย่องชมเชยเมื่อครูได้รับรางวัลหรือเกียรติบัตรเนื่องในโอกาสต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ และสุขภาวะที่ดีของนักเรียน								
12. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมุมมองเชิงบวก และมีความสุขต่อการได้เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
13. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
14. สถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

รายการ	ความสอดคล้องตาม					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
15. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา								
16. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
17. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
18. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
19. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับให้บริการแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย								
20. สถานศึกษาพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับสมาชิกภาคีเครือข่ายเพื่อสร้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความสอดคล้องตาม					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
ปฏิสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา								
22. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การจัดประชุมประจำเดือน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24. สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการประเมินผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25. สถานศึกษาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

1. ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.978	25

2. รายละเอียดของแบบสอบถามรายข้อ

Item-Total Statistics				
Item Statistics Scale	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
i1	99.5667	374.254	.811	.977
i2	99.6333	372.999	.860	.977
i3	99.6667	374.851	.783	.977
i4	99.7667	371.702	.837	.977
i5	99.5667	370.185	.860	.977
i6	99.8667	373.706	.791	.977
i7	99.7333	378.340	.704	.978
i8	100.2667	365.099	.713	.978
i9	99.7000	378.010	.734	.978
i10	99.8000	370.510	.882	.977
i11	99.5000	383.293	.669	.978
i12	99.6667	377.126	.784	.977
i13	99.4333	380.875	.742	.978
i14	99.6333	371.137	.878	.977
i15	99.7667	371.289	.769	.977

Item-Total Statistics				
Item Statistics Scale	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
i16	99.4333	381.357	.726	.978
i17	99.5667	373.633	.828	.977
i18	99.7000	372.631	.822	.977
i19	100.0667	375.857	.717	.978
i20	99.7333	373.513	.840	.977
i21	99.8000	372.372	.863	.977
i22	99.8667	367.844	.887	.977
i23	100.0000	366.966	.859	.977
i24	99.9667	373.137	.793	.977
i25	99.9000	375.128	.766	.977

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 464

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๕ มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.จรินทร์ ถาวรสิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประเมิน จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษาศา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา
เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความ
เห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุม
เนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาศาสตร์ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง
เครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 464

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

25 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.โกวิท วชิรินทร์างกูร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประเมิน จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 464

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

25 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชระ จตุพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประเมิน จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โทร. 8506

ที่ อว 0602.16 (บ)/ 464 วันที่ 25 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีมปรีชญ์ คณินพศุทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประเมิน จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพรทิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โทร. 8506

ที่ อว 0602.16 (ว)/ 4 บ4 วันที่ 25 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประเมิน จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๕๗๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๐ กรกฎาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยมีแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่แนบมาในคิวอาร์โค้ดมุมล่างซ้ายมือของเอกสารฉบับนี้ หรือลิงก์ <https://forms.gle/hjWiuGkmiB9rqB6V7> จึงขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรครูในสังกัดของท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 594

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลในการวิจัย โดยมีแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่แนบมาในคิวอาร์โค้ดมุมล่างซ้ายมือของเอกสารฉบับนี้ หรือลิงก์ <https://forms.gle/hjWiuGkmiB9rqB6V7> จึงขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรครูในสังกัดของท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่องานวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

QR แบบสอบถาม

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

092-461-6436

ว่านที่สุด

ที่ อว.0602.16 (บ) / 649

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒ กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอเก็บข้อมูลในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อศึกษา สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์ จากบุคลากรในสังกัดของท่าน ในการให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในวันเวลาที่ท่านสะดวก ระหว่าง วันที่ 3-15 กันยายน 2567 ทั้งนี้ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แนบอยู่ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ด่วนที่สุด

ที่ อว.0602.16 (บ) / 649

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒ กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอเก็บข้อมูลในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อศึกษา สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์ จากบุคลากรในสังกัดของท่าน ในการให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในวันเวลาที่ท่านสะดวก ระหว่าง วันที่ 3-15 กันยายน 2567 ทั้งนี้ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แนบอยู่ด้านล่างซ้ายมือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ว่านที่สุด
ที่ อว.0602.16 (บ) / 649

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒ กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอเก็บข้อมูลในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียน ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรในสังกัดของท่าน ในการให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในวันเวลาที่ท่านสะดวก ระหว่างวันที่ 3-15 กันยายน 2567 ทั้งนี้ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แนบอยู่ด้านล่างซ้ายมือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 681

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

13 กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในวันและเวลาที่ท่านสะดวกระหว่างวันที่ 16-19 กันยายน 2567 ทั้งนี้ ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แจ้งมุล่งซ้าย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 681

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

13 กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน นายวัลลภ วรรณาม

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในวันที่และเวลาที่ท่านสะดวกระหว่างวันที่ 16-19 กันยายน 2567 ทั้งนี้ ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แจ้งมุล่งซ้าย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 681

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

13 กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน ดร.จรินทร์ ถาวรสิน (ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวังน้ำเย็นมิตรภาพที่ 179)

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในวันและเวลาที่ท่านสะดวกระหว่างวันที่ 16-19 กันยายน 2567 ทั้งนี้ ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แจ้งมุล่งล่าง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ที่ อว.0602.16 (บ) / 681

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

13 กันยายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน นายณัฐรัฐอัญญา ภัทรวงษ์วัฒนา

ด้วยนางสาวพรพิมล ศรีพลนอก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในวันและเวลาที่ท่านสะดวกระหว่างวันที่ 16-19 กันยายน 2567 ทั้งนี้ ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ที่แจ้งมุมล่างซ้าย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 092-461-6436

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพรพิมล ศรีพลนอก
วัน เดือน ปี เกิด	22 มีนาคม 2540
สถานที่เกิด	อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	กศ.บ.ภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2563
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลวังน้ำเย็นมิตรภาพที่ 179 อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่ง	ครู

